

**Іван
Війтенко**

**Строфи
з-під крила
Фенікса**

Лірика

"Лисаний Камінь"

Косів

2023

ББК 84 (4УКР)

В-41

В41 Війтенко І.Д.

Строфи з-під крила Фенікса: Лірика. – 2023. – 288 с.

ISBN 978-617-7436-32-3

Іван Війтенко (1946) народився і проживає в селі Коршів Коломийського району Івано-Франківської області. Добірки його віршів опубліковані в альманахах «Ранковий клич», «Діл», «Буковинський журнал», журналах «Дзвін», «Перевал», «Німчич», «Писанка», газетах «Магістраль», «Літературна Україна», місцевій пресі.

Він є автором поетичних збірок: «Вибирай кольори» (2005), «Журавель на стерні» (2008), «Келих сонця» (2009), «Росяні перевесла» (2010), «Вишневі обрії» (2011), «На крилах неба» (2012), «Світанкові гами» (2014), «За ниткою Аріадни» (2014), «Скеля Прометея» (2016), «Горіх у зеленому капелюсі» (2016), «Дорога на узвишшя» (2017), «Блискавка на острові осені» (2018), «Коромисло вічності» (2020), «Соло сонця» (2021), «Автограф на камені» (2022), «Коли ревуть гармати» (2022), збірки віршів для дітей «Яблучка для їжачка» (2015).

Лауреат літературних премій імені Тараса Мельничука, Василя Стефаника, Павла Добрянського, Леся Гринюка та Марійки Підгірянки. Член Національних спілок України – письменників і журналістів.

До збірки «Строфи з-під крила Фенікса» увійшла лірика автора, написана в останній період.

ББК 84 (4УКР)

Всі права застережені.
All rights reserved

ISBN 978-617-7436-32-3

© Війтенко І., лірика, 2023

Високі хвилі моря Симоненка
Гойдають бригантину моїх снів.
І відчуваю, як у грудях тенькають
Ясні октави його мужніх слів.

Крізь тишу й грім, долаючи тяжіння,
Пливу, Василю, до твоїх начал.
Ми із одного, друже, покоління
І в кожного свій запал і причал.

І кожен вирушав в свою дорогу,
Та інших Батьківщин не вибирав,
Ніж та, де батько й мати, і до Бога
Стежину віри у житті знайшов.

Боліла в серці доля України,
Вогонь душі спалив тебе до тла.
Ти за усіх спокутував провини,
Доки у венах кров жива текла.

На цвинтарі розстріляних ілюзій
Набатов знову б'є тривожний дзвін.
І не питаєте чом зітхають Музи,
Чому до матері не повернувся син?

А в лузі похилилася калина
І десь ревуть навіжені громи.
Із твоїм словом я твердію нині
І йду до світла із тенет п'їтьми.

Земле рідна, берегинє роду,
Мамо моїх радостей і мук.
П'ю твоїх джерел живицю-воду,
Йду до тебе крізь туман розлук.
Ти мене леліла, як дитину,
Дала крила і гарячу кров,
Дала небо і чуття орлині,
Аби я не повзав, а літав.
Як тебе покинути й забути,
Як твої турботи обійти?
У твоєму серці плачуть Крути,
У душі невиспані світи.
А коли ворожі блискавиці,
Наче стріли, цілять у чоло
Ти гартуєш смертоносну крицю,
Громовицям й блискавкам на зло.
Я з тобою – ти в мені довіку
Зболена й розтерзана тепер.
Вірю – не зміліють твої ріки
І не вичахнуть святі ключі джерел.

~~~~~

***

Люблю поезію окрилену й високу,
Барвисту, як метелика політ,
Яка своїм чарівним віщим оком
Легітно й ніжно осягає світ.

Люблю не рафіновані, не прісні
Слова, що наче молоде зело,
В яких живуть старі казки і пісня,
Та віри і любові джерело.

В якій метафор непорочні роси
Ще сонцем неціловані в уста,
В якій розхристані, простоволосі
Десь заблукали юності літа.

Люблю поезію, яка до небо кличе,
У простір сонця, вітру і зірок.
Лелію строфи, де слова величні
Й політ орлиний моїх мрій й думок.

***

Допоки не відчуєш хміль росинки,
Яку гойдає на раменах ніч,
Допоки не відчуєш спраги жінки,
Та її лона таємничий клич.

Допоки музика народження листочка
Не відгукнеться фібрами душі,
Допоки голос ніжного струмочка
Не задзвенить і у твоїм вірші.

Марні потуги, марні творчі муки,
Хоч на Парнасі вже серед богів.
Ти просто ремісник, якому в руки
Перо гусине хтось на сміх вручив.

Ти не поет, хоч володієш словом
І начебто вже визнаний митець.
В твоїй душі відсутній ген любові
До квітки, бджілки, цвіту і сердець.

Твої поезії і прісні, і безбарвні,
У них ні сонця, неба, ні зірок.
Та і зоря в твоїх віршах – ліхтарня,
Яку повісили в коморі на гачок.

***

Бувають поезії світлі, як день,
Й темніші осінньої нічки.
Бувають – ніжні, як пісня пісень
І жебоніння весняної річки.

Бувають – легітні, як крила вітрів,
І грізні, мов шал громовиці,
Бувають – дзвінки, як струни дощів,
Й гостріші дамаської криці.

Бувають – стиглі, як колос в жнива,
Та ще недозрілі, серця хвилювати.
Я ж вірші сприймаю, де іскра жива
Дарує миттєвості свята.

***

Сідлаю слово, наче скакуна,
Не кожен зможе гарцювати в слові,
Коли в душі обірвана струна
І потьмяніли кольори любові.

Та відчуваю, як хмільні вітри
Вливають твердь в єства мого основи,
І воскресають знову кольори
Живої мови і тремкого слова.

На віче кличуть відблиски зірниць,
У скроні б'ють життя тривожні дзвони,
Зі словом, що мов сковане із криць,
Від помсти не сховаєшся у схрони.

Кривавить серце – значить ще живу,
Живіший, аніж інші поміж мною.
Зі словом через бурі перейду
І душу загартовую до бою!

***

Аби слово заграло піснею
І проникло в глибини серця,
Припадаю душею первісною
До живиці у віщих джерельцях.

А у них і величність звитяг,
І народної мудрості сила.
Наче Фенікс – казковий птах,
У вогні не складаю крила.

Словом крешу, наче багнетом,
Дні і ночі на чатах стою,
І тоді вже назвуся поетом,
Коли вийду із бою героєм.

Як вплету у віночок безсмертя
Віщі строфи з присмаком крові.
Що віками не будуть стерті
В пантеоні печалі й любові!

***

Моя привітна й щедра Муза
Любила сонця ніжний цвіт
І ніч, коли на небокрузі
Зірниці кликали в політ.

Вона з'являлася загадково
З серпанку неземних світів
І заворожувала знову
Веселкою барвистих слів.

Я мріяв Музу приручити,
Немов грайливе кошеня.
Вона ж легітно, наче вітер,
Зникла на світанку дня.

В холоднім ложі біль розлуки,
На вікнах вітражі зими.
Знову перо беру у руки,
Може прилине із пільми.

Моя привітна й ніжна Муза,
Моя богиня неземна.
Не став би я поетом, друзі,
Якби не звабила вона.

***

Коли душа німіє від тривоги,
І згасне зірка радості й любові.
До мене словом промовляє Бог
І Божий дух витає в кожному слові.

І відчуваю серцем благодать,
З душі зникає розпач і неспокій.
Слова зірницями небесними горять,
Гартують мої помисли і кроки.

Словами подолаю кряж надій
І перейду умовні рубікони.
У Божім слові дух бунтарський мій,
Й життя ще ненаписані закони.

По лезу бритви іноді іду,
Сліди криваві – гронами калини.
Слова офіри на вівтар кладу
Своїй незбореній і гордій Україні.

Ми з нею разом в радості й біді,
Бентежні помисли наші чуття єднають.
Ще зацвітуть каштани навесні
І з перемогою нас друзі привітають...

***

Люблю розхристані слова
Й метафори, що мов весняний вітер,
В яких співає молода трава
І ніжні квіти п'ють нектари літа.

Слова розхристані сплітаю у вінки,
Метафорами сонця закосичу.
Я ще такий – весняний і п'яний,
Що й Мавку на побачення покличу.

Вона прийде з духмяних вечорів
Зеленим дивом, папороті цвітом
І тихо скаже: «Ти вже посивів,
Та не зумів душею постаріти».

А Перелесник вигляне з кущів,
Закоханий, як в дерево листочки.
Дивуюся, коли Творець зумів
Йому барвінком вишити сорочку?

Люблю розхристані слова,
Не відшліфовані, немов сапфіри.
У них жага кохання ожива
Й цвітуть конвалії життя і віри.

***

Вони народжуються тихо уночі
І до пори у мозку ще дрімають.
Мої думки, мої тремкі вірші,
Що ласки й ніжності не знають.

Не знають болю і підступних фраз,
Не відають підступності людської.
Мої слова – благословляю вас
В політ високий радості й любові.

Несіть мій голос в світанкову мить,
Веселкою заграйте в юнім серці.
Хай моїм болем кривда відболить
І щира віра у душі проснеться...

Вони приходять тихо уночі,
Моеї долі світлі янголята,
Мої бентежні і тремкі вірші,
Мої думки – наївні немовлята.

***

Як часто у химерній звабі слова
Свинцевий блиск сприймаємо за срібний.
І не хитаються начал основи,
Бо ти не перший, ти і не послідний.

Ще сотні тисяч пройдуть по стезі
І щось своє змудрюють і доточуть,
А слово, що святилося в грозі,
З ікон предвічних й досі мироточить.

Світильник віщій осяває мить,
Малюють зорі знаки загадкові.
Якщо душа ще мліє і болить
У ній живуть святі джерела слова.

***

А доля випробовує на міць,
На людяність, на вірність і відвагу.
І кожен перед Богом відповість,
З яких джерел він пив насагу.

Якщо із чистих, як сльоза роси,
То і душа – мов сонце на світанку.
У ній оази мужності й краси
І вірності в коханні до останку.

А як хлєбтав помийну каламуть
І видів світ у сірому тумані,
В душі холодній вже не оживуть
Ні радість, ні відвага, ні кохання.

Стою посеред Всесвіту надій,
Немов юнак на іспитах у школі.
Уділ життя не вибираю свій,
Його мені намалювала доля.

На тому полотні свята любов
І мужності натужені хвилини,
І ніжна ласка, що колись пізнав
У матері обіймах лебєдиних.

***

Живу у світі розпачу й розлук,
Де сіль сльози у зболених зіницях
І чую знову десь сирени звук,
І немовляток зойки у світлицях.

Немов воскрес із глибини століть
Аттіла* грізний із мечем Ареса**.
Криваві дні, тривожна кожна мить,
Веселки блідне ніжне перевесло.

Осколками засіяні поля,
Чигають міни на невинну жертву.
У божевільнім полум'ї війни
Лиш янгол долі збереже від смерті.

Й не видно ані краю, ні кінця
Кривавій оргії нащадків Чінгіз-хана.
Та ще не вмерла віра у серцях
І промінь сонця лине крізь тумани.

Наступить день і змиють вражу кров
Дощі осінні у моря глибинні,
І розцвіте надія, і любов,
Мов китиці червоні на калині.

---

* кривавий вождь гунів (404–452 р. н. е.)

** бог війни (міф.)

***

Від неї пахло яблуком зимовим
І димом із смерекових дрівець.
Немов причинна, у неділю знову
Фату вдягнула, наче під вінець.

Вже й люди дивуватись перестали,
Коли у білім платті йшла селом.
А дівчина коханого чекала
Й фата світилася, як місяць, над чолом.

Не вірила, що милий не прилине
І не пригорне знову, як колись.
А він в бою із ворогом загинув
І птахом злинув у небесну вись.

Тоді їх іще кіборгами звали,
А в пам'яті – аеропорту жах.
Як мало залишилося, як мало
Залізних хлопців з вірою в очах...

Від неї пахло яблуком зимовим,
В зіницях біль й задуми таїна...
Болить душа, як чую, що десь знову
Забрала нареченого війна.

***

А нас залишилось мало
Останніх романтиків і могікан.
На землі, що стогне від ран
Та в борні на коліна не впала.

А у небі зірки майорять
Тихим смутком печалі і болю,
За отими, що в полум'ї бою
Спалахнули, як нова зоря.

Десь сирена, мов глас сатани,
Б'є набатом у кожную оселю.
На кривавих війни паралелях,
Згуртувались батьки і сини.

На грудях непробійні жилети,
А у грудях – серця молоді.
Клятий враже, погибель тобі
Вже віщують дзвінки кулемети.

І хоч нас залишилося мало
Останніх романтиків і могікан.
Та Господь дав нам силу й талан,
Аби землю батьків захищали.

***

– Герої не вмирають! – Знову гасло
Лунає понад цвинтарем сумним.
А те, що його зіронька погасла
Й не буде вже засвічена ніким?

А те, що він ні завтра, ні сьогодні
Уже не привітає знову нас,
Що в прихистку на цвинтарі холоднім
Для нього небо зупинило час?

Що вже матуся не пригорне сина
І не прийде він більше в рідний дім,
Що гіркі сльози на очах дружини
Навік застигнуть кришталем сумним?

– Герої не вмирають! Ні, вмирають!
А гасла дзвін – аби підняти дух.
Чому героями ставати не бажають
Сини міністрів і народних слуг?

Се не для них – вони недоторканні,
Вони лише словами на війні...
А десь в село знову привезли зрання
Ще зовсім юного героя у труні!

***

Розіпніть мене на вітрах,
На стременах рясних дощів.
Розіпніть – на журних словах
Із моїх стоголосих віршів.

Розіпніть, як Месію колись
За гріхи сего світу криваві.
Понесу у небесну вись
Згаслу свічку минулої слави.

Розіпніть – бо на те заслужив,
З пеклом світу боровся в півсили.
Десь до сонця Ікаром летів,
Та спалило воно мої крила.

Загорніть в плащаницю хмарин,
До Граалю зберіть краплі крові.
В тому світі, де мріяв і жив,
Я посіяв зернини любові.

Хай із них зросте ярина
На тім полі, де змовкли гармати.
Не моя в тому, люди, вина,
Що під небом ще горя багато.

Розіпніть на біблійнім хресті,
На Голгофі, що близько до Бога.
Хоч не був я святим у житті,
Та душею горнувся до Нього.

***

На перехрестях втомлених світів,
Коли уже переболіли втрати,
Чомусь мені забракло мудрих слів,
Щоб повість літ минулих написати.

У ній дитинства босоногий щем
І юності весільної цимбали.
І таємниці вічних теорем,
Що в голові ніяк ся не тримали.

У ній кружляли барви світлих рим,
Струмками грала лірика весняна.
Я був таким зухвалим й молодим
І виглядав зорю свого кохання.

Моїх надій розкрилені світи
Розвиднилися в сонячному герці.
Було уже пів кроку до мети,
Та щось затенькало у зболеному серці.

Пора писати епілог і зміст,
Але чомусь не визріваю словом.
А десь вітри танцюють давній твіст,
Я нині з ними поведу розмову.

Вітри мене почують, як ніхто,
І зрозуміють слів моїх октави.
Життя не виграєш у спортлото,
Не забереш у вічність лаври слави!

***

Тепер се називають інтер'єром
Й дизайнерів запрошують у дім.
А в іншому житті, у іншій ері,
Був в хаті стіл і лавиця при нім.

Та ще бамбетля* і, звичайно, постіль,
З матрацом із солом'яних снопів.
І піч-лежанка, де старечі кості
Мій тато вечорами часто грів.

А на розжареній спіжевій** блясі
Із мандебурки*** крайки ми пекли.
І наминали з огірками ласо
Смаколики із присмаком золи.

Під рушниками образи предвічні
З величною задумою святих.
А вечорами ми молились звично
До Господа, до неба і до них.

Тепер се називають інтер'єром,
Тлумачення шукаю в словниках.
А в іншому житті, у іншій ері
Святий Микола приходив у снах.

І тішилися тим, що мали,
Лише б здоров'я, мир і супокій.
Гуртом косили, сіяли, орали
І не блукали у химерах мрій.

---

* розсувний дерев'яний диван (діал.)

** чавунна (діал.)

*** картопля (діал.)

***

Позаяк запізно витягати
Десь із скрині батьківський кожух,
Вже зима сховалась за Карпати
І студений вітер трохи втрюх.

Слава Богу, міль ще не пожерла
Той кожух й святкові кептарі,
Бо ж вони – як пам'яті джерела,
Як скрижалі болю вікові.

Хоч пропахли трохи нафталіном
І барвиста аура не та,
Голосом минувшини зі скрині
Промовляють зболені літа...

В сему вірші мимохідь про зиму,
Як про вже відбуле написав.
Линуть рими, наче пілігрими,
Бо кожух отой чомусь згадав.

І повидів знову на світліні
На плечах святкові кептарі.
Тато й мама в небесах десь нині,
А у скрині – пам'ятки живі.

***

Давно сховав рожеві окуляри
Десь у шуфляді на саменьке дно.
З очей моїх розвіялися чари
І відбродило молоде вино.

Сприймаю світ без шарму й макіяжу
Таким, як є, – підступним до краю.
Де мало сонця й темні хмари вражі
Понад землею свої гнізда в'ють.

Де бог Арес* на грізній колісниці
Мечем кривавим крає все навкіл.
І мертвіє вода в моїх криницях,
В очах холодних невимовна біль.

Та знову розцвітає черемшина
І вишеньки у білих фартушках.
Про всі незгоди забуваю нині,
Душа співає, як небесний птах.

---

* бог війни (міф.)

В напівсльозі невішених бажань,
В напівкраплині сонячого дива
Вітри спиняю неводами длань,
На спраглі трави кличу з неба зливи.

Стою на перепутті всіх світів,
Як напівбог, як зоряна людина.
У мріях десь за обрій би летів,
Та як вишневий світ оцей покину?

Що білим цвітом зашарівся враз
У прохолодному весняному світанні.
Чи звикну я без друзів і без вас
Мої веселі ластів'ята в стайні.

Допоки відчуваю твердь землі
Й хмелю в ароматах черемшини,
Буду вітати сиві журавлі,
Що наді мною в ріднім небі линуть.

Буду триматися за кожну мить життя,
Як той, що тоне, за стебло соломи.
Колись лелеки в ірій відлетять,
А я зостанусь зимувати вдома.

В напівсльозі невішених бажань,
У напівритмах втомленого тіла,
А десь видіннями прилине із смеркань
Оте, що й досі ще не відболіло.

Бо, попри все, сей світ казковий
В ньому цвітіння й осені плоди,
Нове життя, народжене з любові,
Й надії у зіницях молодих.

***

Залишаю себе на землі,
Де сади і пісень переливи.
Я давно вже на вільнім крилі
Невагомістю серця щасливий.

В шкарлупині буденних тривог
Задихаюся, наче без кисню.
Таїну, що ділили на двох,
У зболілому мозку тисну.

Не чекаю цвітіння садів,
Падолисти на долі-стежині.
Там, де вогник надій відгорів,
Тихим болем сумує калина.

Залишаю себе на землі
У полоні солодкого трунку.
А десь в небі мої журавлі
На крилі несуть сонця галунку.

***

А місяць такий круглий, як гарбуз,
Первісним шляхом котиться поволі.
І мудрі зорі, наче очі Муз,
Крізь мою душу дивляться прозору.

Вона дзвінка, немов гірський кришталь,
Неначе роси чисті на світанку.
Вона пізнала радість і печаль,
Та юною зосталась до останку.

В її глибинах розцвіла любов
І білі ружі з пелюстками долі.
Я з нею ненавидів і кохав
І сім'ям засівав життєве поле.

Вона, мов янгол, у бентежних снах
Мене оберігала і зігріла.
І мріяв я злетіти, наче птах,
До тих висот, де зорі лебеділи...

А місяць такий круглий, як гарбуз,
Поважно лине у безодню ночі,
Де ще Перун* намотує на вус
Століть минулих істини пророчі.

---

* бог язичників слов'ян

***

Десь поміж небом і землею
Блукаю безтілесно, як фантом,
Означений безмовності перстом
І безпорадністю обмежений своєю.

А серце прагне відчувати твердь,
Єднання сили, мужності й відваги
І у боях із нечистю звитяги,
На рубежах, де воля або смерть.

Будуть сади вагітніти плодами,
Розвиднять дні світанки на порі
І в небі, десь високо угорі,
Зоря Вікторії* засяє понад нами.

Й відчую знову твердь земних основ,
Зцілюся тілом, серцем і душею
Й піду услід за віщою зорею
У світ, де ще живе любов!

---

* богиня перемоги (міф.)

***

Наснилося – лежу у саркофазі,
Як славний фараон Тутанхамон.
Не бальзамований скажу одразу,
Який від мене вічності резон?

Димить олива в каганцях на стінах,
Довкола мене лиш скопц-жерці.
І стрепенулись серце і коліна,
Бо ніж чомусь у кожного в руці.

Забальзамують вмить і в піраміді
На три ключі зачинять на віки.
І вже до вас я більше не приїду,
Мої веселі друзі і жінки.

Від жаху враз прокинувся і знідів –
Нема ні саркофага, ні жерців,
А вже світанок білий день розвиднив
Й цвірінькають зухвалі горобці.

***

Я не лікар, аби ставити діагноз,
Не мольфар якийсь, не екстрасенс.
А живу між вами... З вами разом
Осягаю сего світу сенс.

Є у ньому щось величне й грізне,
Є підступність, зрада і війна.
Та про все забуду, коли ніжно
Мене тулить до грудей вона.

Коли знову й знову до знемоги
П'ю любов із радісних зіниць
Й повертаюся до рідного порога,
Де джерела батьківських криниць.

І змінити щось уже не зможу,
Хоч наївно пробував не раз.
Та усе ж на каві не ворожу,
Бо вже небо наворожило за нас.

Я не лікар, не мольфар величний,
Не відун, що знає долю всіх.
Та в душі, наївній і ліричній,
Щось магічне й віще ще зберіг.

У цвітінні квітки бачу диво,
Відчуваю леготи вітрів.
Вдячний долі, що весняні зливи
Напувають барви моїх слів.

~~~~~

Коли мене не стане на землі,
То не змілють вічності криниці,
Будуть до пристані спішити кораблі
І чарувати в небесах зірниці.

Коли мене не стане на землі —
(усі ми лише гості в сему світі).
Будуть потомки наших журавлів
До своїх гнізд із вирію летіти.

А в моїй хаті запанує сон,
Затихне сміх і голосні розмови,
Я ж голубом прилину до вікон,
Де був щасливий і кохався в слові.

Коли мене не стане на землі,
Читайте, як молитви, мої вірші.
А в них любов і радість, і жалі,
Й душі живої поривання грішні.

Дихаю, як живу,
Живу, як дихаю,
Щось бува наяву,
А дещо потіхою...
Хмари над комином
Гойдають спомини
Про вітри і дощі
На задвірках душі,
Де згубив я вночі
Від кохання ключі.
А рушники в хатині
Пахнуть понині
Васильком і жасмином,
Та димком буженини,
І прокопченим татом
Під Великдень у хаті.

Вже не надіюся на милості небесні
І не чекаю несподіванок земних.
Мене чарує, коли риба сплесне
У гомінких потічках весняних.

Коли роса незаймана і чиста,
Немов сльоза, на молодій траві.
І древній місяць в небі урочистим
Про вічність щось розказує мені.

Для мене цвіркуни, неначе друзі,
На скрипці виграють десь у житах.
Й ромашки ніжні у ранковім лузі
Тайну кохання гріють в пелюстках.

Здається, істину збагнув нарешті –
Життя, як поле, де ранить стерня.
Прийде весна і зацвітуть черешні
І, може, знову десь якогось дня

Хтось доторкнеться струн душі моєї
Й октави музики у далеч попливуть.
І нагадають журавлі про неї,
Коли весну на крилах принесуть.

Я вже звик до світу з пластмаси
І до нітратної води в криниці,
До хліба з гібридної пшениці,
І з консервантами квасу.

До сміттєвих притулків інфекцій
І кислотних дощів на клени,
До вітрів навіжених й студених,
І про «захист природи» лекцій.

Та звикати себе не примушу,
Бо не маю такого права,
До вождів і людей плюгавих,
У яких пластмасові душі!

Йому так личила вишивана сорочка
Й пушок під носом, з натяком на вус.
Із голосом, немов вода в струмочку,
Він серед хлопців був козирний туз.

Високий, статний і широкий в плечах,
А у очах – блаватні небеса.
Не по літах змужнілий... І, до речі,
Мов астроном, кохався у зірках.

Щоночі виглядав свою єдину
Серед усіх Усесвіту зірок,
Оту, що понад вікнами хатини
Сплітала долі осяйний вінок.

Та почорніли зорі на світанку
І навпіл розколовся небозвід.
Під свист ракет і гуркотіння танків
Кривавим болем захлинувся світ...

Йому так личила від мами вишиванка,
Та одягнути камуфляж не міг.
Сиділа ненька на високім ґанку,
А їй зоря скотилася до ніг.

Заплакала, забилася в тривозі,
Припала до холодної землі.
А хлопця з бою виносили друзі
Й закрили очі на сухій ріллі.

Якось підслухав зовсім випадково
Слова, що, в душу як колючий град,
Які почути не чекав від того,
Що був мені, неначе рідний брат.

З яким ділились хлібом і водою,
І тим, що наболіло у душі.
Перед яким ставав я сам собою
Та першому читав свої вірші.

І підставляв плече, коли недуга
Його спіткала десь на пів путі.
Я ладен був у бій піти за друга,
І все, що мав, віддати у житті.

А тут підслухав зовсім випадково,
Як він комусь у трубку жебонів:
— В мого поета в голові полова,
Він ще не виріс з маминих штанців.

Йому б до психіатора звернутись,
Бо з головою, звісно, щось не так.
Якби я міг в минуле повернутись
Його б у друзі не прийняв ніяк.

Хіба такому можна сповідатись
І душу розкривати, як буквар?
А я хотів би диваком зостатись,
Доки у серці ще любові шал!

Стали думки невагомими,
Розлетілися на вітрах,
І буденністю утомлений
Я, неначе безкрилий птах.
Ланцюгами землі прип'ятий
До примарних химер-міражів,
Блукаю, немов проклятий,
У лабіринтах снів.
Збираю у кошики рими,
З метафор сплітаю вінки,
А хтось в небесах незримий
Читає мої думки.
Читає мої сонети,
Оті, що колись написав,
І тихо сміється: «Поете,
Ти іншим чомусь уже став».
А де ті слова, як дзвіночки,
В яких шаленіла весна,
В яких у вишневім садочку
Тебе цілувала вона?
І серце відчуло, як Муза
Торкнулась до мене крилом.
Я воскресаю, друзі,
І знову гострю перо!

Не тривожте мене серед ночі,
Коли сон найсолодший якраз.
Нехай в небі зорі урочі
Ще казки складають про нас.

І розкажуть колись правнукам
Дивні міфи з минулих днів.
Де нам падали в теплі руки
Самоцвіти з далеких світів.

Де до відчаю ніжно кохали
І для нас розцвітали сади.
Тямлять зорі, як ми зривали
Поцілунки із вуст молодих.

Виростали сини і дочки
З ними й ми молоділи знов
Й вишивала їм мама сорочку
На щасливу долю й любов...

Не тривожте мене серед ночі,
Хай ще трохи побуду у снах,
Бо вже осінь тумани толочить
І зірниці згасають в очах.

У кожного в душі своє насущне
І радості, і болю відчуття.
А хтось ворожить на кавовій гуці
І прагне зупинити мить життя.

Наосліп бродить десь за міражами,
Будує з марева палаци мрій.
І забуває він, що понад нами
Є ще й вершитель задумів й надій.

І є земля – колиска, що гойдає
Нас від пришестя до високих літ.
Та прикро, що не кожен відчуває,
Що і землі десь іноді болить.

Що і вона, покраяна мечами,
Наче людина, стогне день при дні,
А іноді студеними дощами
Заплаче у вечірньому вікні.

Та манять нас міжзор'яні простори,
Де ані сліз, ні крові, ні смертей.
Бо, наче пташка, квилить серце хворе
Й вулкани вириваються з грудей.

– Не зраджуй – молиш день при дні,
А я й не зраджую – клянусь богами!
Та як дізнатися, кохана, ще мені,
Що ти найкраща в світі між жінками?

Що ти єдина – не така, як всі,
Єдиний подих твій й флюїди тіла.
Й волосся, наче скупане в росі,
Лише у тебе так заплетено уміло.

Такої іншої не сотворив ще Бог
В садах чарівних неземного раю.
Любов і радість ділимо на двох
І в ложі від кохання знемагаєм.

Пробач, що іноді переходив кордон,
Доки збагнув, що ти найкраща й мила.
З тобою поруч – найсолодший сон,
З тобою прибуває моя сила!

Той лист не віднайду серед листів,
Він у архіві пам'яті живої.
Він, як папір, від часу не зотлів
І пахне ще весною і тобою.

Вже вкотре перечитую рядки
Й слова гіркі, що скраплені сльозою.
– У мене інший попросив руки,
Пробач – не буду я з тобою!

Прийде світанок і розвиднить ніч,
Та щось змінити вже немає змоги.
Знімає інший плаття з твоїх пліч
І розвіває сумніви й тривоги.

А вже весною духмяніє світ
Й підсніжники танцюють на поляні.
Вже скільки зим і скільки літ
Живе в душі весна мого кохання.

Гортаю в пам'яті твої листи,
Бо ті, з паперу, вже золою стали.
Для тебе зірку в небі засвітив,
А ти дарунку іншого чекала.

Хотілося, як краще – сталося навпаки,
Порізно розійшлися їхні долі.
Біла голубка злинула з руки
І загубилась в небесах поволі.

Студена мжичка сіялась з хмарин,
За зірку місяць зачепився рогом.
А десь розгублено дивився син
Й не відав прихилитися до кого.

Вони для нього рідні, не чужі,
Й любов дитяча чиста, як сльозина.
Десь на холодній розпачу межі
Матуся пригорнула свого сина.

І поспішили аж за небокрай,
Де світ підперли острови залізні.
Де їм Фортуна подарує рай
І на морозі хризантеми пізні.

Вірш-фієрія

До знемоги читав фантастику
І блукав в паралельному світі.
Й прилітала до мене ластівкою
Із далеких планет Аеліта*.

У прозорому платті з серпанку,
З легкокрилими диворуками.
Й цілувала мене до ранку
Неземними п'янкими вустами.

Я у снах любувався милою
І на сьомому небі був з нею.
А вона злопотіла крилами
Й заховалася десь за зорею.

І читаю до ранку фантастику,
Йду крізь весни до спраглого літа.
А душа холодніє, як з пластику,
Де ти, доле моя – Аеліто?

* героїня однойменної фантастичної повісті Олексія Толстого.

*Ластівки літають – бо літається,
і Ганнуся любить – бо пора...*

Максим Рильський

Пахли ночі любистком і м'ятою,
Пахли ночі волоссям твоїм.
Із усмішкою винуватою
Я уперше прийшов у твій дім.

Насторожені очі мами
Й тата стулені міцно вуста.
Тінь бентеги лягла поміж нами —
Ти мовчала і я мовчав.

Всі чекали на крайнє слово,
Бо вже дівчина на порі.
Та чомусь не в'язалась розмова,
Під вінець я ще йти не хотів...

А на завтра зелені вагони
Завезли мене в брянські ліси,
Де блаватні солдатські погони
На плечах я три роки носив.

Десь у снах духмяніли ночі
І манила в незвіданість вись.
Хто цілує тепер карі очі,
Які були моїми колись?

А літа, як цугові коні,
В небесах загубили слід.
Треба рвати достиглий плід,
Бо впаде у чужі долоні.

Хто не літав ніколи в снах,
Не відчував веселки дива,
Кому в житті Фортуна шлях
Крізь бурі й грози не стелила.

Хто ніжність квітки не лелів,
Не цілував вуста і очі.
Хто скарб в житті ще не знайшов
Й чомусь шукати вже не хоче.

Хто не горів живим вогнем,
А тлів, немов гниле поліно.
Той не відчує в серці трем,
Коли в біді близька людина.

Той в сему світі і не жив,
А існував одноклітинно.
Хоча Творець його зліпив,
Як і усіх, з святої глини.

Та не вдихнув душі зело
В холодні і безмовні груди.
Чомусь у неба під крилом
Ще і такі бувають люди.

Судити я не вправі їх,
На се є вищий суд – Господній,
Та завше обминав, як міг,
Істот бездушних і холодних.

Казав мій тато, що не квапся, сину,
Стати дорослим й вільним, наче птах.
Колись згадаєш, як в гнізді родиннім
Тебе гойдала мама на руках.

Як іще сонний йшов на сінокоси,
У рай духмяних світанкових трав.
Як пригортав дівчатко русокосе
І вперше у вуста поцілував.

Життя мене водило крізь тумани,
За маревом далеких міражів.
Кривавили розлуки свіжі рани,
В душі боліли сльози матерів.

А десь відлунням линуло здалека
– Не квапся, мій синочку, не спіши...
Літа відлинули, як журавлиний клекіт,
Й бентегу залишили на душі.

Та повертаюся у спогадах додому,
Де батька й мами мудра сивина,
Де на стіні освячені ікони
Й мого дитинства казка чарівна.

Я не астролог і не хіромант,
І віщим снам не завше довіряю.
У юності розтринькував талант
І пив нектар з троянд земного раю.

Мене в обіймах німфи чарівні
Гойдали в літні ночі до світання.
Й чомусь тоді здавалося мені,
Що не зів'яне білий цвіт кохання.

А десь у небі журавлиний клин
Із «Кру» журливим відлітає в далі.
Не можу зупинити часу плин
І не питаю долю: «Що там далі?».

Я не астролог і не хіромант,
Та серцем відчуваю переміни.
Іще не весь розгублений талант
І розцвітає в серці черемшина.

Давно я не бував в Карпатах,
Де бистрих річок водограй
Й стрункі смерічки, мов дівчата,
Хоч наречену вибирай.

А десь ще бренькає на дримбі
Стара гуцулка для зівак.
І пані із столиці гривні
Їй щедро тицяє в кулак.

Говерла мріє в білих шатах
І Петрос одягнув кожух.
Давно я не бував в Карпатах,
Не чув трембіт тривожний гук.

А в сонячну погожу днину
Карпати бачу вдалині.
Колись отам, на полонині,
Дівча сподобалось мені.

Принесла в глечичку водиці,
Приємно глянула з-під вій.
І повела мене в чорниці,
Де серед пнів шипіння змій.

Давно я не бував в Карпатах,
А згадки кличуть в лоно гір.
Летять думки, мов ластів'ята,
Вірші лягають на папір.

Про «валентинки» ми тоді не знали
І про святого Валентина теж,
Листівочки дівчатам присилали
Й кохали їх наївно і без меж.

Усе було так щиро і привітно,
Як повеліли віщі небеса.
Любов весняна пролісками квітла,
Святилися кохання і краса.

А на порі журавлики в обрусах
Приносили рожевих дітлахів.
Й радів Шевченка образ у кожусі,
Що не здрібніло плем'я козаків.

На свята одягали вишиванки
І пригощалися з ріднею за столом.
Та вирушали дружно на світанку
На косовицю в поле за селом.

Чому тепер чужого Валентина
Запрошуємо в український дім?
Хіба своїх святих нема вже нині,
Чи, може, встидно поклонятись їм?

Всихає дерево у спеку без вологи,
Кохання в'яне на чужих медах.
Допоки в серці віра в свого Бога,
Воно не кам'яніє у грудях!

Не знимкуйте мене із близька,
Я на відстані трохи инчий.
Хоч гойдає Фортуни колиска,
Та далеко до слави Да Вінчі.

Десь заплутався в нетрях істин,
Лину в небо на крилах воскових,
А без дріжджів не пухне тісто,
Без любові не родить слово.

І блукаю у ночі літні,
Аби квітку чарівну зірвати,
Що у ніч під Купала квітне
І дарує кохання крилате.

Та не всім се доступно одначе,
А душею ще прагну до світла.
Сірі хмари дощами заплачуть
Там, де квітка моя не розквітла.

Не знимкуйте мене із близька,
Я вже инчий, як був раніше.
В небі місяць круглий, як миска,
Про кохання читає вірші.

Він п'яним був не від твого кохання,
А від хмільного зілля і застіль.
Й тебе він бачив, наче у тумані,
І пригортав, доки бродив ще хміль.

А тверезів і в світлості хвилини
Не міг згадати навіть образ твій.
Та у душі не відчував провини,
Бо був такий, як вітер степовий.

Хіба тобі не говорили люди,
Що він гульвіса, батяр і бабій?
А ти давала цілувати груди,
Що набубнявіли у пазусі тугій.

А в снах манірних линула на крилах
Й таїла від людей свою любов.
Чи він згадає янголятко миле,
Яке Господь йому подарував?

Десь за туманами хмільні застілля
І товариства буйного кутіж.
Життя гірчить, як полинове зілля,
Та п'є його із кров'ю впереміш.

А циферблат хронометра життя,
Де кожна мітка – се подія й дата.
Хотів би в бік зворотній відмотати,
Й відчути знову первісні чуття.

Стою десь поміж стрілками епох,
Думками доторкаюся до істин.
В сему житті не був я песемістом
І часто забував про мене Бог.

Та драпався, як альпініст, по скелі
До тих вершин, що за порогом сил.
Але зів'яли м'язи моїх крил
І в світ примарний зачинились двері.

А часівник прискорює свій біг,
Намотує секунди і хвилини...
Яку судьбу готує мені нині
Хранитель часу в помислах своїх?

Мене здоров'ям Бог не обділив,
Знав смак вина і споживав «три гички».
Дівчат у ночі зоряні манив
В поля, де сіна свіжого копички.

Де місяць казочки розповідав
Зірницям, що кружляли довкіл нього.
А ти була, як квітка серед трав,
Й до мене не кохала ще нікого.

Невинний погляд, пуп'янки грудей,
А губи, наче ягідки малини.
І потонув я в глибині очей
У янголятка – дівчини Галини.

За море відлітали журавлі,
Скресали весни щебетом пташиним.
Чи ще зустріну в рідному селі
Оте дівчатко ніжне і невинне?

Розкидала нас доля усебіч
На різні паралелі сего світу.
Чи іще тямить – як кофтину з пліч
Знімав я з неї в те чарівне літо.

Наче ти із мого ребра,
Та чомусь у нас різні гени.
Є у дерева серце й кора,
Ти корою стала для мене.

Я душею ще й досі твердий,
Наче ясеня серцевина.
У м'якій оболочці твоїй
Теж ніжнішаю наполовину.

Я без тебе – оголений нерв,
Ти без мене – сумна Пенелопа*.
Я давно би здрібнів і помер,
А з тобою літаю, як сокіл.

Ти лебідка бентежна моя,
Я твій лебідь з білими крилами.
Ти світила мені, як зоря,
Коли брів по дорогах безсилий.

Бог створив тебе із ребра,
А чи з мого – допіру не знаю.
Ти вразлива й м'яка, як кора,
Та такою тебе і кохаю.

* дружина Одісея (міф.)

Живу у просторі розвитку і стихій,
Де все природно і до болю звично.
Весна дарує проліски надій,
У вирій осінь з журавлями кличе.

Мені байдужий віртуальний світ
І кольорові смайлики в смартфоні.
Я знаю біль долонь й солений піт,
І спрагу материнства в теплім лоні.

У моїм серці образи батьків
Й свята молитва, що лікує душу.
Люблю пісні і солов'їний спів,
І вірності присягу не порушу.

Я син землі – від квітки до трави,
Від колоска до кореня стеблини.
Живу і мрію, доки світ живий
У генах сина й серці України.

Я віщий птах, що з попелу воскрес,
І у польоті десь гартує крила.
В моїй душі цвіте духмяний без*
І все допіру ще на світі миле.

Мені байдужий віртуальний світ,
Живу в реальному – де колоситься поле.
Хоч молотила, наче околіт,
Мене не раз, така примхлива доля.

* бузок (діал.)

ТАЇНА ЖІНКИ

Вона – як вруна ярої пшенички,
Вона – мов біла ружа в квітнику.
Тремка і ніжна, як перепеличка,
Богиня ночі в зорянім вінку.

В глибинах серця до пори дрімає
Вулкан емоцій і кохання шал.
Розбудиш – і тоді пізнаєш,
Що таке буря і дев'ятий вал.

Але буває й мовчазна, як риба,
Й холодна, як Венера в небесах.
І непорушна, мов гранітна глиба,
З гримасою зневаги на вустах.

А іноді така, як мінне поле,
Торкнешся до розтяжки і пропав.
Та іншої не буде вже ніколи
Й не буде щось святіше за любов.

Люблю, як кажуть: «Ще не вечір»,
А в душу вп'явся долі кліщ.
Сонце, як плячок із кулеші,
Хочеш дивися – хочеш з'їж.

Нехай не вечір – надвечір'я,
А ніч насупила брову.
Зоря зірвалася з сузір'я
І закотилася в траву.

Гадав – що то мені дарунок,
Вона згоріла, як сірник.
Скарби життя пакую в клунок,
Збираю все, до чого звик.

А хтось сміється: «Ще не вечір»,
Не квапся, друже, не спіши.
Допоки клунок не на плечах,
Ще збірку віршів напиши.

Стояла я і слухала весну...

Леся Українка.

Знову стою і дихаю весною,
Про що вона струмками жебонить,
Чи буде доброю і ніжною зі мною,
Чи подарує радості хоч мить?

Чи принесе на крилах журавлиних
У моє серце з неба благу вість,
Чи білим цвітом зацвіте калина
І про своє кохання розповість?

Знову стою і дихаю весною,
А десь у небі дикий свист ракет.
О Боже, як вже хочеться спокою
І написати про любов сонет.

Ще коли місяць був, як гудзик,
Такий святковий і дзвінкий.
На дерева райського галузах
Господь вирощував зірки.

І розсипав поміж галактики,
Немов на випаси овець.
І янголят своїх без практики
У пастухи узяв Творець.

Затріпотіли вони крилами —
Не вівчарі, а просто сміх.
А зорі в небесах бродили
Й шукали посестер своїх.

А місяць загубив десь роги
І вже неначе бублик став.
Зірниці падали під ноги,
Аби їх з неба не зривав.

Невже осе дарунок долі,
Не відаю, не знаю я?
В долонях зігриваю зорі,
Доки студена ще земля.

Болить мене, як зневажають віру,
Як у джерелах мертвіє вода.
Болить – як під мечами бузовірів
З-під серця ллється кривця молода.

Болить сльозина ув очах матусі
Й карби скорботи в тата на чолі.
Болить – як відчуваю в кожному русі
Землі святої піт і мозолі.

Бо як здрібніють мої древні гени,
Затерпнуть в серці почуття і біль,
Тоді хоча просвічуйте рентгеном –
Я уже мрець, хоч дихаю покіль.

Хтось набрехав, що Агасфер* помер,
А він ще й досі позирає з неба.
Ніяк не втрапить в сонмище Ереба**,
Блукає десь поміж первісних сфер.

Як я боявся долі Агасфера,
Тепер і сам блукаю у світах,
Не наяву, а – у примарних снах
Й зірки запалюю віршами на папері.

* вічний блукалець (*міф.*)

** володар пітьми (*міф.*)

Сам не знаю чим заслужив,
На одвічне тавро – «советікус».
Може тим, що в Союзі жив
Й політкурси читав за мус.

Може тим, що облуда брехні,
Мов короста в'їлася в шкіру.
Що і досі бродить в мені
Наркота від партійних факірів.

А минувшини мотлох і хлам,
Мов скала, пригинає додолу.
Та з юдолі я вирвався сам,
Наче в'язень з лихої неволі.

Не ридаю за раєм комун,
Вже напився отрут й сурогатів,
Та ще іноді спогадів сум
Забринить, наче джміль мохнатий.

Там, в «советікус» світі, батьки
І кохання моє незрадливе.
Там дітей моїх юні роки
І різдвяної магії диво.

Щось перемелиться, щось перевіється,
Щось просто так промине.
Хтось ще на диво надіється
Й вірою тішить мене.

Світ сей самі ми придумали
І поселилися в нім.
Жили, браталися, кумили,
Доки не луснув грім.

Годі на диво надіятись,
Не пересіється, не промине.
Буря зі Сході звіялась,
Вітром сибірським дме.

Жили, женилися, кумили,
Хлібом ділились навпіл.
В світі, що ми придумали,
Згине ординський звір.

Щось перемелиться, щось перевіється,
Щось просто так відійде.
Яра пшениченька сіється,
Вруною волі зійде.

З літами, кажуть, черствіють серця
Й байдужості снується павутина,
І вже не прагнемо лаврового вінця,
Як його прагли в юності хвилини.

Вервечку днів у звичному руслі
Перебирають долі сухі пальці.
А в голові рояться, мов джмелі,
Думки при каві запашній уранці.

Ся притча не про мене, друзі, – ні!
Десь мимохідь оті слова підслухав.
В сему житті я наче на війні,
І чорт маленький завше мною рухав.

Душа, немов термальне джерело,
І в люті холоди не остигала.
Я не сприймав наругу, ані зло
І чужа біль, мов лезами, кремсала.

Кохав до відчаю земних богинь –
Простих, без макіяжу й силікону.
Пив трунок щастя і гіркий полин,
Та батьківські не зраджував закони.

З літами, кажуть, черствіють серця,
Не вірю в оті судження обманні,
Листочками з лаврового вінця
Я заправляю борщ духмяний.

Як меду полизати через скло,
Так і тебе почерез «скайп» кохати.
Чомусь не приїжджаєш у село,
Де повінчали нас колись Карпати.

Де гомінкі потічки жебоняць,
Наспівують мелодії з правіку,
Де скелі, наче велетні, стоять,
І тебе мама кликала: «Маріко».

Для мене ти Марусею була,
Для однокласників – Марія.
Куди тебе фортунаі занесла,
Моя гуцулочко – розрадо і надіє?

Там інші звичаї і світ чужий,
Чужі вітри у стінах Колізею.
Там нині наших тисячу Марій
Гарують, аби втішитись платнею.

Не знаю, чи повернешся колись
І будемо ще афини* збирати.
А там, де наші долі не сплелись
Юні смерічки вирости в Карпатах.

* чорниці (діал.)

На тій фотографії, що пожовтіла,
Мої тато й мама в нових кептарях*
Як Кіблер** зумів передати уміло
Тривогу і біль у батьківських очах?

А небо осіннє гриміло грозою,
І рік повоєнний ступав по землі.
Затихли бої, вже не брязкала зброя,
В селі панували «брати»-москалі.

Стрічали їх щиро і хлібом, і сіллю,
І світлі надії в душі розцвіли.
Та хміль ейфорії – кривавим похміллям
Прийшов у привітні двори.

Розпука і сльози, товарні вагони,
Етапи, тайга і сибірський мороз...
Я тямлю натруджені тата долоні
І мамині плечі, що згорбив колгосп.

На тій фотографії, що пожовтіла,
Мої тато й мама в нових кептарях.
Давно з журавлями вони відлетіли,
Залишили згадки й тривогу в очах.

* святкова безрукавка зі шкіри

** прізвище фотографа

Коли ми постаріємо з тобою,
Не постаріє з нами білий світ.
І буде знову сонце за горою
Щедро світити – як вже сотні літ.

І знову скресне небо журавлями,
Як вже скресало завше на порі.
І будуть зорі віщі понад нами,
Мов ліхтарі світити угорі.

Коли ми постаріємо з роками,
Не постаріє вірність і любов.
Тебе обніму, як колись, рукам
І пригорну до свого серця знов.

І не дозволимо уже нікому
Прийти і потривожити наш світ.
Попри хвороби, болі і утому
Нехай ще квітне долі білий цвіт.

Коли ми постаріємо з тобою,
Зітри з очей непрохану журу.
Серцями, може, й прагнемо спокою,
Та в небі лине журавлине «Кру»!

Хіба тобі симфонія дощів
Не нагадала той осінній вечір,
Як я тебе обняти захотів,
Та човен наш хитали хвилі течій.

В ту мить я повернути не зумів
Хитке суденце на спокійні плеса.
Вже крига поміж наших берегів
Й човен надії не пливе без весел.

Та все минає, як дощі осінні,
Як ота крига на дзвінкій воді.
Ми всі були до відчаю наївні
Й закохані у очі молоді.

А вже скрипаль симфонії дощів
В шаленім герці обриває струни.
Сей вірш я б не писав – але зустрів
Тебе я знову, доле нерозумна.

В сумних очах ні блиску, ні вогню,
Натруджені без манікюру руки.
Я нас обох в нічому не виню –
Життя – непередбачувана штука!

Душі моєї безголосий рупор
Волає до байдужості стіни.
А вечір чорні брови вже насупив
Й бентежно лине у холодні сні.

Та не засну – у мозку колотнечі,
Душа тривожна, як бджолиний рій,
Немов на вістрі невгамовних течій
Пливу в безмежний океан надій.

Гойдають хвилі каравелу долі,
Зів'яли крила голубих вітрил.
Невже вже зіграні останні ролі,
А інші – за порогом моїх сил.

В душі неспокій, може, се з літами
Діагнозом записано мені?
А вже весна передає вітрами
Дзвінки метафори і сонячні пісні.

Тобі я оду присвятив колись,
Що в юнім серці задзвеніла піснею.
Чуттями ми, як колоски, сплелись,
В душі дзвеніли почуття первісні.

Черемха духмяніла на весь світ,
Весняним вітром повнілись легені..
По відголосі безгомінних літ
У згадках знову тулишся до мене.

Благословенна юності пора
І божий дар – до відчаю кохати.
Пливуть вірші з-під віщого пера,
Та не усі – піснями можуть стати.

А, може, я тебе і не кохав,
А видумав – немов богиню з неба.
Весняний вітер кучері чесав
І ніжну пісню жебонів для тебе.

Слова-дзвіночки, наче резонанс,
В моєму серці сколотили плеса.
Співало небо зоряний романс,
Крига наївності між нами скресла.

Ми були молоді, як та весна,
Гормони юності ламали застороги.
Ти захмеліла, наче від вина,
І білу сукню скинула під ноги.

Весна, зірниці й радість неземна,
Жага кохання в молодому тілі.
Нас поєднала долі таїна,
Та не лунало «гірко» на весіллі.

А, може, я тебе і не кохав,
А відповів на вічний потяг плоті.
Весняний вітер кучері чесав
І гіркота від поцілунків в роті.

Вона була скупкою на слова
Та щедра на щось інше, потаємне
Від її доторків хмеліла голова
І на душі ставало так приємно...

Півоніями багряніла ніч
Й світили в небі зоряні коралі.
Він біле плаття зняв з дівочих пліч
Й повів з собою в таємничі далі.

Тремтіло серце пташкою в грудях,
Вона ж, така наївна і цнотлива,
Тихенько мліла у його руках
І усміхалася, розчулена й щаслива...

Чому тепер скупіша на слова
Та щедра на щось інше, потаємне?
Ніхто не скаже – се її права,
І не розпитуйте даремно.

Хотілося, як краще – сталося навпаки,
Порізно розійшлися їхні долі.
Біла голубка злинула з руки
І загубилась в небесах поволі.

Студена мжичка сіялась з хмарин,
За зірку місяць зачепився рогом.
А десь розгублено дивився син
Й не відав прихилитися до кого.

Вони для нього рідні, не чужі,
Й любов дитяча чиста, як сльозина.
Десь на холодній розпачу межі
Матуся пригорнула свого сина.

І поспішили аж за небокрай,
Де світ підперли острови залізні.
Де їм Фортуна подарує рай
І на морозі хризантеми пізні.

Вже збайдужів до зібрань і розваг,
Душі моїй спокою захотілось,
Якась бентега у сумних думках,
У мозок, наче п'явки впились.

Давно я в них пощади не благав,
Чомусь боявся серце схвилювати.
Я з ними жив, надіявся, кохав
І мріяв до глибин життя пізнати.

Та відчував, що се не я —
Вони вже наді мною владарюють.
А в небесах примружена зоря
Рукою Бога гороскоп малює.

А що там? Не вгадаю наперед,
Бо щось змінити вже не в силах.
Напишу сонцю осяйний сонет,
Лише б воно не обпалило крила.

Не квап мене, доле, – почекай,
Ще встигну на пристань розлуки,
І крикну: «Давай, забивай!»
Малому Рональдо – правнуку.

Не квап мене, доле... Для тебе
Рік життя лиш миттєвість одна,
А для мене – се сонце у небі,
Місяць, зорі й лелеча весна.

А для мене – рожеві світання,
Де ще мами дзвінкий голосок,
Де мене колись в ложі кохання
Пригортала найкраща з жінок.

Хай натішусь синами й дочкою,
І вишневий лелітиму цвіт,
І наповню живильною кров'ю
Свій Грааль скрижанілих літ.

Не квап мене, доле... Ще не дозрів
До храму душі, до магії слова,
До пам'яті мудрих сивих батьків
Та права любити і жити в любові.

Пахла пивниця руками мами
І яблуневим осіннім садом,
Духмяним кропом і огірками,
Й хмільним напитком із винограду.

А на полицях стояли слойки
Закруток різних й настоек ряд.
І кілька пляшечок самогонки
Для ружних okazій і свят.

Пахла пивниця моїми снами
Й чимось таємним і неземним.
Іду до неї, немов до мами
Колись приходив іще малим.

Та вже не стріне мене матуся,
В старій пивниці задуми гніт.
А десь гелґочуть сусідські гуси
І опадає вишневий цвіт.

Наснився Тарас якийсь інший,
Ніж той, що в папасі й кожусі.
При каганці писав він вірші,
Над столом нахиливши вуса.

В білій сорочці і старих капцях,
Такий самотній в сумній кімнаті.
І захотілось мені похапцем
Десь біля нього тихенько стати.

Блукали тіні по сірих стінах,
Рядки стелилися з-під пера.
І слово віще, таке нетлінне,
Несли у вічність хвилі Дніпра.

Мене Шевченко, звісно, не видів,
Бо не його був той дивний сон.
А вже світанок небо розвиднив
І заіскрився в шибках вікон.

І сумно стало, що наостанку,
Хоча б рукопис не взяв у дар...
А десь під вечір сяду на ганку,
Буду читати старий «Кобзар».

Сприймаю душу... Що поза душею,
Що там у вічнім вимірі безмеж?
Що буде з нею і з її зорею,
Що десь ще поруч біля неї теж?

Сприймаю душу розумом і духом
І, звісно, не на дотик і вагу.
Ні своїм зором, ані слухом,
Чи річ якусь безмірно дорогу.

Сприймаю душу незагненим,
Якимось еним віщим почуттям.
Якщо душа ще, звісно, є у мене,
Чи десь вона уже без мене там.

Сприймаю душу... Що ж поза душею —
Згусток матерії, чи зародок життя?
Чи те, давно означено зорею,
Святе зернятко вічного буття.

Треба спішити жити,
Жити спішити треба.
В'януть весняні віти,
Сивіє вічне небо.

Нитка життя снується
На волосинці долі.
Хто там із нас сміється,
Хто іще такий гойний?

Хто там за бороду Бога
Хтів би довіку тримати?
Кого ще без болю й тривоги
Десь народила матір?

Треба спішити мати
Цвіт на калині і вишні.
Треба спішити кохати
Тих, що достиглі і пишні.

Цвіт опадє із вишні,
Відосеніє калина.
Станє уже колишнім,
Що чарувало нині.

Треба спішити жити,
Бо залишилося мало.
Падає листя на плити
Болем безмовного жалю.

Наснилася фієрія-жінка
Прозора, наче крапля роси,
Я її на руках носив,
А вона сміялася дзвінко.

Легітна, немов хмаринка,
Як сяйво з далеких світів.
Я коханням зігріти хотів
Ту холодну фієрію-жінку.

А світанок забрав дивосни
І замкнув у казковій скрині...
Та живе ота жінка й понині
У душі і цвітінні весни.

Пробач, що відболів тобою,
А, може, я тобою й не хворів.
У літню ніч зустрілася зі мною,
Хоч іншою я дівчиною снів.

Та юне тіло прагнуло любові
Й черемха духмяніла на порі.
Пробач, що якимось випадково
Я в твої очі глянув голубі.

Веселка спалахнула поміж нами,
Бриніли в серці струни золоті.
Ти мріяла, що у небеснім храмі
Нас обвінчають янголи святі.

Та вже дощами зарясніла осінь,
Зів'яли хризантеми на мороз.
Між нами посумніли роси,
А із душі розвіявся наркоз.

Пробач, що відболів тобою,
А, може, я тобою й не хворів...

Хтось зауважив що я на світліні,
Де мені лише тридцять, без гачка,
Я схожий був на хлопця з Буковини,
На Володимира Івасюка.

Така ж задума у очах-безоднях,
Волосся, наче ворона крило.
І вусики під носом, тоді модні,
Та мудре і замріяне чоло.

Нам водопади, як цимбали, грали,
Веселка кликала у далі неземні.
Й зірничі мені рими навівали,
Як і тобі – мелодії й пісні.

У мріях ми шукали дивоквітку,
Що зачалася між скелями в горах.
І розцвітала сонячна позлітка
В твоїх, Володю, весняних піснях.

А я сплітав із ніжних слів косиці
Й метафори яріли з-під пера,
Та вцілила у серце блискавиця
Там, де червона рута розцвіла.

І зіркою ти вибухнув новою
В сузір'ї найяскравіших зірок.
До тебе йду, ступаю за тобою,
За кроком крок, за кроком крок!

ЛИНУ ДО ТАРАСА

На Тарасових стежках-дорогах
Попіл часу, наче сніг, заліг.
Там зі смутку зіткані тривоги
І сліди від його босих ніг.
Десь там заплелися воєдино
Біль і радість, й гіркота думок.
До Тараса лину щохвилини
Й кожну мить коротшає мій крок.
Пригортаюсь серцем до пророка,
До святої істини століть,
Осягаю його віщим оком
Паралелі нових лихоліть.
Знову стогнуть ниви і могили
Під копитами кривавої орди.
Чорні хмари синє небо вкрили,
Посумніли села і сади.
Чуєш, батьку, як ревуть гармати,
Як ракети ріжуть небозвід?
І, немов безкрилі журавлята,
Немовлята линуть у засвіт.
Небо зазирає у зіниці
Вікон пограбованих осель.
Кров і сльози у твоїх криницях,
Змовкла пісня й солов'їна трель.
Видиш, батьку, як десь не руїнах
Того міста, де жила любов,
Не цвіте вже вишня, ні калина,
Лише болем запеклася кров.
Та не вмерла пісня солов'їна
І душі ще не зміліла вись.
Із вогню воскресне Україна,
Наче Фенікс з попелу колись.

Все було – і муки, і кохання,
І єднання плоті молоде.
Линуло в невиспані світання
Сонце ще невмиване руде.

Все було – і зустрічі, й розлуки,
Біль утрат, надій п'янкий напій.
Обіймали мене твої руки,
Пригортав я стан тендітний твій.

Білим цвітом розцвітали діти –
О який духмяний отой цвіт!
Ми були найщасливіші в світі,
А навкіл був веселковий світ.

Та сліпуче сонце на світанні
Висушило роси ув очах,
Згасла зірка нашого кохання
Й ти відлинула за обрій, наче птах.

Заблукала у світах похилих,
Де чужі сузір'я і зірки,
А мені на згадку залишила
Поцілунок на вустах гіркий.

Було легітно і до щему літньо,
Слова спліталися у сонячні вінки.
А ти така зваблива і привітна
Читала по очах мої думки.

Я не посмів тоді ще розпитати:
Що там повиділа, що прочитала в них?
Літа, літа, неначе журавлята,
Десь заблукали в небесах сумних.

А ти розчулена дивилася на зірку
І знову я чомусь не розпитав:
Чому сльоза, чому зітхаєш гірко,
Чому для тебе лебедем не став?

Чом не забрав на свої білі крила,
Не заховав, душею не зігрів.
Студена нічка, мов саван покрила
Твою усмішку й перевесла брів.

Було легітно і до щему літньо,
І ти, мов бджілка, літньою була.
Я лебедем полинув би до світла,
Та доля обпалила два крила.

Не містик я, не метафізик,
Мій храм душі у Божих небесах.
Та іноді таке щось в мозок лізе,
Що хтось повидить жах в моїх очах.

І запитає: «Що з тобою, брате,
Мо' варто ошпиталитись тобі?».
Але хіба я в тому винуватий,
Що народився з клунком на горбі.

А в ньому і русалки, і чортиці,
Та королі вельможні із казок,
Вони вилазять з торби у світлиці
Й мене беруть з собою у танок.

І я танцюю, що маю робити,
Регочу аж до чортиків в очах.
Не матафізик я, а пес побитий
Із вузликом на згорблених плечах.

І слова вицвілий покiс,
І марноблуддя свiт примарний
Навіки канули у Стiкс*,
Лише скрипить Чумацький вiз
І зiрка свiтить, як лiхтарня.

Блукаю в мiражах подiй,
Шукаю прихистку спокою.
А десь бринить осиний рiй
І не стихає вiчний бiй,
Помiж химерами і мною.

На румовищi болю й слiз
Люципер бiситься й регоче.
В зiницю ока цiлить крiс**
І чорна кров стiкає в Стiкс,
У ненаситне черево ночi.

* рiка пiдземного царства (*мiф.*)

** рушниця (*дiал.*)

Важко пробачити – нелегко теж
Тримати пізьму у душі світлиці.
До нього з вірою вже не прийдеш,
При стрічах не подаш свою правицю.

Бо зрадив друг, а, може, і не друг,
До часу ще були йому потрібні
Твоїх думок невикошений луг,
Твоїї вдачі леготи погідні.

Милість душі і щедрість длань,
Що віддавали щиро все, що мали...
Скільки було утішених бажань,
Та зраду ще нікому не прощали.

Важко пробачити – та пізьму теж
Нелегко у душі своїй тримати.
Коли згасає сонця світла креш,
Воно уже не зможе зігрівати.

Коли комусь фіолетово,
Коли на все наплювати.
Чи думали ви, як поетові
Фіолетово не писати?

Як у сему байдужому світі,
Серед сутінків сірої днини,
Деся повидіти зірку, що світить
Ясним променем в душу людини.

І дарує любов і надії,
Розвіває вітрами тривоги.
Знову кличе в світі, де світліють
Заповітні стежки і дороги.

Де барвінком у дні Великодні
Розцвітають зірничі кохання.
І в серцях, до болю холодних,
Стрепенуться таємні бажання.

І уже не так фіолетово,
І зникають на сонці плями.
Й посилає небо поетові
Щастя й ніжності телеграми.

Теплим дощем, леготом вітру
Цілував я її вуста.
Душа наче ружа розквітла,,
Мов сокіл у небо злітав.

Так ніжно обнімав за плечі,
Дивився в глибину зіниць,
І запросив в казковий вечір,
Де віщий хоровод зірниць.

Де місяць-красень посміхався
І грішні мислі навівав.
О Боже, як я закохався,
А їй про се не розказав.

Мовчали ми, мовчали роси,
А в грудях юності вогонь...
Пройшли літа – та гріє й досі
Мене тепло її долонь.

Його прозивали «підкаблучником»
І насміхались єхидно над ним.
А він був у долі заручником
І одружився ще молодим.

Взяв за дружину вдову з дитятком,
Мріяв що будуть колись свої –
А кожна жінка – життя загадка
І не вгадаєш думки її.

Так повелося уже спочатку:
Крутила хлопом, як помелом.
І стала пеклом мала кімнатка,
З очей полуду життя зняло.

А на раменах літа невдячні
І лише в мріях свої сини...
Осіннє небо дощами плаче,
Мосяжне листя бузок зронив.

Услід лунали слова насмішки,
Каблук дружини, як в серце цвях.
Гортає доля сторінки книжки,
Де древня істина на сторінках...

Кохай дружину, як ніжну квітку,
Створи для неї щедрот дива.
Та нехай знає, жінка-лебідка,
Що все ж у домі ти голова!

Як часто на життєвих перехрестях,
Коли з доріг вже вибрали одну –
Не думайте, що в казку чарівну
Вас приведе дорога та нарешті.

Ще будуть сумнівні й криваві мозолі
І розпачу невтішені хвилини.
З плоті і крові створена людина,
Єдина, неповторна на землі.

Їй все присуще в розмаїтій світі:
Кохати, ненавидіти, прощати,
Страждати, коли Каїна печать
Кривавою зорею в душу світить.

А інших вже не буде перехресть
І вибрати не зможеш іншу долю.
Дорогою життя ідем поволі
І кожен з нас несе свій хрест...

Та ще цвіте в моїй душі калина,
Милуюся польотом журавлів.
Щасливий тим, що вибрати зумів
З усіх доріг, лише свою – єдину!

У моєї мами очі сумні
І руки з кривавими мозолями.
Дивуюся, як зуміла мені
Простелити доленьку рушниками.

Поранений тато прийшов з війни
І пригортався до серденька мами.
А вже недолюдки за ворітьми
Чигали круками понад нами.

І чорна смута у душі лягла,
Як нас виселяли на хутір далекий...
Кривава весна давно відцвіла,
Сконали кати і дряхлі генсеки.

Але не можу забути й на мить
Татову тугу, і мамині очі.
Болять мене серце, спомин болить
І відпустити чомусь не хоче...

У світі ілюзій, облуд і брехні,
Де сльози і кров з'єднались в єдине,
Являються часто видіння мені,
Де тато і мама у рідній хатині.

На перехрестях молодих вітрів
Вона стоїть сумна і одинока,
Хатина, де лунав веселий спів
Й мого дитинства були перші кроки.

Чомусь поблідла білизна стіни,
Маленькі вікна, мов сліпого очі.
Я перед вами вікна завинив
І давній гріх спокутувати хочу.

Скарби казкові снилися мені,
За міражами небеса манили.
Та, мов Ікару, в сонячнім вогні
Світило долі обпалило крила.

Тепер вертаюсь до своїх начал
Уже те той замріяний, а інший.
Десь тут моєї юності причал
І про кохання заповітні вірші.

Біль павутини у сумнім вікні,
Барвисті рушники над образами.
І наче в душу дивиться мені
Діва Марія із очима мами.

Щось сталося із голосом у мене,
Шипіння з горла, наче в гусака.
Та, слава Богу, що зоря натхнення
Ще мені світить, щедра і дзвінка.

Живицю п'ю із вічності криниці,
Метафорами бавлюсь, як дитя.
І тихо, тихо у душі світлиці,
Що чути, як десь рими шелестять.

А вже світанок зазирає в шибку
І котить сонця бублик золотий.
Колись я мріяв про чарівну рибку
І про далекі зоряні світи.

Тепер не прагну срібла, ані злота,
Студені мені зоряні світи.
Лише до тої пригорнутися охота,
Якій поему долі присвятив.

Яка в метафорах і римах зоряніла
І Музою приходила у сни,
І в моїм серці, мов лебідка біла,
Не березі далекої весни.

Прости мене, о пам'яте, прости,
Що притупились почуття любові,
Що не повернуся в оті світи,
Де снилися видіння загадкові.

Що не промовлю знакові слова
Чарівній жінці, що мене кохала.
Завершую свого життя жнива,
А урожаю зібрано замало...

Стою задуманий на роздоріжжі днів,
Вітри надії десь у далеч линуць.
Удячний небу, що в житті не тлів,
А ватрою спалахував щоднини.

Що на папірусі, де вічності карби,
Свої поставив таємничі знаки,
Що в моїм серці грізної доби
Не відцвітали кольорові маки.

Прости мене, о пам'яте, прости
І причащай з чаші любові й віри.
Зеленим кленом хочу прорости
В новому світі благодаті й миру.

*Я дерево, я сніг, я все, що я люблю,
І, може, це і є моя найвища сутність...*

Ліна Костенко.

Я дерево, що проросло корінням
У вічну душу сивої землі.
Тут моці моїх родичів нетлінні,
Тут мої радощі і болі, жалі.

Я колосочок ярої пшениці
Із неосяжних батьківських ланів,
Де моє небо, місяць і зірниці,
І розмаїття веселкових днів.

Я цвіт вишневий на раменах вишні,
Я дідух із предвічного Різдва.
Я в сему світі праведний і грішний
І мрійник, що повірив у дива.

Я джерело бездонної криниці,
В які живильна сила й таїна.
У грізні дні беру у руки крицю –
У Великодні – п'яний без вина.

Ніякі бурі, ані лихавиці,
Не зломлять мого дерева можуть.
Буде пшениця в полі колоситься,
Сади рожевим цвітом розцвітуть.

Не вичахнуть святі джерела роду
Допоки люди на землі живуть.
Пощезнуть виродки, кати народу
І немовляток бузьки принесуть.

У тому світі, де ще був Телесиком
І навіть змія злого переміг,
Для мене небо вишивало хрестиком
На щастя й долю білий оберіг.

У снах химерних гуси-гусенята
Несли на крилах в зоряний політ
І пригортала до серденька мати,
І був казковим мій дитячий світ.

Тепер коли Іваном величають,
Та додають ще й батькове ім'я,
Чомусь від сего радості не маю,
В душі і досі той Телесик я.

Пливу на човнику своєї долі
На мамин незабутній голосок.
А вже життя дарує нові ролі,
Складає гороскоп з моїх зірок.

Я одержимий, але не проклятий,
Хоч проклинали вже мене не раз,
За те, що не любив і сад, і хату,
Яка навіки полонила нас.

Яка була, мов мачуха, студена,
Де ще блукали привиди чужих,
Отих, що їх гієни навіжені
В Сибір забрали із осель своїх.

Та я не зрадив пам'ять свого тата
І колискових маминих пісень.
І легкокрилі в стайні ластів'ята,
Які для мене розвидняли день.

Я одержимий зорями і сонцем,
Калиною і вишнею в цвіту,
І немовлятком, що в малій долонці
Леліє долі квіточку святу.

Я одержимий донькою й синами
Коханням на весільному крилі
Й весняним світом, де під небесам
Уже кружляють сиві журавлі.

Мовчання золото – і я мовчав,
Аж язичок сухий прилип до неба.
Мовчав, коли кричати було треба,
Коли ховався від самого себе
І через себе десь переступав.

Та золотих батонів не надбав,
Ані світлиць із вікнами до сонця.
В німого бога був за охоронця
Й зів'яли ружі у моїй долоньці,
І скрижаніли вірші про любов.

А десь від крові хижіє земля
І крають небо вогняні дракони.
Знімаю на мовчання заборони,
Не прагну зваби золотих батонів,
Словами б'ю, як стрілами, здаля!

~~~~~

***

В безодні ночі тихий часу плин,
Чумацьким шляхом десь блукають зорі.
Й теребить вічності нестримний млин
Усесвіту простори неозорі.

І не зупинять невгамовний рух
Ніякі ворожбити й чародії.
Як ще багато таємничого навкруг
Й ніхто збагнути вічність не зуміє,

А місяць срібні роги нагострив.
І ритуали ще первісні вершить.
На світі я чимало вже прожив,
Та подивований життям, як вперше!

***

Багато тих, хто лиш на ніч і пріч,
І мало тих, з ким прокидатись хочеш,
З якими в злагоді і муках протиріч
В погожі дні і у зимові ночі.

З якими можна просто помовчати
І зрозуміти все без зайвих фраз.
Як мало тих, що зможуть покохати,
Зневірених і збайдужілих нас.

Багато тих, хто без любові й болю
Приходить пустоцвітом у твій світ,
Хто, мов на сцені, просто грає ролі
Й наче горить, а десь під серцем лід.

Хто не прийде в студену ніч безсоння,
Не вип'є із очей твоїх печаль,
І не зігріє у своїх долонях
Душі вже холодніючий кристал.

І мало тих, хто в radoщах і горі
На клич лебідки лебедем летить,
Хто витре сльози і утішить болі,
Й зупинить щастя неповторну мить.

Як мало тих, з ким прокидатись хочеш,
Й багато тих, хто лиш на ніч і пріч...

***

Інших доріг собі не вибирав
Ніж та, що долею означена довіку,
Я просто йшов, летів, переступав
Через неспокою моря і ріки.

Шторми ламали весла весномрій
І заперало дух на шпилі хвилі,
Та поруч був десь янгол мій
І підіймав на свої дужі крила.

У безнадії бісались світи,
Та обривав я їх ціпкі припони
Й журавликом у небо полетів
До сонця, що світилося, як сонях.

Інших доріг собі не вибирав,
Іншої долі не бажав для себе.
І, може, десь не те переступав,
Та натякати вже про се не треба.

Ніхто у сему світі не святий,
Ніхто гріхи не заховає в скриню.
Була весна і був я молодий,
Та се не варто згадувати нині.

***

Не відкладайте на потім, на завтра
Любити, ненавидіти, прощати,
Доки у серці ще палає ватра
І не погасло почуття кохати.

Не залишайте десь на березі розлуки
Зневірених без крил і без вітрил,
І тих, хто не цілує твої руки,
Та у обійми падає без сил.

Не відчиняйте в свою душу дверці
Для випадкових, а чи просто так,
Коли не відчуваєте у серці,
Що се святого неба віщий знак.

Що се твоєї долі зоряниця
Й найвища мить, що з'єднює світи,
Що Богодух тобі пером жар-птиці
Дорогу віри щедро освітив.

***

Мені не треба кришталевих чаш,
З долоні сонця п'ю нектар натхнення.
Мов флібустьєр іду на абордаж,
Як доля відвертається від мене.

Душею й серцем ще не зачерствів,
Залишив часточку для ніжності й любові,
Для друзів, для коханих і братів
Єдинокровних й тих, що не по крові.

З вершини літ подивлюся на світ,
А в ньому щось неначе надломилось.
Високих дум обірваний політ,
Скрижалі віщі пліснявою вкрились.

Ламає долі вражий буревій,
Серця виймають із грудей дракони...
З долоні сонця віри п'ю напій,
До Бога йду крізь бурі й заборони.

Залишу краплі крові на стерні
Отого поля, де жита яріли.
Не плачте, не сумуйте по мені —
Гармати моє серце покроїли.

***

Ми просто йшли до сонця і зірок,
До перехрестя, де звела нас доля.
Де перший і останній крок
Відлунням не розвіється ніколи.

Ми просто йшли, а може нас вела
Зоря надії, віри і кохання...
Була весна і ти тоді була
Цнотлива, наче роси на світанні.

Усміхнена, весела і п'янка,
Світились очі, як озерця плесо,
Й гойдало небо в зоряних руках
Нашого щастя веселкові весни.

І не повірю, що се просто так,
Що стрілися ми просто випадково.
Велінням неба віщий зодіак
Для кожного будує храм любові.

***

Коли у снах літав я на хмарині
З принцесами із тисячі ночей,
То виростали крила соколині
З моїх ще неоперених плечей.

І мріяв я, що астронавтом стану
І в небесах полину до зірок,
Та заблукала мрія у тумані,
А до зірок мені тепер лиш крок.

Але тримає на крилі ще й нині
Тяжіння пам'яті і сивої землі,
І неба переливи темно-сині,
Де вже кружляють знову журавлі.

Нехай беруть мене на дужі крила,
Свої – уже зів'яли на порі.
Хочу повидіти ще раз на небосхилі
Яскраву мить народження зорі.

***

А він хотів обняти неосяжне,
Та не обняв й оте, що осягав,
Але приятелям колись розкаже,
Що і пренцесу в губи цілував.

Бажав зловити золоту рибину
І ніжитись на теплих берегах,
Та не бажав чомусь у небо синє
На крилах полетіти, наче птах.

Його не кликали сузір'я і зірниці,
Ні розсипи задуманих світів,
Але зміліла та життя криниця
І ницою душею він здрібнів.

І не помітили, коли його не стало,
Коли уже відлинув, відгорів...
Якби колись мене ще запитали:
Чи був такий, чи поміж нами жив?

Я б промовчав, бо що можу сказати,
За ним ані садів, ані дітей...
Лише у небі хмари волохаті
Й холодна ніч невизрілих ідей.

***

Пишеться легко – думається важко,
Мов бузини отрута в голові,
А над вікном щебече рання пташка
І з болем квілять роси на траві.

Пишеться легко – а думки, як бджоли,
Від мене розлетілись усебіч...
Десь полохливі, наче вівці, зорі,
В кошари неба заганяє ніч.

І тишина, – що чути, як гойдають
Колиску вічності сузір'я молоді.
А сонце вже спішить з-за небокраю
Й купається, як лебідь, у воді.

***

Не шукайте раю там, де пекло,
Рай душі у пекло не беріть.
Того, що від себе йде далеко,
Десь на півдорозі зупиніть.

Доки не дійшов за край безодні,
Доки в долі на тремкім крилі,
Доки протяги небес холодні
Ще не відірвали від землі.

Буде світ гойдатись на стременах
Молодих навіжених вітрів,
Чужі болі не несіть до мене —
Я своїми ще не відболів.

Обминаю пекла чорні діри
Й до Едему лину, наче птах.
Чую пісню неземної ліри
У душі моєї небесах.

І радію, що весняне сонце
Ще для мене завітчало сад,
Що два янголи – небесні охоронці
На сторожі сновидінь стоять.

Один – світлий, як погідна днина,
Другий – темний, мов зимова ніч.
Бо лише тоді жива людина,
Як відчує муки протиріч.

***

Навіщо стільки непотрібних слів,
Напівживих і до огиди прісних,
Що на стременах запальних вітрів
Не забринять ніколи, наче пісня?

Навіщо проклинати – щоб прощать
І по живому різати словами?
Навіщо пекла ставити печать,
Де рай ще може бути поміж нами?

Навіщо світло в мареві надій,
Коли іскриться сонце у бокалі?
Навіщо кликати осиний рій,
Де бджілка білий цвіт поцілувала?

Чуттями доторкаймося землі,
Леліймо в серці квіточку любові
І виглядаймо в небі журавлів,
Що іще весни подарують знову.

***

Хтось в душі розцвітає вишнею,
Хтось, неначе будяк росте.
Хтось в коханні шукає грішного,
А для когось воно святе.

Хтось облудливо і улесливо,
Мов павук, розкидає сіть.
Хтось готовий минуле закреслити,
Щоб в прийдешнє ступити на мить.

Десь до моря несеться річенька,
Десь до річки струмок спішить.
Десь дитина в маленькі рученьки
Ловить радості сонячну мить.

Все в гармонії – все по Божому,
Все природно – іншому зась.
І дарує по вінця кожному
Небо вічності тисячу щасть.

***

Мій біль вас, звісно, не болить,
Сльоза моя не виїсть ваші очі.
І серця щем – у вашім не щемить,
Байдужі вам мого безсоння ночі.

Не співчуйте, ще живий єси,
А ваше слово неживого подих.
Осінній вітер трави покосив
І жде від неба зірку в нагороду.

На терезах одвічних протиріч
Любові шал й байдужості вагання.
З вами мені була студена ніч,
Без вас миліші ночі і світання.

Мій біль вам, звісно, не болить,
Моя сльоза у вас не мироточить.
Осіннім сумом небо відгорить,
Та зорі ще зорітимуть щоночі.

***

Не відрікаюся від тих, що відреклись,
Що розминулися зі мною в часі,
Що колосками долі не сплелись
Там, де зіткнулись паралелі наші.

Ми просто йшли до марева зорі
Поріжно кожен Всесвіту стежками.
І зупинились, як зів'яли на порі
Сузір'я болю й віри понад нами.

А ночі мліли шалом молодих
І вишні лебеділи у туманах.
Не відрікаюся від мертвих і живих,
Від сонця, неба і очей коханих.

Бо в снах іще літається мені,
Душею прагну вічного натхнення.
Візьміть усе – та залишіть пісні,
Якщо ви відрікаєтесь від мене.

~~~~~

Сей світ уже не той, що вчора,
Щось надломилось і зойкнуло у нім.
Зміліло небо, потьмяніли зорі,
У сірих хмарах зачався грім.

Не ті дощі й вітри уже, не ті,
Лише на сонці ті ж протуберанці.
І котить небо хвилі золоті
У мою долю кожен день уранці.

І відчуваю біль нового дня
У переливах великодніх дзвонів.
Учора я ще вітер обганяв,
Нині лелію сонце у долонях.

Свідомість не сприймає біль небес
І зойк прощальний зраненого птаха.
А десь кати мені готують плаху
І для розп'яття витесали хрест.

Земля тремтить у залпах канонади,
Рожева кров на молодих снігах.
Тьмяніють обрії в засмучених очах
Й нема на те ні ради, ні поради.

Не міг повірити, що принесе війну
Орел двоглавий у поганським дзьобі.
Що звір кривавий у людській подобі
Затьмарить нашу радості весну.

Свідомість не сприймає біль утрат,
Руїни над колискою дитини.
Червоні грона ронить горобина,
В задумі посивів зимовий сад.

Бентегою наповнена душа,
Готова вирватись із зболеного тіла.
Дзвенять слова, неначе гострі стріли,
І закипають у рядках вірша.

Я не засуджую отих, що не дійшли,
Що десь спіткнулися на півдорозі,
В польоті зупиняються й орли,
Коли зів'януть крила у знеможі.

Але вони не ниділи в гнізді,
А в небі гартували свої крила.
І десь вже на останнім віражі
Побіля фінішу спинилися безсило.

Та славні ті, що вирушають в путь
Наперекір усім стихіям світу.
За ними йдуть, за ними інші йдуть,
За ними зелен-сад з рожевим цвітом.

Була весна і весняніли й ми,
У серці грала веселкова хвиля.
Чому в холодному вогні зими
Зів'яли наші почуття і крила?

Та на порі і яблуні цвітуть,
Півоніями багряніють ночі.
І зорі, що у Всесвіті пливають,
Нам навівають мудрості пророчі.

Про те, що цвітопади рознесуть
Вітри легітні понад білим світом...
Та нові весни десь за нами йдуть
І будуть наші діти весняніти.

А ми? А ми до осені прийшли,
Плоди збираємо у кошики надії.
Може, зірниці в серці й відцвіли,
Та ще живуть невикошені мрії.

Я ніколи таких не стрічав
На життєвих стежках перехресних,
Наче пташка з первісних дібров,
В мою душу бентегу принесла.

Зчарувала серпанками брів
І веселкою в сонячній зорі.
Милуватися нею хотів,
Мов волошками в житньому полі.

Відчував як нуртує вогонь
І живиця в душі струменіла,
Як обіймів гарячих долонь
Прагло тіло моє скрижаніле.

Я ніколи таких не стрічав —
В серце вдарила блискавиця...
Достигала в саду алича
І під ноги скотилась зірниця.

А десь в небі мої журавлі
Вже віщують дощі і тумани.
Я ж у долі іще на крилі,
У химерах надій і кохання.

Як полюбити без любові,
Без притягання двох сердець,
Без відчуття живого слова
Й веселки в серці всамкінець?
Як закохатися без болю,
Без зваби й магії очей,
Без неба світлого у зорі
І тих невиспаних ночей?
Як полюбити, коли лоно
Не відчуває плоті клич,
Коли твої міцні долоні
Не доторкнулись її пліч?
Як полюбити безголосі,
Холодні й не п'янки вуста?
Як полюбити, коли осінь
Уже прийшла в твої літа?
Але живуть і без любові,
Без притягання й ейфорій,
Без пісні в неживому слові,
Без трепету душі і мрій.
Первісні відчуття плекають
Без доторків душі і рук
Й отруйним сім'ям засівають
Життя невикошений луг.

Якщо мене і проклянуть,
Та знову вибираю путь
У рай, де янголи живуть
І яблуні спокус цвітуть.
Де ще не було Змія й Єви
І отих яблук на деревах.
Адам не відав про сорочку
І дещо прикривав листочком...
Про мене ще ніхто не знав,
Хоч я в шпаринку підглядав.
І нині вам признатись мушу,
Що оте яблучко ще вкушу.
Бо у душі давно моїй
Живе підступний мудрий змії.

Зросту до зірниць, до сонця і вітру,
До неба, до крил журавлів.
Джерелію серцем, горнуса до світла,
Блукаю в мереживі снів.

А пам'ять гойдає пісні колискові
Й надій незагоєну мить.
П'ю долю з небесної чаші любові
Допоки світліє блакить.

Ярію душею, достигну колоссям,
Спішу до своєї зорі.
Отави покосять і вирій запросить
До себе моїх журавлів.

Зостанусь самотній у білій пустелі
З півмісяцем долі в душі.
І буду вітрам на земних паралелях
Читати студені вірші.

Забудьмо на мить про болі,
Про сльози і кров, і війну.
Парує весняне поле,
Леліє земля ярину.

Про щось жебонять потічки,
Живиця у серці беріз
І дівчині фанній, як чічка,
Юнак білі ружі приніс.

Збираються хмари на віче
Поважні такі і не злі.
І чути, як в небі курличуть
Крилаті мої журавлі.

А десь грає сонячна хвиля
Гойдає кораблик надій.
О, Боже, як світло і мило
В душі прохолодній моїй.

Та трудно забути про болі,
І кров на раменах весни,
Про зранене мінами поле
І тих, що приходять у сни.

Нелегко серця вгамувати спрагу
На терезах розлук і сподівань,
Коли не відчуваєш рівноваги
Реальності й невітшених бажань.

Коли блукаєш, наче у тумані,
І щось химерне навівають сни,
А десь рясніють росяні світання
І літо пригорнулось до весни.

Радіє ластів'ятко у гніздечку
І мене кличе в неземний політ.
Скидаю з пліч умовностей вуздечку
І прагну осягнути увесь світ.

На мить забуду про незгоди й болі,
Полину в світ розмаю і надій,
Де колоситься ярина у полі
І при дорозі тополиний стрій.

Де в рівновазі духу і стихії
Відчую сего світу благодать.
А небо сподіваннями зоріє
Й вітри про щось таємне шепотять.

Вже скільки літ, як мама на прощання
Мене благословила й провела,
На сльози-роси, на вогонь кохання
І волі-долі дала два крила.

Сама ж полинула голубкою до неба,
До голуба в Едемському саду.
О скільки літ живу, мамо, без тебе,
Скільки ночей до тебе в снах іду!

Обскубали мої орлині крила
Вітри за перехрестями доріг.
Та тямлю, як мене благословила,
І те благословення я зберіг.

В душі, у серці, у нейронах мозку,
Якби зумів ще в генах зберегти,
Аби вони моїх синів і дочку,
Як і мене, в світі добра вели.

Гортаю неба каталоги віщі,
Там мама, тато і дружина теж.
Може й вони читають мої вірші,
Коли на мить прилинуть із безмеж.

Її читав, немов цікаву книгу –
Поміж рядків – читав думок загал,
Та не відчув чомусь любові шал,
Слова були студені, наче крига.

Читав життя, вдивлявся у світлини,
У кольорові й чорно-білі теж.
Читав про те, куди спішиш, ідеш,
З ким розділяєш своє ложе нині.

Поету місця, звісно, не знайшлося,
Бо не в фаворі барди і митці,
В яких «чірікають» у мозку горобці
І пера з курки у рудім волоссі.

Не відала, що з вечора й до ранку
Він рими, мов сапфіри, шліфував,
Хоч віщою душею відчував,
Що срібна рибка не візьме приманку.

Тепер – до серця дверці зачиняє
І проганяє блудницю зі сну,
І кажуть, що зібрався на війну,
Та у дорогу вже рюкзак збирає.

Я ніколи не був атеїстом,
Біль святих по іконах читав
І у небі високому й чистім
Божий образ натхненно шукав.

Хотів видіти Бога живого
Й чути голос з небесних божниць.
Не судіть мене боляче й строго —
Не сприймаю я Бога з темниць.

Із церковних ікон почорнілих,
Із хреста, де розп'яли Христа.
Коли серце моє заболіло,
Бог церковний мене не спитав.

— Як там, сину, з твоєю журою?
А сказав: «Лиш молитва твій лік!»,
Десь у церкві на службі ще стою,
Та терпінням змілів і поник.

І молюся до Бога живого,
Чую голос з небесних божниць.
А вже вічність стелить дорогу
Від церковних воріт до зірниць.

Принесу самоцвіти з доріг
І буденності пил на чоботях,
Принесу тобі місяця ріг
Із небесною позолотою.
Він корабликом в небі пливе
І мене за собою кличе
У світи, де ще казка живе,
Та збираються зорі на віче.
На розпутті далеких світів
Залишаю свою Афродіту.
Я б і зірку їй прихилив,
Та не можу не йти, не летіти.
Бо лиш той повертається знов
До начал, до джерел, до коханих,
Хто з собою в дорогу узяв
Диво-квітку роси на світанні.
Вона з ночі, як ватра, горить
Й тихо в'яне, як згасне кохання.
Не повернусь до тебе й на мить
Бо залишилися верстви останні..
На межі розставань й сподівань
Лине голос з небесної висі.
Колосками надій і бажань
Наші долі довіку сплелися.

Я моцним був, неначе дуб,
Торкався неба чубом.
Зробили ґазди з дуба слуп,*
Й не стало того дуба.
Я був твердим, як древо тис,
Десь в заповітнім лісі,
Мене ведмідь і вовк не гриз —
Та вцілив грім із кріса,**
Торкався до беріз й трепет,
Вони крутили носом,
Бо тис наївний, як поет,
Та ще упертий й босий.
А кленом став десь на порі,
Не встиг зазеленіти —
Прийшли бешкетні бахурі***
І обломили віти.
Тепер я явором расту,
З вітрами розмовляю,
І синь небесну й висоту,
Як милу, обнімаю.
Хтів до смерічки підійти,
Позалицяйтесь трохи,
Та надлетіли з темноти
Комарики і блохи.
Листки пожерли і кору
Потроху доїдають.
Та я ще, браття, не помру,
Бо десь у снах літаю!

* стовп (діал.)

** рушниця (діал.)

*** дітлахи (діал.)

Я сонцем мічений,
Ти нічка місячна.
Стежка між нами —
Бринить літами.
Моєю ласкою
Квилиш, як ластівка.
Чаруєш веснами,
Брів перевеслами.
В душі — зірниці,
В серці — косиці.
Веселка в грудях
Кохання будить.
Ти така зоряна,
Свіжа, не зморена.
Я сонцем мічений,
З тобою вінчаний!

Налийте краплинку вина,
На більше «табу» наложили.
Бриніла кохання струна,
Надії до неба летіли.

Іскрилася сонячна креш,
Дзвеніли бокали кришталем.
Ніхто не питав: «Куди йдеш?»,
І серцем так ніжно кохали.

А я лебедів за моря
У вирій разом з журавлями.
Погасла ранкова зоря,
На землю скотились тумани.

У просторі сонця й громів
Шукаю причали любові.
Я б досі іще лебедів,
Та серце студене без крові.

Я прагну до волі, до неба святого,
До леготу вітру, до пам'ятті мами.
І зболеним серцем лину до того,
Що сіє і косить, а десь вечорами
Присяде на лавку під виноградом,
Голівоньку сиву в задумі похилить.
А вже зорепади, а десь зорепадом
Літа його долю рясно покрили.
Сумую вітрами у пам'ятті мами
Надії плекаю із чаші Грааля*,
Та неба жадаю під літаками
Без дияволів за штурвалами!

* чаша, з якої причащався Ісус Христос

~~~~~

***

Самотній в сонмищі людському
Себе шукаю в павутинні світу.
А десь весна вже горнеться до літа
І небо рече: «Мир твоєму дому!».

Із пліч скидаю сумніви зимові,
Вклоняюсь сонцю, наче старовіри.
А день малює золочені ліри
На полотнищах долі пурпурових.

Спішу бджолою у Едем цвітіння,
За вітром вільним пташкою лечу.
А вишня прагне сонця і дощу
І бруньки весняного розговіння.

Я не самотній в сему дивнім світі,
Хоча самотній в сонмищі людським.
Зі мною небо і весняний грім,
Дерева, трави і духмяні квіти.

***

Нелегко серця вгамувати спрагу
На терезах розлук і сподівань,
Коли не відчуваєш рівноваги
Реальності й невітшених бажань.

Коли блукаєш наче у тумані,
І щось химерне навівають сни,
А десь рясніють росяні світання
І літо пригорнулось до весни.

Радіє ластів'ятко у гніздечку
І мене кличе в неземний політ.
Скидаю з пліч умовностей вуздечку
І прагну осягнути увесь світ.

Аби забув старі незгоди й болі,
Линув до світла у розмай надій,
Де колоситься ярина у полі
І при дорозі тополиний стрій.

Де в рівновазі духу і стихії
Відчую сего світу благодать,
А небо сподіваннями зоріє
Й вітри про щось таємне шепотять.

***

У один з вечорів я зустрів
Одинокую її і печальну,
В тьм'янім світлі від ліхтарів,
На пероні холоднім вокзальнім.

Поїзди відлітали у даль
І залізом у душу кричали,
Та чомусь дівочу печаль
Із собою у далеч не взяли.

Підійшов би – та скаже: «Маньяк
Вже собі нову жертву шукає!».
А у небі зорі зодіак
Гороскопи долі складає.

Десь за обрієм світу вагон,
Що забрав її хлопця на війну.
Милий Боже, любов оборонь
Й поверни у дівоче безсоння.

Над пероном безмовні зірки,
Рейки стогнуть простужено й кволо.
Мед кохання солодкий й гіркий
І на все лиш Всевишнього воля...

У один з вечорів я зустрів
Ярославну, що князя чекала.
Потяг вдаль, наче птах, відлетів,
Світлофори червоним моргали.

***

Кожен в житті спокутує гріхи
Як не свої, то сьомого коліна.
А в моїм серці вітровій лихий
І біль за твою долю, Україно.

Чиї гріхи спокутуєш, сумна,
Штурмам історії віддана на поталу?
Кривава твоя доленька ясна,
В руїнах села і міські квартали.

У твоїм світі громовиці жах
І блискавиці стрілами в зіниці.
В твоїх синочків нині у руках
Не гострий плуг, а смертоносна криця.

Ворожа кров змиває давній гріх,
Що, як іржа, нам душі роз'їдала.
Прийму причастя із долонь твоїх,
Моя країно болю і печалі.

Прийду очищеним у яблуневий рай,
Де грає сонце у рожевім цвіті.
Душею лину десь за небокрай,
Та з Україною довіку в сему світі.

***

Чом не розвіяв ув очах печаль,
Чом не прийшов, коли мене чекала?
Журливим птахом відлетів у даль
Зелений потяг з нашого вокзалу.

За світлофором рейок дві струни,
Такі дзвінки й натужені до болю.
А в спогадах лише перон сумний,
Де нас з тобою розлучила доля.

Ту мить забути довго я не міг,
Душа щеміла болем розставання.
А вже стежини замітає сніг
Й зів'яли квіти нашого кохання.

Тепер приїхав на дзвінкий перон,
Де колотнеча і байдужих очі.
Та не повернеться із юності вагон,
Лише у згадках тихо прогуркоче.

***

Ніхто не знає, як сей світ сприймаю,
З якими бісами гризусь серед ночей.
Може і з відьмами бенкет справляю
Подалі вух і заздрісних очей.

І не судить – не йду по паралелях,
В житті сприймаю й долі кривизну,
А десь лунають солов'їні трелі
І знову кличуть в юності весну.

Се не для мене – я, братове, инчий,
Гризу зубами таїни граніт.
Не плачу, не жалюся, не клянчу,
І не сприймаю сей брехливий світ.

Ладен би взяти чарівне кресало
І підпалити дещо, хоч на мить.
Та і осе у мене відібрали,
Бо білий світ уже давно горить.

Гуркоче в небі вража колісниця,
Ракетним бумом спалені міста,
А на небесних осяйних дзвіницях
Застигла маска Бога і Христа...

Ніхто не знає, як усе сприймаю,
Та і навіщо знати вам про се.
Може, й на шабаш з відьмами літаю
І Біс мене над зорями несе.

~~~~~

Через призму свого світобачення
І павутину недоношених ідей
Із прийдешнім йду на побачення,
Може стріну когось з людей.

Що зуміли здолати кряжі,
У туманах п'яних міражів.
Що я нині для них розкажу —
Жив, як всі, а може, й не жив.

Може, просто ходив, як сонний,
Серед трав, серед бджіл і пшениць.
Пильнував кусень хліба й закони
І не видів пророчих зірниць.

Через призму свого світобачення,
Що я міг уздріти тоді?
Та тепер се не має значення —
Йду до зір, як Христос по воді.

БАЛАДА ПРО ВІРНОГО ПСА

Він дивився віддано й благально,
Мов сказати щось хотів без слів,
Як господар до стовпів вокзальних
Його вірного й старого причепив.

І пішов байдужий і холодний,
Без зітхання совісті в грудях.
Хіба щось йому сказати годний,
Той собака з болем у очах?

Він дивився в далечінь покірно,
Ще свого господаря чекав.
Бо служив йому так довго й вірно,
А тепер вже непотрібним став.

Дві сльозини зорями скотились
На собачий посивілий ніс.
Як йому з господарем хотілось
Ще хоч раз піти на сінокіс.

Не бажав ковбас, ні смаколиків,
Лиш би кісточка і з хлібом молока.
Пес-дворняга був в душі великий,
А в господаря – душа бридка.

Безодня ночі зазирає в очі
Холодним блиском місяця й зірниць.
Марю світанком, а душа ще хоче
Живицю пити з древності криниць.

Безмовна ніч, та чути, як шепочуть
Сузір'я ще невиспаних світів.
Зсукали зорі мотузок із клоччя
Й прип'яли сонце у небесний хлів.

Полинув би на човнику надії
До заповітних долі берегів,
Де світлий янгол вже мені засіяв
Зело кохання і пташиний спів.

Та на межі між вічністю і сущим
Тривожно щось затенькало в грудях.
Гадаю знову на кавові гущі,
Як до світання не згубити шлях.

Я залишаюся по сей бік барикад,
Доки у пам'яті розстріляні майдани.
А ви мене запрошуєте в сад,
Де розцвітають яблуні весняні.

Я не прийду у ваші вечори,
Я не прилину на меду цвітіння.
Зоря надій скотилася з гори
І згасла сумно на межі терпіння.

Десь у туманах долі міражі,
Над світом крешуть вражі блискавиці.
Вожді святили золоті ножі,
Та не кували смертоносну крицю.

Зоріють болем в синіх небесах
Очі розстріляних на паперті майдану.
Чорнилом крові янгол написав
Сумні слова, що зойкнули востаннє.

Я залишаюся по сей бік барикад,
Супроти зла вистрілюю словами.
Душею зраний, іду крізь зорепад,
А хто зі мною? Хто за нами?

Ще крок, ще два, а там вершина
І скибка неба на краю.
Там уночі зірничі сині
Прядиво вічності снують.

Ще крок, ще два, а там снігами
Бродять легенди сивих гір
Й опришки браві постолами*
Вичовгують старий Пантир**.

А я ще десь на полонині,
Сягаю зором в небеса.
Якби я був на тій вершині,
Які б там вірші написав!

Та відчуваю притягання
Смугливих днів і вечорів,
І смерекового світання
Під трембітання вівчарів.

А духом прагну десь на скелі,
На той Пантир, що вище скель.
Та чомусь в серці невеселім
Замовкла солов'їна трель.

* взуття гуцулів

** гора в Карпатах (1225 м), біля села
Бистриця

Тесали хрест із тиса вікового,
Мене хотіли розіп'яти знов.
Та цвяхигнулись й падали під ноги,
А з мого серця цебеніла кров.

Не розіп'яли іроди злосливі,
Не випили з очей небесну синь.
Іду життям почерез бурі й зливи,
Як переможець, яко Божий син.

Зарубцювалися криваві рани,
Живиця серця по дзвінких шунтах.
Торкаюся гарячими вустами
До радуги у світлих небесах.

Проміння сонця у руках тримаю,
Сплітаю з них поезії рядки.
Живу, надіюся і воскресаю,
Я вчую неба весняні дзвінки.

Мені б лише хоч крапельку любові,
Децицю від людської доброти.
Лелію сонця гами кольорові
І ними закосичую хрести.

На вістрі ночі розчахнулись зорі,
Болідами скотилися в траву.
Весняний вітер ниву доли оре
Й задумами сідає на брову.

Чумацьким шляхом чумаки манжають,
А я за ними крок за кроком вслід.
І чорні діри Всесвіту минаю
Вже скільки зим і скільки літ.

Космічним пилом зарябіли пальці,
В очах туманність сивих Андромед.
Кружляю з небом у повільнім вальсі,
Торкаюся до молодих комет.

Мені би човник на зіркових веслах,
Бо в невагомості зів'яли два крила.
Зв'язала доля срібним перевеслом
Мене із тою, що в душі жива.

На вістрі ночі розчахнулось небо,
Розсипалось мільярдами зірок.
Чумацьким шляхом знову йду до тебе,
За кроком крок, за кроком крок.

Галунку сонця гріє у долоньці
Таке весняне й світле немовля.
І янголята – долі охоронці
На чатах, не дрімаючи, стоять.

Маленьке диво радісній матусі
Принесли бузьки на дзвінкім крилі.
У срібні шати місяць одягнувся
І зорі розсіває по землі.

Для нього розцвітуть червоні рожі
Й бузок задухмяніє по весні.
І херувими в світлім небі Божім
Складуть дитині сонячні пісні.

І буде вітер зоряну колиску
Гойдати десь у літні вечори...
Як я до серця се сприймаю близько –
Поговори зі мною, світе, говори.

Скажи, коли затихнуть громовиці
Й гармат замовкнуть вогняні роти?
В очах дитячих радість промениться,
Дитина хоче жити і рости.

Словами бавлюся, як м'ячиком дитина,
Прагну зловити невловиму мить.
А десь у небі зграя журавлина
Із вирію далекого летить.

І клекотом таким близьким і рідним,
Що потривожив сей весняний сніг,
У небі веселковому й погіднім
Співають пісню втомлених доріг.

До них я доторкаюся словами,
Сплітаю рими в осяйні вінки.
Полинув би у небо з журавлями,
Та пір'я крил обскубали роки.

Але живу і бавлюся словами,
І тішуся від сего, як дитя.
А небо зарясніло журавлями,
Та не до мене вже вони летять.

Мертвонароджені слова
І Божим духом не воскреснуть.
Сіном стає дзвінка трава,
А мертво слово в перевесло
Живих мелодій не вплетеш,
Не завітчаєш стіл святковий,
І сонячно-небесна креш
Не спалахне вогнем любові.
Душа, мов вишня, розцвіта,
Духмянить цвітом і медами.
Іду крізь долю і літа
Із веселковими словами.
Вони народжені в грозу
І причащалися дощами,
З колиски снів вам привезу
Поему сонячної гами.
І лірику про журавлів,
Що немовлят несуть в обрусах.
Живу в обіймах живих слів,
Бо хтось їх ще кохати мусить.

Коли гойдали сонячні орелі*
Мене, мов небо сивих журавлів,
Я відчиняв любові й віри двері
І пив наснагу із джерел землі.

Легендами кохання мліли зорі,
В безодні неба – оченяток шал.
А десь за обрієм згасали болі
І серця філігранився кристал.

Я виривався з кліточки тісної,
Але мовчав бездушно і мовчу.
І заморожений дурман-травою,
Кохання й віри погасив свічу.

Метеликом із квіточки на квітку
Весело пурхав у весняні дні.
І десь пригадую тепер ще зрідка,
Як доля усміхалася мені.

Коли гойдали сонячні орелі
І підносили у небесний рай,
Чомусь не отворив я в серце двері,
Й любов майнула десь за небокрай.

* гойдалка (діал.)

Читаю небо у твоїх зіницях,
Читаю сонце на твоїх вустах.
З душі твоєї віщої криниці
Наснагу п'ю, немов весняний птах.

І відчуваю, як десь поміж нами
Лягає притягання полюсів.
Твоїх грудей торкаюся вустами,
Приходжу у колиску твоїх снів.

Не віддавай мене вітрам і блискавицям,
Десь під жіночим лоном заховай.
Може колись небесна колісниця
Нас повезе у світанковий рай.

Й читати буду небо у зіницях,
Таких закоханих і вічно молодих
І тихо скажуть зорі світлолиці:
– Спіши вхопити місяця за ріг!

Оцифрували сонце і зорі,
Архіви і книги в бібліотеках,
Байдужих, сонних і хворих
І тих, хто бере іпотеку.

Тайну народження і вінчання,
Пісню любові на зоряних крилах.
Оцифрували зойки прощання
У віртуальному світі похилім.

Оцифрували очей зіниці,
Запечатали диявола кодом,
Оцифрували авто й колісниці,
І у криницях джерельні води.

Оцифруйте ще яблуні й груші,
І плоди, що по осені будуть,
Лише не оцифруйте душу,
Бо без неї студені груди.

І несуттєве стане враз вагомим
І дріб'язкове заплететься в жмут.
Чому, скажіть, на відстані із дому
Думки додому зорями пливуть?

Чому старенька хата із туману,
Немов вітрильник лине вдалині,
І теплий вечір майськими хрущами
Світлини юності нагадує мені?

А там, де грушка, рибою на суші,
Ще хлипає, тримаючись за пліт,
У дні осінні моляться за душі
Під стріхою пшеничний околіт.

І несуттєве стане враз вагомим,
І дріб'язкове заплететься в жмут.
Ніколи не втечеш від того дому,
Де ангелята юності живуть.

Звикаєм до людей, як до речей,
(Яка підступна ця персона звичка),
Затягує у мряку, наче мжичка,
Засмоктує, немов липучий клей.

Звикаєм до людей, до плес очей,
До посмішок привітних і єхидних,
Звикаємо до близьких і до рідних,
Мов до стола, чи крісла, чи дверей.

І коли згасне десь чиясь зірниця
І пам'яттю розсиплеться в траві,
Вечірня сутінь на сумній брові,
Росою сліз холодно заіскриться.

Звикаєм до людей, мов до речей,
Та у душі щось ніжно стрепенеться,
Як в лоні жінки серденько заб'ється
Й маленьке диво прийде до людей.

У манускрипті – долі письмена,
З таємним шифром символів і знаків.
Десь там моя невиспана весна
І квіти-чобітки посеред млаки.

А на знаменах сонячних вітрил
Небесна синь малює акварелі.
Був я оперений і був без крил,
Та завше відчиняв любові двері.

На протягах усіх земних вітрів
У небо линув, по слідах Ікара.
Простіть мені, що якимось не зумів
Скатертю сонця затулити хмари.

Чомусь поперед себе ще спішу,
Лечу журавликом між небом і землею.
І в манускрипті долі допишу
Два символи, означені зорею.

Любов і Бог – се вічне джерело,
З якого п'ю стремлінь своїх живицю.
А десь у небі із одним крилом
Кружляє долі одинока птиця.

Збирав я сонячні ключі
Й веселки барви кольорові
І якось так, нехотячи,
Загубив ключик від любові.

Шукав у росах на зорі
І у сузір'ях високосних,
А десь вже осінь на порі
Іде неспіхом у гості.

Дари садів приносить знов,
Частує медом й виноградом,
Лише утрачену любов
Таїть в схроні зорепадів.

Як віднайти таємний код
І ключ від клітки-темниці,
Коли пісень дзвінкий акорд
Забрали в небо райські птиці?

Збирав я сонячні ключі,
Гойдався на веселці долі,
Любов зітхнула уночі
І з серця пурхнула поволі.

А нам би любові і рясту, і цвіту,
І золота сонця віночкам весільним.
А нам би весни і духмяного літа,
І крил журавлиних у помислах вільних.

А нам би зірниць у дівочих зіницях,
Солодкого меду жіночої зваби.
А нам би водиці з живої криниці
І в грудях не мати заздощів жаби.

А нам би високого, чистого неба
Без гуркоту грому й ракет божевілля.
А нам би біду відвернути від себе
І в серце краплину духовного зілля.

А хто заборонить вклонятися сонцю,
Шаліти в любові, вкриватися рястом,
Читати в маленькій дитячій долонці
Романтику долі, поезії щастя?

Чомусь не прилетіли ластівки
До своїх гнізд в моїй стаєнці.
А тямлю добре ті роки,
Коли вони рано-раненько
Торкались крильцями вікна
І Мурчика в чоло клювали.
І ластів'їною весна
Для нас з коханою ставала.
Немов бузок я розцвітав,
Вона – як ружа квітувала.
Нас місяць-легінь спарував
На зоряному п'єдесталі.
Та відлетіли ластівки
У вирій наших мрій крилатих,
Пливуть думки через роки,
Почерез радощі й утрати.
Сумують гнізда ластів'ят
В забутій Господом стаєнці,
Та біла вишня кличе в сад
І весняніє в моїм серці.

На відстані розлук й побачень,
Коли вже сонце в затінок спішить,
Я сто разів тобі пробачу,
Собі вже не пробачу – заболить.
Не серце, ні душа, а те минуле,
Що стало сивиною на чолі,
У підсвідомості думок заснулих
Осине зарілося кубло.
І сумніватися уже запізно,
І повторити все забракне сил.
Земне тяжіння, наче прес залізний,
Зриває пір'я із зів'ялих крил.
Перегортаю пам'яті сторінки
У письменах первісних віщунів.
Cherchez la femme – шукайте жінку
І все ви зрозумієте без слів.
Вона і вступ, і епілог роману,
І зміст, що не доповнити ніяк.
А десь із світанкового туману
Світліє сонця осяйний маяк...
На відстані моїх розлук й побачень
Порожні очі втомлених зірниць.
Я сотні раз тобі за все пробачу
І ти мені прости насамкінець!

Ще сльозину не випила ніч
Із зіниць зірниць засмучених,
А вже сонця ранковий клич
Розбудив сонні липи і клени.

Розбудив в курнику когутів
І Бровка, що калачиком звився.
Чути в небі органів спів —
Красень березень світу з'явився.

Доторкнувся до ніжних беріз
І вони завагітніли дивом,
Скинув шапку зимовий ліс
І уже розговівся щасливо.

Десь марчіють студені сніги,
Краплі з стріхи, мов кастаньєти.
Хвилі радості рвуть береги,
Ейфорія у грудях поетів.

Се ж весна, се царівна весна
Вже цілується з березнем світлим.
А десь кров на снігу і війна
Чорним привидом лине над світом.

Як човен із одним веслом,
Кружляю в просторі ілюзій.
І вже не гусячим пером
Малюю обрїй долі, друзі.

Вічне перо в моїх руках
І віще око інтернету.
Ширяю мріями, як птах...
А що потрібно ще поету?

Усе витримує папір,
До нього звук – і він до мене.
А десь у небі поміж зір
Й моя зоря тремтить зелена.

До неї молюся щораз,
Коли душі міліє чаша.
Крута дорога на Парнас,
Та вже й боги отам не наші.

Продали німби осяйні
Міняйлам за брехні шарманку.
Й чомусь ввижається мені,
Що там ні ночі, ні світанку.

На човник із одним веслом
Ладнаю зоряні вітрила.
Пливу у Всесвіту огром,
Лише б за борт мене не змило.

Спаси мене від суєти,
Від буднів сірої навали,
Зорю надії засвіти,
Де віру і любов приспали.

Спаси від недругів лихих
І тих, що скурвилися, друзів.
Спаси від близьких і чужих,
І надोїдливої Музи.

Спаси від неба у громах,
Від блискавиць, що цілять в груди.
Полинув би на всіх вітрах
У світ, де не живуть ще люди.

Де так далеко до гріха
І яблука спокуси змія,
Де щедра Господа рука
Мене, як сина, обігріє.

Спаси мене, небесна вись
І твердь первісної землиці!
Думки, мов колоски, сплелись,
Зоря надій в душі гніздиться.

Я не сучасний, знаю, не модерний,
У шістдесятих потяг мій зав'яз.
І вже ніхто ніколи не поверне
У дивний світ, де ще кохали нас..

Де тішились наївними словами
Й шукає істину в зіницях молодих.
І зорі навівали вечорами
Метафори для віршів чарівних.

Маленька брунька зачаїла тайну
Народження і цвіту, і листка.
Й душею відчував я віртуально,
Яка природи лірика тонка.

Тепер приземлений – але небесні
Мої думки і мрії, і слова.
Я знаю, що весняно не воскресну,
Але душа в польоті ще жива.

Вона ширяє разом з журавлями
Й мене вертає до своїх начал,
Де у минулому блукаю ще думками,
Немов ступив за вічності портал.

Я не сучасний, знаю, не модерний,
Не б'є у груди слів абстрактних грім,
Із шістдесятих потяг не поверне,
Та мені добре й затишно у нім.

~~~~~

***

Із ока в око сум не забереш,
Із уст в уста не розцілуєш зраду.
Коли комусь нашіптуєш пораду,
Подумай, а чи сам нею живеш.

Із серця в серце біль не переллєш,
Немов із збанка в другий збанок воду.
Роса скупає дня нового вроду,
Та вроду у прийдешнє не візьмєш.

Лиш пісня в душу радістю пливе
Із серця щедрого, немов дарунок неба.
Якщо живеш – то вір, що є потреба
Надіятись і вірити в живе.

***

Жінка, як скрипка,
Тоді лиш співає,
Як смичок струни
Ніжно торкає.
Лине сопраном
Мелодія долі,
Скрипка – кохання
Пташка на волі.
Тихо дзюркоче,
Наче струмочок,
І зариває
Десь серед ночі.
Жінка, як скрипка,
Чоловік – смичок.
Золота рибка
Їм щастя зичить.

***

Як легко похитнути моноліт
Основи храму у душі людини.
Такий байдужий і непевний світ,
Такий жорстокий і кривавий нині.
Отруйним сім'ям плодородний лан
Засіяли служаки Люципера.
Кривавим болем незагойних ран
Малюють образ Бога на папері.
І моляться, – а свічку ще й тому,
Хто в душу підло заповзає змієм...
Що у дорогу я колись візьму,
Як віра у душі моїй зміліє?
Як похитнеться хрест і моноліт,
І совісті осяяна дзвіниця?
Живу на світі вже чимало літ,
Й гартую слово, що дзвінке, як криця.
З джерел первісних п'ю живе зело,
Читаю неба істини величні
А десь блукає поміж нами зло
Й морозить душу, як сніги у січні..

***

Не лишай на розпутті вітрів
І не дай похилитися, впасти,
Моя віро і слово, і спів,
І, веселко натхнення цвітаста.

Хай віщунка, ранкова зоря,
Щось мудрує собі і гадає.
Бліде світло від ліхтаря
Ще мене на сім світі тримає.

А колись розіпнуть на стіні
Тої вежі, що зміг збудувати.
І примариться знову мені,
Як я був серед зграї пернатих.

Як у небо, мов сокіл, летів,
На причастя у Божу світлицю.
Не лишай на розпутті вітрів
Мене, янголе мій світлолиций.

***

В скелю байдужості розбилось слово,
На сто маленьких крапельок води,
Сяйнуло – наче радуга – святково
І зникло у безодні назавжди.

А в кожній краплі мрії й сподівання,
Надії, що почує хтось з живих.
У відчаї ще зойкнуло востаннє,
Та крик той у туманах десь затих.

Так і до тебе я словами б'юся,
Як до холодної, безмовної скали.
І сам не знаю, чи ще повернуся
У світ живих, де небо і орли.

Де ти така байдужа і холодна,
Як проліски з-під снігу навесні.
Збираю краплі у морській безодні,
Що перлами засяяли мені.

***

Я собі не прощу, що залишив тебе
Наодинці з своєю журбою.
Вічність нитку розлуки пряде
Там, де ми попрощались з тобою.

На вітрах, мов листочок сухий,
Довго линув я над світами.
Повернувся, приїхав, живий,
Та уже не застав тебе, мамо.

Журавель із порожнім відром
Зазирає у око криниці.
Я матусю шукав за селом,
А вона у обіймах зірницьі.

На подвір'ї бур'ян й полини
Розкошують, як газди величні.
На екрані старої стіни
Тінь минулого бродить предвічна.

У зіницях холодних вікон
Сліпота і байдужості міна.
Пам'ятаю, як в грубці вогонь
Зігрівав материнські коліна.

Як приходила з ферми вночі,
Мов статуя із криги і снігу...
Линуть в сни журавлині ключі,
Та душа не відчула відлиги.

***

Невагомістю снів журавлиних
Подолаю тяжіння зелених дощів
І у небі веснянім полину
У світи, де вже день догорів.

Будуть зорі мене зустрічати,
Наче рій позолочених бджіл,
Осідлаю місяць рогатий,
Хай везе потихенько, як віл.

А куди мені нині спішити,
Що чекає десь там, вдалині?
Образ Бога з дереворита
В душу дивиться пильно мені.

Що Творець хоче тихо сказати,
Що порадити зможе мені?
Я б хотів таїну розгадати,
Та вона загубилася в сні.

***

Пробач йому, що не прийшов
У твої сни дівочі на світанні,
Що в літні ночі іншу проводжав
Без трепету душі і без кохання.

Не відав, що десь зорі-віщуни
Йому уже складають гороскопи.
Що десь на березі холодної весни
Віч-на-віч з ворогом стоятиме в окопах.

Не відав, що осколки від гранат
Затьмарять світло в молодому оці,
Що не побачить, як квітує сад
І верби чешуть коси при потоці.

Пробач йому, що не прийшов,
Що десь на танцях цілувався з нею.
Якби він знав, якби тоді він знав,
Яка ти ніжна чистою душею...

Відосеніє сонце за селом
І біль минулого затерпне у зіницях.
Він ще прийде із ласкою й теплом
До тої, що чекає у світлиці.

***

Лесі Українці

Її очі, як плеса в озерах,
Де купалося небо Волині,
Де в пралесі мавки й химери
Ще блукають іще й понині.

В її зорі – застигли зорі,
Що легендами долі розквітли.
Серце в грудях плакало хворе,
А душею летіла до світла.

Без надії, а все ж сподівалась,
Що окріпнуть заморені крила,
І крізь сльози гіркі усміхалась,
Бо сей світ і життя любила.

Не богиня, а просто жінка,
Із пророчим даром Кассандри*.
Простелилась зеленим барвінком
Її стежка в небесні мандри.

Залишилося слово, як криця,
Що лунає над світом дзвінко.
Світить з ночі, наче жар-птиця,
Мені велич твоя, Українко!

---

* цариця Трої з віщим даром (*міф.*),
героїня однойменної поеми Лесі
Українки

***

Аріадни обірвалась нитка
Заблукав я в лабіринтах снів.
Не розквітне там кохання квітка
І немає днів, ні вечорів.

А на світі білому світання
І весняно жебонить струмок,
І у полі, де трава духмяна,
Косовиці уже чути крок.

В чистім небі сонячні литаври,
Розсипають золоті ключі.
Відпусти мене зі снів, Мінтавре,
В світ зірок і місяця вночі.

Аріадно, розмотай клубочок,
Знову в руки мені нитку дай.
Подарую з пролісків віночок,
І промовлю тихо: «Вибирай» –

Лабіринти темні й заповідні,
Чи кохання і небес блакить?
І богині очі, такі рідні
Спалахнули радістю за мить.

***

Вириваюсь з Едему надій,
Наче пташка із срібної клітки.
Я ще духом в раю – та не твій,
Я морозом обпалена квітка.

Відпусти – на вітри, де сніги
Замітають стежини в минуле,
Де ні друзі, ані вороги
Вже словами мене не розчулять.

Розлітаються сни на сотні зірок
І світанки купаються в росах.
Відпусти мене, доле, на крок,
Хай почую дзвін неба й колосся!

Відпусти – понесуть журавлі
Моє серце до сонця і волі.
Де земні неутішні жалі
Стрічний вітер розвіє поволі.

***

Несказані слова, невикохані ночі,
Невиболена біль, невітішені жалі,
Мов привиди, блукають по землі
Й ніхто притулок дати їм не хоче.

А десь в густих туманах сивини
Холодний вітер спогадів гніздиться.
Продала пір'я золота жар-птиця
Веселці в небі, на краю весни.

Бринить струна забутих вечорів,
Байдужим нотах відчиняю двері.
Й не знаю й сам – навіщо на папері
Комусь посповідатись захотів.

Несказані слова колись доточать,
Невиболений біль з роками відболить,
Невітішених жалів минеться мить,
Та не повернуться невикохані ночі.

***

Не проклинайте проклятих давно,
Ще не прийшла на них пора розплати.
Хтось п'є гірку, а інший й без вина
Шукає в своїх бідах винуватих.

Не проклинайте – може й вас колись
Ще розіпнуть потомки на Голготі,
Бо духом іноді підносились у вись,
А плоттю гнили у земнім болоті.

Коли байдужості туманна каламуть
З'їдає твого розуму клітини,
Не проклинай себе й кого-небудь,
Доки душа жива ще у людини.

Можливо, стрепенеться й прилетить
До джерела, де світ бере начало.
Не проклинайте ніч і світлу мить,
Аби і вас колись не проклинали.

***

До місяченька не зігрієш руки,
Чуже тепло потішить до пори.
Воскова свічка – вісниця розлуки
Хоч не зігріє – в пам'яті горить.

І зорі в небі – то мертве каміння,
Що наче велетенські дзеркала,
Вночі дарують сонячне проміння
Без полум'я, без жару і тепла.

Але чомусь ми тягнемось до неба,
До місяця і розсипу зірок.
Видно душа має свої потреби,
Свою молитву й істину думок.

Дарує доля крила для польоту,
Та не усяк й на крилах полетить.
А я здолаю неземні висоти,
Аби до зірки доторкнутися на мить.

Бо крім земного полум'я живиці,
Є ще й духовне джерело тепла.
Зірву для Єви яблуко-зірницю,
Лише б вона ще раз його взяла.

***

І знову виряджає по руно
Мене якась сучасна Пенелопа,
Мені ж миліше мамине рядно,
Аніж всі руни Азії й Європи.

Я не Ясон єси, не Одісей,
Хоча у мозку ще блукають міфи.
Спішу за міражами лотерей,
Вітрильний долі сів на рифи.

О Пенелопо, вірю що в віках
Не збліднуть твої чари і харизма,
Прилинеш знову, наче дивоптах,
Із вічності у золочених ризах.

І знов запрагнеш древнього руна
З далекої казкової Колхіди,
А той Ясон вже п'яний без вина
І не шаліє від твого лебідю.

***

Вже Єви притупилася вина,
Смакують інші яблуко спокуси.
Духмяний хміль солодкого вина
Звабливим змієм заповзає в душі.

Біблейської моралі благодать
Покрилась мохом, як гранітні плити.
Лише статуї древності стоять,
Але вони не вміють говорити.

Якби уміли – небеса б навпіл
Громи і блискавиці розчахнули.
Я не повірю, що спокуси хміль
Венеру й Афродіту обминули.

Жага життя – негаснуча свіча
На вівтарі небесної світлиці.
Я б все спочатку знову розпочав
Аби у очі Єві подивився.

Аби побачив, як вона сумна
Те яблучко тримає у долонях,
Як її плоть хмеліє без вина
І прагне сім'я материнське лоно.

***

Як си постелю – так і ляжу,
Що десь надбав, оте й візьму.
Так мало друзів... Зграя вража
Дорогу стелить у тюрму.

Для кого? Звісно, що для мене,
Комусь впоперек горла став.
А ще недавно так натхненно
Кожен із них мене вітав.

Поміж людьми є й людоглисти,
Нелегко вирізнити їх.
За стіл з тобою можуть сісти
І з'їсти, й випити не гріх.

А поза очі десь осудять,
Набрешуть, що сякий-такий.
Прийдуть – і знову б'ються в груди,
І просять дружньої руки.

Десь вітер нахилив калину,
Вона зігнулась, як жива.
Я не зігнуся – я людина,
Що довго вірила в дива...

Як си постелю – так і ляжу,
Відчую біль сльози й роси,
Й не знаю, чи комусь розкажу
Про все, що у душі носив.

***

Доторкнулася, як ластівка крилом
До ніжних плес моїх очей юначих.
І, мов веселка, зникла за селом
Там, де згасало сонечко гаряче.

Шукав її у синіх небесах,
Шукав в зелених травах на світанку.
Вона ж десь загубилася у снах,
Моя богиня, Муза і коханка.

А вже у небі інші ластівки
І ніжні плеса осінь засмутила.
Метеликом лечу через роки,
А за плечами обгорілі крила.

***

Розцвіте край хати черемшина,
Як цвіла для мене вже не раз,
І засяє небо журавлине
Тисячами сонячних прикрас.

Пригорнуся у саду до вишні,
Що бруньками цвіту лебедить.
Я такий натхненний і утішний,
Як весільна вишня, у сю мить.

Ще засохлі ягідки калина
Зберегла для когось про запас.
Я ж душею веснянію нині,
Та чомусь колишній серед вас.

Хоч давно вже молоком тумани
Вмили буйну голову мою,
Ще милуюся дівочим станом
Й Музу приколисую своєю.

Зацвіте калина й черемшина,
Забуває білим цвітом сад.
Я б ніколи світ сей не покинув,
Якби не осінній зорепад.

Догорить моя свіча-зірниця,
Забринить сльозинкою дощу...
П'ю холодну воду із криниці
Й на побачення до вишеньки спішу.

***

Не наливай шампанського по вінця,
Мене давно не вабить сей напій,
Краще нап'юсь водиці із криниці,
Аніж питва, в яким шипіння змії..

Його отрута серця діставалась,
Коли вітав весільних молодих.
Під «Гірко» наречена цілувалась,
А змії шипів і запирав мій дих.

Для когось, може, той напій потішний —
Символ достатку статусу й висот.
А у житті моїм, уже колишнім,
«Газбульку» з автомата пив народ.

І смакувало, і немов хмеліли,
Від сонця й ніжних бульбашок з води.
А іншого іншого не прагли, не хотіли,
П'яніли від кохання молоді...

Не наливай шампанського по вінця,
Краще горілки келишок налий,
Отої з перцем, що для українця —
Здоров'я, сили й мужності напій!

***

Він їй дорогу до мети
Ясним проміння освітив,
Вона ж хотіла до мети
Сама, й без нього перейти.
Та вже до першого стовпа
Дійшла і була ледь жива,
Бо без надійного плеча
Стремління згасло, як свіча.
Забула вірності уроки,
Зміліла гордість й легкі кроки,
Та впертість не дає спокою,
Бо ще не хтілося вдовою
В самотині стрічати ночі...
Та все ж, признатися не хоче,
Що була, як весняний вітер,
А хтось об неї ноги витер.
Тепер ні мужа, ні коханця,
І гірка кава знову вранці.
А згади точать, наче черва,
Твоє єство, сумна Мінерво.

***

Я з нею міг би і сто літ прожити,
А інших і на подих не сприймав.
Для когось зорі однаково світять,
А я зірницю лиш одну обрав.

В її одвічному холодному світінні
Я відчував гарячі почуття.
І проростав, як дерево корінням,
У глиб твердині роду і життя.

Хоч знав, що розставання неминуче,
Та все ж літав на крилах, наче птах,
І міцні двері замикав на ключик,
Та не вберіг кохану десь у снах...

Для когось зорі світять однаково,
А я обрав зірницю лиш одну –
Зірницю щастя, вірності й любові,
Таку весняну й вічно молоду.

І як погаснуть всі зірки на світі,
Буду шукати десь у небесах
Оту зорю, що уже сумно світить,
Та Божим сьайвом у моїх очах.

***

Я вдячний долі за синів і доню,
За маки і волошки у житах,
З ту, що мене ніжними долонями,
Мов горлиця, голубила у снах.

Вдячний за друзів щирих, незрадливих,
Що у тривожні лихавиці дні
Пройшли зі мною через бурі й зливи
Й були, наче в окопах на війні.

За побратимів – зі світлиці слова,
Що влучним списом гострого пера,
Мов лицарі, до бою стали знову
За світ надії, радості й добра.

Удячний ворогам, що розбудили
В моїй душі ненависті вулкан.
Аби скосили їх небесні сили,
Аби сконали від болячок й ран!

А десь світліють далі неозорі,
Весною дихає осонцена земля.
Та не відмиє й дощ криваві зорі
На вежах проклятушого кремля.

***

Мене нелегко чимось здивувати
І заманити у примарний рай,
Я вмію ненавидіти й прощати,
В стремліннях не ступаю поза край.

Я уже звик чужі думки читати,
Перш ніж вступити в ігрища подій,
Але чомусь не відчуваю свята
І доторків таких наївних мрій.

А в сні приходять витівки зухвалі,
Розхристаність замріяних сердець.
Коли ми ще до відчаю кохали
І кликали коханих під вінець.

Для нам любистком ночі духмяніли,
Музики в танець кликали не раз,
Веселку в небі і сей світ любили,
І світ гойдав на білих крилах нас.

Не планували наперед події,
Вони приходили й минались на порі.
І хай волосся тричі посивіє,
А у душі ми й досі «бахурі!»*

---

* бахур – дітлах (*діал.*)

***

А може і не треба зайвих слів,
І відрікатися від істини не гоже,
Тобою я, мов ватра, відгорів
І ти вже на школярочку не схожа.

З тобою не стрічалися давно,
У небесах твій муж й моя дружина,
Та відбродило молоде вино,
Поосеніло наше небо синє.

І недоречні ніжності слова,
Що я тобі і досі небайдужий,
Зміліло небо юного орла,
Зів'яли на морозі білі ружі.

І спогадів холодний вітерець
Вже не роздмухає кохання ватру,
Тебе покликав інший під вінець,
А я просив, що почекати варто.

Зустрілися... Не треба зайвих слів,
Поговорімо про буденне й звичне.
Та знову на серпанках твоїх брів
Читаю зміст з підтекстом еротичним.

***

У часоплині спалаху зірниць,
Коли ще місяць був, мов гудзик,
Душа так вирвалася у вись,
Та не пускали трави і галузи.

Я був земним, немов луги і ліс,
Немов бузок, що дочекався квітня.
І в світі, сплетенім із зоряних намист,
Збирав росинки у світанки літні.

Я був до відчаю приземленим, земним,
Мене земля тримала, як магнітом.
Я завірюхами хмелів посеред зим
І не ховався в тінь в зеніті літа.

Та в часоплині спалаху зірниць,
Коли від місяця зосталася скорика,
Душею б вирватися ще у вись,
Та вже чомусь запраглося спочинку.

***

Коли збагнеш по відголосі літ,
Що суголосся з світом – павутина,
Що обривається стрімкий політ,
Коли спіткнешся на карбі хвилини.

Коли збагнеш суть бруньки і трави,
Скороминущість черемхових зблисків,
Єдину мить, мов журавля, злови
І насолоджуйся отим, що близько.

А те, що там, поза екраном дня,
Що десь у мріях й снах переплелось,
Ще довго приходитиме у снах,
Доки з дощами не відлине в осінь.

***

Наснилося... Танцюю босоніж
По гострім склі із келиха дзвінкого.
Кожен осколок – в серце, наче ніж,
У кожному слові відчай і тривога.

Але чомусь моя загусла кров
Не витікає на холодні скельця.
А музиканти дають жару знов
І скрипка захлинається у герці.

Та оступився ненароком враз
Й відчули біль мої тремкі долоні.
Чому сей сон приходить кожен раз,
Коли в душі ще мервіє безсоння?

Мені байдужі віщування снів,
У сонниках тлумачень не шукаю.
Я б спраглого нектаром напоїв,
Хоч сам від болю й спраги знемагаю.

~~~~~

У світі, що дзвінкий, мов порцеляна,
Що довкруг сонця свій долає шлях,
Найвища цінність в ніжнім слові «мама»,
Нехай воно святиться у віках!

Таємний код у сему віщім слові,
Що нас єднає в націю й народ.
Усе, що народилося з любові,
Зі словом «мама» лине до висот.

Воно гартує нашу силу й волю,
Підносить дух і мужність у бою.
У храмі неба Божу матір молю
За Україну – матінку свою.

Доміную над долею. Радий,
Що я вищий від неї на волос.
Небо доспіло, мов колос,
Вишням голівки гладить.

Доміную над світом. Вперто
Відрікаюся підлості й бруду,
І не боюся суду
Ані живих, ні мертвих.

Доміную над сірістю днини,
Що, наче тля, мене точить.
Переступити хочу
Через нині.

Сивий дід, худий, як тичка,
На подвір'ї теше поліно.
Слинить пальці по давній звичці,
Аби барда* трималась рівно.

Дідо сивий – руки обценьки,
Чує барда дідову силу.
На плечах сорочка старенька,
Наче голуба сизі крила.

Теше дід, платви і лати**
Й на точилі ножі нагострить,
Ще й мені за мізерну плату
Відклепає косу до злості.

І під, між зелені трави,
Щоб покіс забринів, мов пісня,
А в тій пісні дідова слава,
Що не згасне нині і присно.

* сокира (діал.)

** дерев'яні заготовки на дах хати
(діал.)

Читали псалтир – свічка на столі
Гарячим воском капала додолу.
Зі смутком ув очах і на чолі
Молились за покійника у домі.

Останню ніч лежав він у труні
У хаті, на високому помості,
Де залишив ікони на стіні
І тих, що завітали вже не в гості.

А завтра сповістить церковний дзвін,
Що вже пора у вічності дорогу,
І проведуть його від рідних стін
У світ без болю, смутку і тривоги.

Душа оселиться серед святих,
Земля могильна заросте квітками,
І коли сльози вичахнуть в живих,
Заплачуть небеса дощами.

Прийшла Муза уночі
І не дає спати.
Замкну двері на ключі,
А на вікна – ґрати.
Нехай собі поблукає
Біда опівнічна,
Бо мене вже ся питають
Вітри перестрічні;
– Чому змарнів й посивів
І шия гусина?
Чому скиба поміж брів
І згорбилась спина?
Доконала вража Муза,
П'є з серця живицю.
Заховаюсь, певно, друзі,
У чужій світлиці.
Спалю папір, а чорнило
Виллю десь на трави.
Може, наберуся сили
Й знову стану бравий.

Подарую тобі свято
І ромашки з поля.
Чому мружиш оченята,
Моя щира доле?
Не обнімав тебе нині
І завтра не буду,
Обірвали цвіт калини
Непорядні люди.
А я то не дивлюси,
Бо потний й під вусом.
Доки місяць – бублик лисий
Золотих натрусить,
Насилью із них зґарди *
На нитки привільні
Уже тешуть газдів барди**
Нам слупи весільні.
Ой, музики ви троїсті
Заграйте, заграйте,
Утечемо з села в місто
Й нас там не шукайте.
А ромашки і волошки
П'ють росу, як воду,
Поцілую тебе трошки,
Та не вип'ю вроду.
Залишиться, добре знаю,
На відтак і потім.
Хоч нап'юся – не змиваю
Сліди меду в роті.

* прикраси на шию жінки (діал.)

** сокира з вигнутим держаком
(діал.)

Усе ґазда ховав на під*
Приповідав: «Колись згодиться!».
ґазда відлинув у засвіт...,
А на поді старі дрібниці
Припали порохом віків,
Поточені різьбою шашля,
Пригадують, як дідо прів,
І уночі надсадно кашляв.
Пригадують, як восени
ґаздівський син тут звабив дівку,
Як промінь сонця навісний
В шпаринку зирив у дахівці.
Немов сакральності архів,
Дрімають і кожух, і книжка.
ґазда вночі із-за світів
Сюди душею лине нишком.

* ґорище (*діал.*)

ЗНОВУ ПРО КУЗЮ*

Мій Кузя трохи «оборзів»,
Вчора ще кашку манну їв,
А «ліверну» ковбаску нині
Десь про запас зарив у глині,
Бо свіжозварені сардельки
Йому смакують й без виделки.
Завтра захоче «сервелату»,
Не знаю як з ним дати раду?
Та пам'ятаю я, що Кузю
Давно вже записав у друзі,
І щоб не образився часом,
Куплю йому сьогодні м'яса.
Бо Кузя друг, яких так мало,
Любить м'ясе і свіже сало
Із сиром пироги й пельмені,
Ще й шкварочками помащені.
Та голосом своїм дзвінким
Пильнує мої сни і дім.

* назва мого розумного песика.

У книжці, що зачитана до дір,
Колись жив славний Мийдодір
Він з рушником й духмяним милом
Приходив до дітей щасливих.
А замазурок-самураїв,
Немов моряк, до блиску драїв.
А в іншій книжці – Айболіт,
Що лікував звіриний світ.
Слони, жирафи і горили
Його, як рідного, любили.
А десь Незнайко у гондолі.
Під кулею летів поволі,
Його небесний тихохід
Тепер побачив увесь світ.
Котигорошко й Кожум'яка,
Й химерні танці риби з раком.
Телесик на крилі гусинім
Живуть у спогадів світлинах.
Вони зачитані до дір,
Як ті, – де славний Мийдодір.

Одягнула земля чорно-білу краватку
На сорочку холодних полів.
Знов розгадую дивну загадку —
Чому лютий так подобрів?

Ще учора морозом, як лезом
Підголив мої щоки і вус.
А сьогодні уже протверезів
Й за гріхи сповідався комусь.

Пробачаємо, друже, — буває
Й між людьми така капосна річ.
А вже сонце веселкою грає
Й проганяє у затінок ніч.

Півень п'є із калюжі водицю
Й кличе Стрітення на поріг.
Й по секрету щебечуть синиці,
Що вже лютий чомусь занеміг.

І готовий весну привітати,
За край неба відлинити вмить.
Скоро березень стане на чати
І веснянками задзвенить!

Насамкінець потряс він бородою
І знову снігом заporoшив слід.
Місяцю лютий, що з тобою,
Чом повернувся до моїх воріт?

А я тобі приготував косицю
З підсніжників вручити на порі.
Бо зачекалась неба колісниця,
Запряжена гнідими у дворі.

І березень на сонячному возі
Став на межі й задумався на мить.
Чому ти, ґаздо, не вступився й досі,
Невже задумав термін повторить?

А десь берізки захмеліли дивом
І брунькавіє вишня молода.
І чути, як в потічку так щасливо
Співає розкріпачена вода.

Із вирію вже повернулись бузьки,
Скоро пташині забринять пісні.
І одягнуть свої біленькі блузки
Мої черешеньки, задумані й сумні.

Десь на межі поміж весною й літом,
Коли голубив трави буйний вітер,
Й каштани білі линули в тумани,
Неначе каравели Магеллана,
На перехрестях зоряних світів
Чарівну дівчину колись зустрів.
Хотів для неї прихилити небо,
Та відповіла дівчина: «Не треба
Мені небес, ні місяця й зірок,
Зроби назустріч лиш єдиний крок.
Нехай ся ніч і зорі, і каштани
Нам подарують неземне кохання»...
Вуста зіткнулися, мов дві планети,
Було нас двоє й місяць-свідок третій.
А на межі поміж весною й літом
Бузкова радість шаленіла цвітом.
І, наче каравели Магеллана,
Каштани білі линули в тумани..

Я нині всіх котів в окрузі
Запрошую на березневий бал.
Весна прийшла – весна надії, друзі,
Якби й у серце сей весняний шал.

Тоді б себе, як в юності, потішив,
Наче нарцис весняно розцвітав.
І нову книжку феєричних віршів
Про ночі амазонок написав.

А повінь сонця ллється через рами,
Вітри співають джазовий мотив.
А на горищі, поміж димарями,
Молодий котик кітку полюбив.

Колись вона народить кошенята
І заховає подаль від людей.
Лише себе не зможу заховати
Від сего світу і лихих очей.

ОДА ПРО СТАРОГО КОТА...

Знов приплентався до хати
Волоцюга волохатий,
Мурчик мій – весняний фраєр,
Що три дні вже десь блукає.
Із підбитим правим оком
І кульгавим кожним кроком.
Вуха, мов щури об'їли,
Як вони лише посміли!
Та ж колись мурлика грізний
Був, немов ведмедик грізлі.
На сусідського собаку
З кігтями ішов в атаку.
Навіть півень довгоногий
Уступав йому дорогу.
А тепер старий котюга
Десь знайшов собі подругу.
Та Фортуна – вража баба
Зрадила kota-незграбу.
Васька – кіт мого сусіда
Відібрав ту кицьку в діда.
Наостанок, як годиться,
Врізав Мурчика по пиці.
Тож скоріш іди до хати,
Волоцюга волохатий.
І зализуй свої рани
Та мурликай до світання.

Холодний дощ зимовий бруд змиває,
Весняні зорі навівають сни.
І ластівка гніздечко обживає,
Яке залишила тогід ще восени.

Стара черемха, наче бригантина,
Зеленими вітрилами бринить.
А десь зі стріхи падають краплини
І хмарами завісилась блакить.

А ще учора замітало снігом
І біснувалися навіжені вітри.
Та вже ведмідь покинув своє лігво
І сонце усміхнулося згори.

Сніги водою грають у потічку,
Вітри відлинули за обрії круті.
Весна-красуня із рум'яним личком
Мені дарує миті золоті.

Ще серцем веснянію, як пташина,
Спішу напитися небесного зела.
І, мов журавлик, в небеса полину,
Доки дарує доля два крила.

На охриплих вітрах я, мов птах,
Що без пір'я у небо злітає.
А живиця хмеліє в бруньках
І черемха листочка чекає.
Принесіть мені кошик надій
І косицю із цвіту кохання.
Брате-березню, легіню мій,
Хоч у гості прийди на світанні!
Сядем вкупі за тихим столом,
Розкажу тобі байку про Мавку.
А вже місяць студеним рогом
Поміж нами майструє лавку.
Чуєш, брате, як десь вдалині
Б'ють громи у кривавому небі.
Я б давно вже був на війні,
Та боюся, друже, за тебе,
Що віч-на-віч залишишся сам
Із сим світом і цвітом, і рястом,
Що у темні й чужі небеса
Заберуть наші хмари сріблясті.
Я з тобою стою на межі,
Доки змовкнуть ракети й гармати.
Розкажи мені, брате, скажи,
Як Вікторії* свята діждати?
На охриплі вітри – гами сонця згори,
Забринять солов'ями діброви.
І розкажуть стрункі явори,
Що весна – не весна без любові.

* богиня перемоги (міф.)

Знову весна прийшла в мої краї,
У вулику прокинулися бджоли
І крильця гріють зморені свої
На сонці, що десь котиться поволі.

Про щось співають гомінкі струмки,
Легені повняться озоном світання.
І подих вітру, ніжний та легкий,
На крилах носить пісню про кохання.

Радіють на узліссі бриндушки
І проліски аж просяться в долоні.
Пливуть хмаринки, мов мої роки,
І губляться у Всесвіту безоднях.

Який чарівний неповторний світ,
Душа святкує празник воскресіння,
А вишня завагітніла на цвіт
Й землі нектари п'є корінням.

Ще у задумі мервіють гаї,
Та скоро завітчаються розмаєм.
Нехай мені весняні солов'ї
Пісні кохання знову нагадають!

Деся на порозі ранньої весни
Дивлюся в далеч, виглядаю диво.
Відлинули мої зимові сні
За горизонти, де тумани сиві.

Веселка завітчала небозвід,
Легітний вітер про любов шепоче.
І знову загуляв мій старий кіт
Й додому повертатися не хоче.

Дзвінких струмочків молода струна
Співає тихо пісню воскресіння.
Весна у серці, в небесах весна,
Весною мліє брунька і коріння.

Із-за морів чекаю журавлів,
Що принесуть мені у душу свято.
А матері вже зачекалися синів,
Що на війні із ворогом проклятим.

Скоро в березах забує сік,
Черемха задухмянить на пів світу.
А я своїм літам втрачаю лік,
Як заблукаю в королівстві цвіту.

Рушники синам вишивала
Із небесно-блаватним узором
І щодень з війни виглядала
Тихо квилячи серденьком хворим.

А вже бузьки прилинули з вирію
І весну принесли на крилі.
І молилася ньенька: «Вірю!»
Й припадала чолом до землі.

А під вечір в старому «радейку»
Під скрипіння небесних завад.
Хтіла вчути, як там рідненькі
У окопах студених стоять.

Не почула – зітхнула тихенько,
До ікон помолилась святих.
Божим зором повиділа ньенька
Своїх хлопців, змужнілих й живих...

А десь чути тривожні дзвони
І прощальний траурний марш,
Домовини в тюльпанах червоних
Тихим болем волають до нас.

Рушниками, що вишиті небом,
Вкриють очі полеглих бійців
Їм від світу нічого не треба,,
А як жити батькам без синів?.

Там, де ми з тобою розминулись
На вітрах холодної зими,
Вже мені привітно усміхнулись
Проліски тривожної весни.

В небі, що дзвеніло літаками,
Закружляли сиві журавлі
І проміння сонця над ланами
Засіває квіти на землі.

Засіває віру й сподівання,
Що затихнуть залпи канонад,
Що у мирнім світі на світанні
Білим цвітом захмеліє сад.

Дощик зросить зболену земельку,
В Лету змиє кривцю молоду.
Лиш не змиє у зіницях ньеньки
Скрижанілу на вітрах сльозу.

Там, де ми з тобою розминулись,
Ще гримить навіжена війна.
Та вуста закоханих зіткнулись,
Бо весна, понад усе – весна!

Квітує квітень небесним цвітом,
Що не дарує п'янкий нектар.
Білі сніжинки, мов білі квіти,
І над землею косиці хмар.

Студений вітер регоче злісно,
Мов переможець війни стихій.
А уже землю із Благовістом
З небес віншує Господь святий.

Вербові котики в чеканні свята,
Черешня мліє хмільним зелом.
А десь з-за моря вже журавлята
На дужих крилах несуть тепло.

Весни причуди мені не в диво,
Як нині кажуть: «Все дежавю».
Ловлю сніжинки такий щасливий
І, мов в дитинство, знову пливу.

Тоді і в травні сніжком трусило
Й морози хижі косили цвіт.
Та завше вразі стихії сили,
Долав у герці весняний світ.

*Внукові Дмитрикові
і його нареченій
Яринці в День одруження
27.05.2023 р.*

Легітний травень в травах заблукав,
П'янить бузковим чародійним зіллям.
Радів я щиро, коли батьком став,
А нині вже у внука на весіллі.

Літа відлинули, як сиві журавлі,
Й уже не поверталися до мене,
Та тішуся що й досі на землі
Ще відчуваю силу і натхнення.

Удячний небу, що якимось дожив
До сего дня, до світлої години,
Коли звершилося найвище з див
І поєдналися дві долі у єдине.

Які веселі й гарні молоді!
Дай, Боже, їм в коханні насолоди.
Нехай любов не згасне і тоді,
Як проминуть літа й зів'яне врода!

Хай янгол долі осяйним крилом
Їх береже у будні, і у свята.
Аби любов'ю, вірою й добром,
Мов ластів'ята, мліли молодята.

~~~~~

***

Молоде жито вітер причесав
І травень вже завершує каденцію.
Зелений кінь по травах проскакав
Й залишив згадку у моєму серці.

Бузковим болем ще бриніла мить,
Каштани цвітом дарували свято.
І пташка несла сонячну блакить
У дзьобику маленьким пташенят.

А вже півонія багряно розцвіла
У затінку, десь на причілку хати,
Й Зелені свята линуть до села,
Мов дивоптахи з вирію крилаті.

***

А небо тужиться, як породілля,
Й ніяк все не розродиться дощами.
Десь яблуня рожевими руками
До вишні пригорнулась на подвір'ї.

Блукає травень по зелених гонах,
Бешкетний вітер обриває цвіт.
Чомусь студений сей весняний світ
Й насуплений, немов стара ворона.

Пливуть хмарини, як табун овець,
Білу хустину одягла калина.
Ловлю в долоні цвіту пелюстини
І дощичку чекаю всамкінець.

А небо тужиться, мов породілля,
І не рояться бджоли у саду.
Не кликав мене травень на весілля,
До червня на забави сам прийду.

***

Дрімає травень у колисці снів,
Холодні зорі росами на травах.
Десь на стременах молодих вітрів
Пливуть у далеч хмари кучеряві.

Зронили вишні великодній цвіт,
Віщує бджілка сонячні щедроти.
Душею лину у травневий світ
І заспівати з пташкою охота.

Прагну забути болі і жалі,
Що навпіл розривають моє серце.
Вустами припадаю до землі,
Наснагу п'ю із віщого джерельця.

І відчуваю сонячний вогонь,
Що зігриває й до небес підносить.
Вже не блукаю в мареві безсонь,
Спішу до літа крізь травневі роси.

***

Усе в житті минається і в'яне,
З вітрами відлітає в далечінь
І вже колись не поцілує він
Хмільні вуста і личенько рум'яне.

Будуть жасмином духмяніти зорі,
Бузкова радість заповонить світ
Й на сто питань шукатимуть отвіт
Наївні юні на ромашках в полі.

Весна без болю перейде у літо,
А за туманами десь осінь і зима.
І зупинити отой рух дарма,
Бо все минається на білім світі.

Та у гармонії природи і людини
Чарівна й неповторна кожна мить.
Й ніхто не в змозі завтра повторить
Все те, що з нами відбулося нині.

***

Травневого дощу студені стріли
Впиваються у яблуневий цвіт.
У вулику десь бджоли зацімліли
І пташка зупинила свій політ.

На вулиці квапливі перехожі
І хмари, наче ворона крило.
Весняна мить на осінь схожа,
А де травневе сонце і тепло?

Знову шукаю в шафі рукавиці
І одягаю теплий пуховик.
А вже бузок розцвів коло криниці
І догоряє день, немов сірник.

Іду у надвечір'я посумнілий,
Спішу через дощі у теплі сни,
Де ще живуть казки і янгол білий
Дарує мить кохання і весни.

***

Чому ллють сльози небеса весняні,
Чому оті настирливі дощі?
Чому так неспокійно на душі
У Великодньому холодному світанні?

Лунає звідусіль: «Христос Воскрес!»
І у саду вже розцвіли черешні.
І відчуваю розумом прийдешнє
Й тяжіння сего світу, наче прес.

Земними болями наповнений ущерть,
Святкова аура не розвидняє днину.
Бо знову розпинають десь людину
І чорним вороном чигає смерть.

З освяченими Господа дарами
Вертаюся у спорожнілий дім.
А в почуттях моїх гуркоче грім
І серце плаче сірими дощами.

І наче бачу десь удалині
Величний силует Боголюдини...
А за столом збирається родина
І якось великодниться й мені.

Колись минуться і дощі, і мряки,
Настане день без болю і утрат.
Й плоди осінні подарує сад
За муки і страждання, як подяку.

***

Я живу за порогом дощів
У світах, де вітри не голосять,
Де видіння з химерних снів
В моїм серці притулку просять.

Де жар-птиця згубила перо,
У просторах між небом й землею,
І у згадках прозорих, як скло,
Ми коханням ділились з тобою.

А десь грають цимбали дощів
І півонії квітнуть червоні,
І юнак свою долю зустрів
Ту, що вимріяв у безсоннях.

Все повториться знову і знов,
Як було вже зі мною й до мене.
Світ живе доки ніжна любов,
Що тримає його на раменах...

Від дощів я сховатись хотів
Та дзвеніла в душі громовиця.
Чую голос з далеких світів,
Де моя ще не згасла зірниця.

***

Вечір в чорнім плащі, крізь дощі,
Наче злодій, крадеться тихенько.
Знову линуть вірші із криниці душі
І у серці, мов дзвоники, тенькають.

А дощі загубили ключі
Від джерельця небесної зливи.
Тихо ллють уночі роси-сльози кущі
І чекають на сонячне диво.

Наче птах, бродить червень в гаях,
З обважнілими мокрими крилами.
А у снах в сіножатних полях
Я торкаюся сонечка вилами.

Попід ліс простелився покіс,
Роси дзвонять живими октавами.
Почуттями доріс я до зізд
Та ще тішуся сонцем і травами.

***

Вже віддзвеніла косовиця
Й духмяне сіно у стогах.
Солодкий сік із полуниці
На звабних молодих вустах.

Відлинув червень десь за обрій
На ластів'їному крилі.
Він був для мене ніжний й добрий,
З дощами й сонцем на порі.

А іноді і прохолодний,
Та я за все йому прощу.
Хай на спочинок йде сьогодні,
Під марші теплого дощу.

Зустріну липень, як і личить,
Запрошу в дивовижний світ,
Де ароматом бджілку кличе
Такий пахучий липи цвіт.

Він подарує мені свято
І повінь ніжного тепла,
Й купалівські дзвінки багаття,
Де дивоквітка розцвіла.

***

Не спішу до літа, не спішу,
Ще не встиг натішитись весною.
Як земля у спеку жде дощу,
Я жадаю для душі розвою.

Сповідуюся зірницям в небесах,
Причащаюся студеною росою.
Я думками вільний, наче птах,
І ще твердо на своєму стою.

В моїх снах півонії цвітуть,
Хоч про се я не повім нікому,
Йду до тих, що мене ждуть
І розвіють сумніви і втому.

Не спішу до літа, не спішу,
Розцвітаю у веснянім слові.
Як земля у спеку жде дощу,
Я жадаю ніжності й любови.

***

Земля ущерть напоєна дощами,
Неначе каша згіркла і рідка.
Грає веселка десь під небесами
І п'є дощівку жадібно з струмка.

Похмурі хмари опустили крила
І сумно линуть аж за небокрай.
Просив дощу – тепер небесні сили
Благаю повернути сонцерай.

Щоб знову бджілка тішилася цвітом
Й кружляли наді мною ластівки,
Аби дівчатам дарували квіти
Закохані і славні юнаки.

А десь у небі знову грім гуркоче,
Краплини ронять хмари навісні.
Іду крізь дощ, вступитися не хочу
Пора йому вступитися мені!

***

Холодний дощ змиває пил доріг,
У літній день нагадує про осінь,
А десь тихенько вітерець голосить,
Якби його утішити я зміг.

Та і себе утішити не можу
У сему світі вічних протиріч,
Де світлий день переростає в ніч
І крають серце підступи ворожі.

За горизонтом дивом кольорів
Веселка в небо лине, мов жар-птиця,
Благословляє жити і пшеницю
Аби їх колос міддю заддзвенів.

А дощ бринить, як сто гітарних струн,
Йому байдуже що я змок до нитки,
Що небо сонце зачинило в клітку
І на душі такий осінній сум.

***

Нелегко серця вгамувати спрагу
На терезах розлук і сподівань,
Коли не відчуваєш рівноваги
Реальності й невтішених бажань.

Коли блукаєш наче у тумані,
І щось химерне навівають сни,
А десь рясніють росяні світання
І літо пригорнулось до весни.

Радіє ластів'ятко у гніздечку
І мене кличе в неземний політ.
Скидаю з пліч умовностей вуздечку
І прагну осягнути увесь світ.

Аби забув старі незгоди й болі,
Линув до світла у розмай надій,
Де колоситься ярина у полі
І при дорозі тополиний стрій.

Де в рівновазі духу і стихії
Відчую сего світу благодать,
А небо сподіваннями зоріє
Й вітри про щось таємне шепотять.

***

Медами духмяніє надвечір'я
І чари липня липами цвітуть.
Іду у ніч, де в небесах сузір'я,
Мов каравели вічності пливуть.

І відчуваю невагомість тіла
І думки високосної політ,
А десь чиясь зірниця догоріла,
У вічнім русі посивілих літ.

Моя – допіру ще до себе кличе,
Дарує світло неземних утіх.
У сему світі, дивнім й таємничім
Я так багато дечого не встиг.

Не завершив свою поему долі,
Не випив трунок із коханих рук.
Стерня осіння в босі ноги коле
І сльози скрижаніли від розлук.

А липень птахом лине в надвечір'я
І липа ароматами п'янить.
Іду у ніч, молюся до сузір'я,
Де моя зірка тихо мерехтить

***

Йду до літа із стихії цвіту
Із духмяних зоряних ночей,
Пригортаю яблуневі віти,
Мов кохану до своїх грудей.

Світе мій широкий, розмаїтий,
Звичний й такий дивний водночас,
Прагну в тобі жити і радіти
Й торувати стежку на Парнас.

Хоч на ньому трохи вже затісно
І амбітних більше, ніж богів,
Та з своєю лірою і піснею
Може, там і я би зазорів.

Та допоки не жадаю слави,
Ні висот Олімпу, ні зорі,
Рими виколисую у травах,
П'ю наснагу із джерел землі.

Обнімаю яблуні і квіти,
Розцвітаю серцем, мов бузок.
Відчуваю, як весняний вітер
Навіває плин ясних думок.

Мені сонце ще у душу світить
І дарує Музу молоду.
Не чекаю милості від світу,
А до світу з милістю іду.

***

А осінь вже нагадує про себе
Холодним подихом серпневих вечорів,
І чути знову у погіднім небі
Журливий клекіт сивих журавлів.

Їм скоро відлітати десь у вирій,
По віщих зорях торувати шлях.
Залишать землю, що гармати зрили,
Й мене залишать з болем у очах.

А я ще літом не натішився допіру,
Збираю в пригорщі краплиночки роси,
Та з журавлями полетів би в ірій,
Якби вожак у ключ свій запросив.

Якби ще й крила дарувала доля,
Оперені, могутні й молоді.
А десь дощі бринять на видноколі
Й малюють візерунки на воді.

Веселки зашарілось перевесло
Й мене зв'язало з небом у водно.
Допоки ще життя дарує весла
Пливу у світ, де золоте руно!

***

Я прийду із шалу громовиці,
З молодих навіжених вітрів.
Я прийду з далекої зірниці,
Лише б знову ще тебе зустрів.

Аби ніжно подивився в очі,
І сльозу змахнув із твоїх віч,
Аби знову зорі нас урочі
Заманили у чарівну ніч.

Щоб уста, мов ружі пелюстинки,
Спрагло доторкнулись до моїх
І тебе наївну, як дитину,
Пригорнути до грудей я зміг.

Якби повернути ще вдалося
Оту мить, що збунтували кров...
Та вже посумніли срібні роси
І в минуле не повернеш знов.

Й потяг наш відлинув за тумани,
І з собою у вагон не взяв.
А десь квітнуть сонячні світання
І онук наш Мавку покохав.

Та прийду, немов з легенди витязь,
З молодих навіжених вітрів,
Аби хоч у згадках прихилитись
До тієї, що я так любив!

***

Дозрівають мої сади,
Зелом сонця наповнені грона.
В небі місяць такий молодий
Ніжить зорі в холодних долонях.

Стрепенулася пташка в гнізді,
Пташенят жовторотих пантрує.
Білим лебедем по воді
В казку юності повеслюю.

Де найперші рядки римував,
Щоб її здивувати словами.
Я наївний тоді ще не знав,
Що любов спалахне поміж нами.

Таке світле й святе почуття,
Мов пелюстки на білих лілеях.
Розвели нас стежини життя
По незвіданих паралелях.

І читаючи знову вірші,
Що її присвятив на світанні,
Відчуваю бентегу в душі
Й ніжний легіт шкільного кохання.

~~~~~

На вощині літа половіє жито,
Віддзвеніли струни молодих дощів.
Посумніли віти липового світу
І бджолиний липень тихо відбринів.

Сонце у zenіті коронує літо,
І наливом білим духмяніє сад.
Барви різноквіття в пісню перелиті,
На крилі жар-птиці в небеса летять

Відчуваю знову ніжний клич любові,
Босоніж збиваю сонячний пилок.
Зорі загадкові кличуть на розмову
І світліє розум в мареві думок.

Не прошу пощади від дощу і граду,
І земне тяжіння подолаю вмить.
Мліють серед саду грона винограду
Й ластівка у небі крильцями дзвенить.

Відлинув дощ за небокрай,
В калюжах скачуть жабенята.
Бешкетний вітерець-гультяй
Спішить хмарини розігнати.

З волосся крапельки грайливі
Під ноги падають мені,
А десь вже сонячну оливу
Ллють з неба промені ясні.

І відчуваю легіт світу,
І думки неземний політ.
Дощами вмитий йду крізь літо,
Де квітне папороті цвіт.

Десь вдалині тумани по стерні
І причащають світ дощі і зливи.
А по Іллі, вже осеніють дні
І сонце в небі котиться ліниво.

Скоро воно полине десь у ніч
І вересень прийде владарювати,
І будуть з небом знову віч-на віч
Мої сумні осінні журавлята...

Пливу в думках на каравелі мрій
У синій вирій, десь за журавлями.
О, світе добрий і бентежний мій,
Тебе обняв би дужими руками.

Радію, коли яблуні цвітуть
І дозрівають колоски у полі,
І як тумани прядиво снують
Понад духмяними отавами поволі.

Люблю, як завірюхи за селом
Різдвяні зорі кличуть на вечерю,
І янголята осяйним крилом
У світ казковий відчиняють двері.

Люблю сей світ, допоки ще живий,
Душею прагну до весни, до цвіту.
Пливу життям на каравелі мрій
Й вітрила долі напинає вітер!

А дощ, мов надокучливий сусід,
Унадився щоднини на гостину.
Останній лист спадає з мокрих віт,
В зажурі похилилася калина.

Кармінні китиці застигли в німоті
І виглядають бабиного літа.
Осінь в природі й осінь у житті
Вдовиним сонцем в душу світить.

А я сей дощ і осені презент
Сприймаю, як уділ своєї долі.
Був час надій і радості момент,
Й весни цвітіння десь на видноколі.

Коли півонії багряні дарував
Наївній дівчині у білім сарафані,
Тоді допіру я іще не знав,
Що народилася зоря кохання.

А дощ, мов надокучливий сусід,
Видзвонює зухвало по дахівці.
Гортаю повість стоголосих літ,
А десь вітри вже грають на сопілці.

Гойдаються тумани, наче п'яні,
Вітри заснули у колисці крон.
Ранковий сон у дзеркалах вікон
І десь ще забарилося світання.

Готую каву, звикле, як завжди,
Напій збадьорить мою кров загуслу.
Думки пливають, немов ріка у руслі,
І залишають в пам'яті сліди.

А на світанку сонячним прибоєм
Приб'є до заповітних берегів
Моєї карми тисячу човнів,
Немов із казки юності старої.

На веслах попливу в країну мрій,
Без лоцій і без компасу надії.
А вже під серцем тихо крижаніє
Й фарватер долі у туманах мій.

Вони гойдаються, як п'яні гості,
І дощиком осіннім моросить.
А я ще мрію про сліпучу мить
І милість Божу з неба високості.

Живу в тенетах бабиного літа,
Гойдаюся на стропах павутин,
А в квітнику засумували квіти
Й останній лист спадає з деревин.

Холодний вітер закусив вудила
Й спішить у даль на буйному коні.
І чую серцем, як небесні сили
Про зиму щось нашіптують мені.

А я тих слів іще не хочу чути,
Пливу крізь осінь зоряним човном.
Де ті ключі, щоб небеса замкнути
І тішитися сонячним теплом?

Та все колись минається і в'яне,
І моя осінь з часом промине.
Скоро морозом зацвітуть світання
І білим дивом із небес війне.

Вже осінь кличе на забави,
Бринить вітрів дзвінкий мотив.
А на столі духмянить кава
Й світанок сонечком розцвів.
Десть літо бабине в ярах
Пряде вельон із павутини.
Тривожно зойкнув ранній птах
І за вітрами в даль полинув.
Покрова в золотім гаю,
Збирає сонячні перлини.
Посеред осені стою,
До серця тулю кущ калини.
Радію, що зберіг в душі
Жаринки з вогнища Купала.
Дарую осені вірші,
А їй того дарунку мало.
Прагне обіймів молодих,
Цілунків ніжних і жагучих.
Вона панянка – ще із тих –
Як не долюбиш – то замучить.

Я це побачив, я не спав,
Як з вишні обсипалися листочки,
Мов з дівчини, що скинула сорочку
Й чекала, аби хтось її приспав.

Я це побачив вже по журавлях,
Коли у кленів облісіли чубки,
І за нелюбів виходили любки,
Бо вже Покрова в золотих гаях.

Я це побачив, бо на те і зір,
Щоб бачити і близьке, і далеке.
Весна народить журавлиний клекіт,
Й зелені вірші ляжуть на папір.

У щастя вірила в своїм нещасті
І очі сяяли у радості й журбі,
Розпущене волосся попелясте
Спадало, наче хвилі по воді.

Звабливі губи, неквапливі рухи,
І, наче пісня, лагідні слова.
І руки, лебедині білі руки,
Які від холоду своїми зігривав.

Я не читав по них життєві віхи,
Не знав, що лінії обірвуться колись,
Що наші сподівання і утіхи
Так ненадійно кільцями сплелись.

Що все, по краплі зібране роками,
Розсиплеться, розвіється у прах,
І в прірву, що розверзлася між нами,
Посивівши, відлине синій птах.

А листопад гривастими вітрами
Шипшини обриває ягідки.
Приходиш в сни і згадки вечорами
І відчуваю подих твоїй гіркий.

Такий терпкий, немов без цукру кава,
Наче настояний полиновий напій.
А десь поміж небесними загравами
Зорею світить ніжний образ твоїй.

Чомусь той потяг запізнився в часі,
На станцію прибув у глупу ніч.
Плаксива осінь жовте листя квасить,
Туман завісив сто небесних свіч.

Відлинув потяг поза обрій лунко,
Затихла рейок стомлена струна.
Десь тут залишив дівчину-чаклунку,
Десь тут моя утрачена весна.

Сумним пероном бродить легінь-вітер,
Збирає листя, мов вчорашній сон.
Зів'яли на морозі білі квіти,
Тепло долонь у даль поніс вагон...

Чомусь той потяг запізнився в часі,
Під стук коліс й локомотива свист.
І глупа ніч давно уже не наша,
Чужі для нас сей дощ і падолист.

Моїх пісень осінній падолист
Вітри висвистують, як молоді опришки.
Гортаю вічності нетлінну книжку,
Читаю слова таємничий зміст.

Чомусь не вірю, що зрадлива осінь
Відчинить двері мачусі-зимі.
Зоря надії блимає в пільмі
Й тумани сірі над землею босі.

Морозом забриніла далина,
В лелечих гніздах вже дощі ночують.
І щось тривожне моє серце чує,
А в ньому вчора ще була весна.

Цвіла калина і буяли трави,
Коханням наливалися вуста.
О Боже, як минаються літа,
Які примарні мої лаври слави!

Десь пізня осінь бродить у гаях,
Старі пісні висвистує з вітрами.
А небо завагітніло снігами
І лине в зиму, як казковий птах.

На тім городі не дзвенить колосся,
Не родить кукурудза качани,
Лише вітри студені стоголосі
Гойдають знахабнілі бур'яни.

А де-не-де, немов зірки в тумані,
Червоні маки пишно розцвіли,
Як пам'ять про невиспані світання,
Коли ми ніжними і юними були.

Коли я роси заплітав у коси
І цілував у пуп'янки-вуста,
І про кохання пісню переносив
Легітний вітер крізь дзвінки літа.

Сміялось небо радісно зірками,
Город родив картоплю і жита,
І в рідній хаті разом із батьками
Святилась наша доленька свята...

Мов буревій пронісся над світами,
В порожній хаті пліснява і тлін.
Городи заростають бур'янами,
А не подвір'ях кропива й полин.

Який нечистий світ осей зурочив,
Чиї гріхи спокутуєм сповна?
А десь бійцю закрили друзі очі
Й зронила сльози матінка сумна.

Про те, що тобі вчора вповідав,
Вже нині розказати не зумію.
Холодний вітер із сумних дібров
Вохровим листям стежечку завіяв.

А листопад, як бравий перукар,
Усі дерева підголив на лисо.
Сховалось сонце за фіранки хмар,
Туман над полем опустил завісу.

Остання дія у театрі снів,
Прощальним монологом квилить осінь.
Цимбали розтривожених дощів
Про щось своє задумано голосять.

Сумують хризантеми під вікном,
Трава посивіла на вранішнім морозі.
Уже зима із крижаним вінком
Стоїть, як амазонка, на порозі...

Про те, що тобі вчора вповідав,
Сьогодні втратило вагомість змісту.
Холодний вітер лине із дібров
Й до тебе стежку замітає листом.

О скільки ще навіжених вітрів
Моєї долі розіпнуть вітрила!
Усе чим дихав, мріяв і горів,
Немов весільна скрипка відзвеніла.

А полум'я осіннього вогню
Ще кличе десь до пристані любові.
За всі невдачі лиш себе виню
І воскресаю у веснянім слові.

Вже листопад купається в дощах,
Дерева плачуть, як самотні діти.
Шукаю знову наяву і в снах
Між зорями примарну Аеліту.

І чую серцем, як хмільні вітри
Наспівують мелодію прощання.
Зі мною, осене, ще раз поговори
І усміхнися сонечком востаннє.

Без болю, без зітхання й нарікань,
Якось так тихо й майже непомітно
Прилинув на поріг моїх світань
Листопад-легінь, гордий і легітний.

Війнув привітно легким вітерцем
І сонцем ще потішив із блакиті.
Останні яблучка зберу у відерце,
Що барвами рожевими наліті.

А листопад вже бавиться в саду
Набутком жовтня – листячком опалим.
Та вже світанки сивину прядуть
І памороззю на травичку впали.

Немов господар, бродить у полях
Вдовиці-осені суворий воєвода.
А десь у небі запізнілий птах
Несе на крилах вісті про погоду.

Скоро дощі прилинуть до вікон
І холодом з-за обрїю повіє.
Спішу в останній осені вагон
До станції любові і надії.

Такий крихкий і варівкий
Сей перший сніг у листопаді.
Ніжно торкається руки,
Мов вата на раменах саду.

В туманах губиться густих,
Зі стріх краплинами дзюркоче.
До нього звикнути не встиг,
А він вже другом бути хоче.

Хай не спішить, ще буде час,
Прилинуть з неба хуртовини.
І понесе мене Пегас*
В зимову казку на гостину.

Прилинуть дзвінко на поріг
Барвисті новорічні свята,
І місяця сріблястий ріг
Буде для нас колядувати.

* міфічний кінь поетів

Із падолисту в снігопад
Веде мене зрадлива осінь.
Сумних дерев безмовний ряд
Обсіли білосніжні оси.

Десь вітер, мов старий двірник,
Опале листя підмітає
І запізнілий птаха крик
Відлунням осені лунає.

Присіло сонце на ріллю,
Згубивши барви кольорові.
Осінні вірші переллю
В поему зради і любові.

Небо опустилося на клени,
Низькі хмари – ворона крило.
Та чомусь не дзвониш вже до мене
І не приїжджаєш у село.

А вже грудень розпинає груди
Й кожен день настирливі дощі.
Ти пішла від мене поміж люди
І забрала часточку душі.

А у спогадах забави під Андрія
Й диво ворожіння при свічках.
У ту ніч твоя жага, Маріє,
Запеклася на моїх вустах.

Йшли додому через біле поле,
Стежку пробивали у снігах.
Де ти нині бродиш, моя доле,
У яких згубилася світах?

А дощі бринять, мов навіжені,
Хоч зима давно в календарі.
Й небо опустилося на клени,
Заслонивши усмішку зорі.

Ти не боліла моїм болем,
А я твоїм вже відболів.
Вітри розвіяли поволі
Полову непотрібних слів.

Якось так просто розминулись
На перехрестях двох доріг.
Та довго ще в тумані чулись
Ритмічні кроки твоїх ніг.

У небі місяць хитромудрий
Зірницям казку вповідав.
І перший сніг, як біла пудра,
Сліди до тебе замітав.

Вже не цвітуть рожеві хризантеми
І ружі скрижаніли під вікном.
На згарище осінньої богеми
Злетілась згряя голосних ворон.

Дощі студені, наче гострі стріли,
На землю ронять хмари навісні.
А вже зима готує шати білі
І в сні примарою являється мені.

При каганці у темну ніч мудрую,
Складаю рими в сонячні рядки.
А згадками в минулий вік мандрую,
В дитинства повоєнного роки.

Якби ще каламар й перо гусине
Складав би притчі, як Скворода.
Повільно линуть в темряві хвилини,
Ритмічно з крана капає вода.

А в квітнику завмерли хризантеми
І розіп'яли білий світ дощі.
Та темряву й війну переживемо,
Бо світло не згасає у душі.

І знову наступ, знов кривавий бій
А смерть з косою дивиться у вічі.
Десь над окопами сніжинок білий рій
Й мороз, як бритва, дихає в обличчя.

Ракети покроїли небеса,
Шматує землю клята канонада.
Кістлявої надщерблена коса
Уже не може дати собі ради.

І не збагну – за що такий уділ,
Хіба ми прагли доленьки такої?
Очима неба дивляться з між зір
Герої у військових одностроях.

Схилило небо чорні хоругви,
Та вже світліють сонячні світання.
Ще прийде день весняної пори,
Затихнуть грози – розцвіте кохання!

Уже всього допіру й не згадаю,
Та я ніколи ще не забував
Ту ніч, коли святого Миколая
У гості до опівночі чекав.

А він чомусь так довго не являвся,
Десь заблукав в хурделицях й снігах.
А сон уже тихенько підкрадався
Й мене гойдав, як мама, на руках.

Прокинувся, а небо вже світало,
Кричали півні десь за край села.
А під подушкою мене чекали
Цукерочки і шапка із кроля.

Тулив до серця ту кролячу втіху,
Вже не замерзнуть мої вуха й ніс.
Хурделиця співала понад стріхою
Й дитячу радість вітер десь поніс.

Зимовий дощ у ринві жебонить,
Мізерний сніг змиває на світанні.
Десь за туманами зоря різдвяна
З полону прагне вирватись на мить.

В холодній купелі хрещається земля
Й дивуються премудрі сторожили,
Чому ще небо снігом не покрило
Сумні діброви, ниви і поля?

Цвірінькають у стрісі горобці,
Їм благодать, не замерзають крильця.
На Водохрестя воду пив з криниці
І дивну силу відчував в руці.

Вона освячена – ота жива вода,
Немов нектар з небесного джерельця.
А десь під серцем в'ють собі кубельце
Моїх думок наснага молода.

Зимовий дощ у ринві жебонить,
Наспіває мелодії різдвяні.
І знову світ хрещається в Йордані
Й зоря надії в небесах горить.

*Світлій пам'яті
маминої сестри – Катерини.*

У пам'яті минулого світлина:
Стара хатина, полотно снігів.
А на порозі тета* Катерина
До мене усміхається з-під брів.
Така привітна й добра, наче мама,
Що іноді приходить ще у сон.
Торкаюся холодними руками
Її малих, утомлених долонь.
Запрошує у хату на гостину,
Узваром почастує із грушок.
Не знаю за яку таку провину
Господь не дав їй мужа ні діток.
На довгій жердці писані верети,
Над образами диворужники...
У спогадах знову спішу до тети
По стежці, де пройшли колядники.
Заколядую на високім ганку
І повіншую чемно, до ладу.
Та вже ніхто не гляне з-за фіранки,
Не заплатить мені за коляду...
У пам'яті минулого світлини:
Пухнастим снігом замело сади...
Забрало небо тету Катерину,
А я шукаю на землі сліди.

* сестра мами

Кесарю – кесарове. Богові – боже,
Нехай умиротвориться кожний!
А нам, хрещеним, Різдва без болю,
Любові, миру, світлої долі.

Веселих діток щасливі очі,
Серцям дівочим – кохання ночі.
Аби колядки славили Бога
Й розвіяв вітер жалі й тривоги.

Нехай ворожа проклята згряя
В пекельних муках навек сконає!
Зірниці в небі – у серці віра,
Скільки поклали ми на офіру.

Жертовник волі залитий кров'ю,
Згадаймо нині славних героїв.
Різдвяний місяць стелить дорогу
Через руїни до Перемоги.

Кесарю – кесарове. Богові – боже,
Нехай Рожденний нам допоможе!

Наснився снігопад – рясний, лапатий
І білий, наче лебедя крило.
Йду навпростець до батьківської хати,
В забуте Богом і людьми село.

Підхожу ближче, – а села немає,
Лише на згарищах похмурі димарі.
І самотній чорний крук літає,
Мов привид із минулого вгорі.

А де криниця, у якій зірниці
Вмивали личко зоряне своє,
В якій у спеку воду-льодяницю
У снах моїх матуся й досі п'є?

З тої криниці – хтось поцупив корбу,
Й цямриння вже дубового нема.
А чорт ховає ясний місяць в торбу,
Та вже Вакулу віднайти дарма...

Прокинувся – надворі сніговиця,
А десь весняно мружаться коти.
Й берізки на поляні білолиці,
Немов школярки, прагнуть підрости.

Якось так насторожено і обережно
Ступаю у тривожний Новий рік.
Які у нього таїни безмежні,
На яку долю білий світ прирік?

Співають янголи осанну Богу,
Душа торує стежку до Різдва.
А небеса віщують перемогу
І кличуть в бій Тарасові слова.

Борімося – поборемо, братове,
Ніхто не зломить нашу міць і дух!
Земля вже переситилась від крові,
Та не спинила свій одвічний рух.

За днями дні в бентежній круговерті
Хмаринами за обрії пливуть.
Та вже конає чорний ворон смерті
Й різдвяні зорі в небесах цвітуть...

Ступаю насторожено і обережно
У новий рік, як звично, на порі.
Які у нього таїни безмежні,
Що принесуть зі Сходу три царі?

А небо квилить мрякою й дощем,
На три ключі зміліла чаша днини.
Задухмяніло запашним борщем,
Що на вечерю приготував нині.

Воскова свічка тихо мерехтить
І кіт старий муркоче під ногами.
Яка сакральна і магічна мить,
Немов на Святий вечір із батьками.

Заплющу очі й бачу, як батьки
Слова молитви шепотять натхненно..
Десь за туманами минулого роки,
Які вже не повернуться до мене.

А завтра святкуватимуть Різдво
Щасливі люди Західного світу.
Лягає вечір на моє село,
Де всі чекають на дещицю світла.

Про щось мовчить тривожна темнота,
А на столі воскова свічка тліє.
Святкує світ народження Христа,
У небесах дзвенить «Аве Маріє»!

А доля випробовує на злам,
На людяності й вірності основи.
Й на сповідь кличе у небесний храм,
Де музика лунає загадкова.

Де хор ангельський провіщає мить,
Коли над світом вщухне канонада.
Зоря різдвяна в небесах горить,
Понад землею лине «Нова радість».

І кожен зичить щастя і добра –
Білій хатині, газдам і газдиням.
А десь у зlobі біситься орда
І точить кров з-під серця України.

У виродків замість душі – багно.
Що їм Різдво і святості хвилини?
Все людське уже втрачено давно
У хижої кривавої скотини.

А світлі дні в новім календарі
Ще тішать і теплом, і благодаттю.
У срібнім сьайві віщої зорі
Читаю магію земного свята.

Вчора місяць зазирає крізь шибки,
Сиві хмари коси заплели.
І сріблясті зорі, наче рибки,
У акваріумі неба розцвіли.

А сьогодні знову дощ і мряка,
Хоч січневі дні в календарі.
І зізду Ісуса, як відзнаку,
Вже несуть маленькі пастирі.

Та в душі моїй чомусь тривожно
Й не святково на душі моїй.
Небо крешуть блискавки ворожі,
І гримить над світом буревій.

Деє в окопах колядують нині
Мужні воїни зі зброєю в руках.
З ними Бог і рідна Україна,
І різдвяна зірка в небесах.

Вчора місяць зазирає крізь шибку,
А сьогодні мряка і дощі.
Хоч різдвяну зірку вже не видко,
Та цвітуть зірниці у душі.

Пливуть мої думки через роки
І розвіває їх нестримний вітер.
В минулому дитинство і батьки
Й кохання юного далеке літо.

А на Різдво у хаті за столом
Збиралось товариство колядниче.
І піднімали чарку за добро,
Та віншували щиро і велично.

Якось так любо й приязно було,
Усіх єднало почуття родинне
І линули колядки над селом,
Про те, як Діва породила сина...

Пливуть мої думки через роки,
Ніхто той плін не може зупинити.
А в сні приходять молоді батьки
Й навчають знову, як на світі жити.

Та не послухаю в сей раз
Їхні слова із мудрості світлиці.
За ворітьми осідланий Пегас
Ірже і кличе в далі таємничі.

Багатства у житті я не надбав,
Мої скарби у діамантах слова.
Щасливий тим, що в себе закохав
Небесну жінку – Музу чорноброву.

А дні прискорюють свій біг,
В полоні хмар зоря різдвяна.
І доїдають перший сніг
Настирливі дощі й тумани.

У темних вікнах – біль очей,
Сирени виють, як шалені.
О скільки днів, скільки ночей
Лютує ворог навіжений.

Руїни й сльози матерів,
Ще юні хлопці в домовинах.
Такий дарунок від «братів»
За свою щедрість маєм нині.

Біснується в кремлі тиран,
Огидний гном, на мозок хворий.
У небі місяць-атаман
Уже в похід збирає зорі...

А дні прискорюють свій біг,
Різдво святкуєм, як в Європі.
І, мов причастя, білий сніг
На віях воїнів в окопах.

Не хвилюйте мене намарно,
Я душею, як ся зима.
Вчора було небо безхмарне —
Нині сніг зупинити дарма.

Захурделило, засніжило,
Дописало зимовий сюжет.
Лютий лине птахом безкрилим,
А за ним і наївний поет.

А куди спішим, і навіщо?
Все пройде, як в рожевому сні.
Десь у небі зірниці віщі
Вже дорогу стелять весні.

Легінь-березень у крисані
Поспішає з далеких країв
Заквітчати весняну поляну
Дивовижним вінком бриндушів.

Не хвилюйте мене намарно,
Я в душі відчуваю трем.
Проминуть дні холодні і хмарні
І воскресну з весняним дощем.

Білим по білому, біло
Казку малює зима.
З неба сніжинки летіли,
Впали – шукати дарма.

Їх тут як пуху в перині,
Як в небі ясних зірниць.
Снігом завіяло нині
Стежку вузьку до криниць.

Лютий лютнево лютує,
Вітром дзвенить голосним.
А вже горобчики чують
Подих красуні-весни.

Кава ранкова в горнятку,
Кіт-муркотить біля ніг.
Дам ледацюзі лопатку,
Хай прокидає хоч сніг.

Скоро весняні забави
І вже ката не знайду.
Так повелось, се його право
З віку в котячій роду...

Білим по білому, біло
З неба сніжинка летіла.
Впала мені на долоні
Й віршиком стала сьогодні.

На очі навертається сльоза
І знову серце затерпає в грудях.
Бо не усі слова тобі сказав
Десь очі в очі й сонмищі вселюддя.

А вже із вирію вертають журавлі
Й малює сонце небо кольорами.
Колись в сей день у згорточку малім
Тебе журавлики принесли мамі.

Весняні зорі повінчали нас
І запросили в небо журавлине.
Крилом в крило ми линули крізь час,
Неначе біла пара лебедина.

Та надлетіла хмара грозова
Й забрала мою втіху і розраду.
Зів'яла в лузі молода трава,
Сумує твоя вишня серед саду.

А на очах така тремка сльоза
І серце в грудях затерпає знову.
Бо не усі слова тобі сказав,
Моя утрачена надіє і любове.

Я сьогодні святковий такий,
Наче гудзик нового мундира.
Журавлів повертається стрій
В рідне небо з далекого вирію.

На вітрилах заморених крил
Запах вітру й чужинських просторів.
Скільки бурь обминали і хвиль,
Коли шлях вибирали по зорях!

А у гніздах ночують вітри
І зі страхом світанку чекають,
Та втікають за обрій мерщій,
Бо господарі гнізд прилітають.

Розвеснілася плоть і душа,
Серце прагне леготу нині.
Сам не знаю, чому поспішав
Я назустріч сім'ї журавлиній.

Певно в клетоті їхніх дзьобів,
Що над стріхами знову полинув.,
Добру звістку почути хотів
Десь із вирію, від дружини.

Нині, в день її уродин,
Принесу на могилу тюльпани,
Бо наснився лелечий клин,
Що на крилах приніс кохану!

*За народним календарем 19 березня
бузьки поверталися із вирію в рідні гнізда.
В сей день я вітав дружину
з Днем народження...*

Колись, як вже закінчиться війна
І небеса розродяться дощами,
Наллю в бокал домашнього вина
І вип'ю сам – пробачте, що не з вами.

Не прагну виносити на загал
Душі своєї неспокійну вдачу,
Свої стремління, сумніви і жаль,
Що у житті, ще щось для мене значить.

Колись, як вже закінчиться війна
І на окопах виростуть ромашки,
Прилине на світанку до вікна
Мойого болю неутішна пташка...

На тій війні я не втрачав синів,
Та на війні поміж життям і смертю.
Домовитися з небом не зумів,
Аби з її очей сльозину втерти.

І до сих пір бринить ота печаль,
Ота сльоза студеного прощання.
А журавлями зарясніла даль,
Немов відлуння нашого кохання.

Колись лелекам у сей день казав:
– Спасибі, бузьки, за мою Маруську!
Й дружину з уродинами вітав,
Вербових котиків даруючи галузку.

Невже тобі замало свого горя,
Що і моїм болієш день при дні?
Твоя сестра не вернеться ніколи,
Вона у снах являється мені.

Така прозора, легка і легітна
Із білими метелика крильми.
Удвох ми з нею линули до світла,
Що десь іще зоріло із п'їтьми.

Й не відали, що світло те підступне,
Що то пекельних візій міражі.
Нас зупиняли всі вітри попутні,
А ми не слухали й згоріли на межі.

Чомусь так часто ся світлина болю
Приходить в сни у світанкову мить
І терен згадок знову серце коле,
Та вже не відчуваю – що болить.

Не прагну співчуття, ані розради,
Нап'юсь з джерел йорданської води.
Білі сніги на вишні серед саду,
Яку колись для тебе посадив.

На перехрестях долі
Зустрілись ми колись,
Мов колоски у полі,
У сніп один сплелись.

Мосяжно забриніли
Слова, мов тятива.
І стріли полетіли.
Навіщо тут слова?

Радів я серцем щиро,
Як сина колихав.
І у життєвім вирі
Єднала нас любов!

Коли ще вечір ввечером не став,
Лиш ледь зазорояніло на причілку,
Тебе утрачену я знову пригадав,
Моя сумна дружино-перепілко.

Як, відчинивши дзеркала вікон,
Вдивлялись ми у Всесвіту безодні
Й збирали зорі в пригорщі долонь,
Щоб зіквітчати кошик великодній.

Святилися барвисті писанки,
У вишиванках газди й молодиці...
Голубка біла злинула з руки
Й полинула у Господа світлицю.

Та знову великодниться земля,
Калачик сонця котиться по небу.
Дай мені, доле, крила журавля,
Аби злетів десь вище понад себе.

Аби забув про втрати і печаль
І розцвітав у великоднім слові.
Усе на світі проминається, на жаль,
Та не зміліють почуття любові.

Мені ще так ніколи не боліло,
Мене ще так ніколи не пекло.
Ти, мов хмаринка, в небо відлетіла,
Мені залишила лиш спогадів тепло.

Бентегою наповнені хвилини,
Сиджу у темряві, а на столі свіча.
А в спогадах знову до тебе лину,
Бо іншої такої не стрічав.

По гороскопу я – осіння Діва,
Тебе ж принесли мамі журавлі.
Та нас кохання полум'я зігріло
І дарувало щастя на землі.

Дочку мені подарувала в січні,
А в дні квітневі – хлопчиків-орлят.
І я повірив, що уже довічно
Для нас цвістиме яблуневий сад.

Та вдарили морози навіжені
І чорний ворон замахнув крилом.
У березневі дні пішла від мене
І в хмарах загубилась за селом.

Мені ще так ніколи не боліло
І не пекло у зболених грудях.
А ти життя і білий світ любила,
І цвіт кохання у моїх очах.

Запраглося і літа, і тепла,
І сонця золотистого причастя.
І аби ти, кохана, одягла
Намисто, подароване на щастя.

Заплющу очі й бачу наяву
Тебе таку веселу і привітну.
У том світі, де тепер живу,
Вже відлетіли птахи перелітні.

Студений вітер у сумних гаях
Наспіває мелодії зимові.
А ти приходиш іноді у снах,
Моя утрачена надіє і любове.

Та вже чомусь не відчуваю щем
Від доторків холодних і примарних.
А небо квилить мрякою й дощем
І хоче ще розчулити намарно.

Світанок сивіє, як молода вдова,
Сніжинок біль на китицях калини.
Свого життя завершую жнива
Й несу пожертви на вівтар святині.

Душею прагну літа і тепла
І сонця поцілунків золотистих,
І аби ти, кохана, одягла
На щастя подароване намисто.

Коли в душі бентега й колотнеча
І в серці не співають солов'ї,
Я пригадаю знову літній вечір
І очі розтривожені твої.

А в них непевність, відчай і надії,
Сто запитань застигли в німоті.
Ти ще не вірила, кохана, що зумію
Стати єдиним у твоїм житті.

Не замикав у клітку свою пташку
І дарував польоту щемну вись.
Ранкова кава духмяніла в чашці,
А дні веселкою у коси заплелись.

Прийшла пора осіннього ужинку,
Гойдаються тумани по ріллі.
На п'єдестал любові ставлю жінку
Єдину, неповторну на землі.

Щебечуть внуки, наче ластів'ята,
Змужнілі діти свій торують шлях.
Не часто у житті буває свято,
Та воно завше в люблячих серцях.

Ти в світах, де немає мереж,
Телефон твій давно поза зоною.
Розмовляю щоночі з іконою
І старими світлинами теж.

Бачу очі твої зелені
І вуста п'янкі й молоді.
Чом пішла від мене тоді,
Як весна розбудила клени?

Як із вирію вже журавлі
Поверталися в гнізда порожні.
У зіницях твоїх тривожних
Зачаїлися болі й жалі.

Янгол чорний прилинув неждано
І забрав тебе в небеса.
Скрижаніла сльоза, мов роса,
На повіках таких коханих.

То не моя вина – мій біль,
З-під криги серця в'ється журавлями.
Тебе я міцно обнімав руками
І пив з твоїх очей бентеги сіль.

Та вже погасли в молодому зорі
Останні іскри Божого вогню.
Не відаю за що себе виню,
Чому так квилить моє серце хворе?

То не моя вина – моя печаль,
Покута за земне і за небесне.
Я знаю, що душа уже не скресне,
Не задзвенить мого життя кришталь...

Ще будуть вишні в білому тумані
Весільним цвітом замітати сад,
А ти вже не повернешся назад,
Моя голубко зболена й кохана.

Чому тебе не взяв на дужі руки,
Не визволив з полону снів?
Чому пішла до берега розлуки
Не дочекавшись в небі журавлів?

Із тихим сумом дивишся з світлини,
В очах ще теплі промені весни.
Чому тепер у гніздах журавлиних
Уже ночують твої тихі сни?

Сама й без мене вирвалася з клітки
Із леготом свободи на вустах.
Чому полинула, моя лебідко,
На білих крилах в Божі небеса?

Я проліски зриваю над потоком,
Де ми колись збирали їх удвох.
Читаю небо, – а уже два роки,
Як там з тобою розмовляє Бог.

Бентегою засіяні світання
І ти все рідше прилітаєш в снах.
А спогади, мов полум'яні грані,
Жаринками згасають у думках.

Пробач мені, як лише ти уміла,
Ледь-ледь примруживши вітрила вії,
Словами тихими, що душу гріли,
Беззлюбний докір виливати свій.

Пробач, що не зігрів студені пальці
Десь на красчку ранньої весни,
Що розбудив не раз, коли уранці
Тебе гойдали янголята-сни.

Пробач, що не відчув живого болю
І таїнства народження дітей.
І як гойдала двох синів і доню,
Серед ночей із сльозами з очей.

Прости, що десь не докохав, не випив
З твоїх грудей невітшені жалі.
А в липні знову задухмянять липи,
Але тебе не буде на землі.

На тій землі, де мліли від кохання
І лебеділи мріями-крильми.
Бліда зоря дарує на прощання
Холодний подих вічної зими.

Прости мені, що не зумів спинити
Одвічний плин небесної ріки,
Коли тебе ще цілували діти
І сонячно святилися роки.

Загусла кров у втомленому тілі,
І ти чомусь вже не приходиш в снах.
Переболіло серце, відболіло,
Немов кора, зачерствіло в грудях.

Та ще живу, поміж людей байдужих,
Блукаю в міражах п'янок надій,
А спогади, неначе терня ружі,
Кривавлять знову у душі моїй.

Не змирюся з утраченим навіки,
Що, наче ватра, обпалило крила.
Якщо від смутку десь існують ліки,
Порадь як віднайти їх, мила.

Аби відчув, як молодіє кров
Й надії розцвітають наче квітка...
Живу – допоки ще живе любов
До тебе, моя втрачена лебідко.

Зміст

Високі хвилі моря Симоненка	3
Земле рідна, берегине роду	4
Люблю поезію окрилену й високу	5
Допоки не відчуєш хміль росинки	6
Бувають поезії світлі, як день	7
Сідлаю слово, наче скакуна.....	8
Аби слово заграло піснею	9
Моя привітна й щедра Муза.....	10
Коли душа німіє від тривоги	11
Люблю розхристані слова	12
Вони народжуються тихо уночі.....	13
Як часто у химерній звабі слова	14
А доля випробує на міць.....	15
Живу у світі розпачу й розлук	16
Від неї пахло яблуком зимовим	17
А нас залишилось мало	18
– Герої не вмирають! – Знову гасло.....	19
Розіпніть мене на вітрах	20
На перехрестях втомлених світлів.....	21
Тепер се називають інтер'єром.....	22
Позаяк запізно витягати	23
Давно сховав рожеві окуляри.....	24
В напівсльозі невітшених бажань.....	25
Залишаю себе на землі	26
А місяць такий круглий, як гарбуз	27
Десь поміж небом і землею.....	28
Наснилося – лежу у саркофазі	29
Я не лікар, аби ставити діагноз.....	30

Коли мене не стане на землі.....	31
Дихаю, як живу.....	32
Вже не надіюся на милості небесні.....	33
Я вже звик до світу з пластмаси	34
Йому так личила вишивана сорочка.....	35
Якось підслухав зовсім випадково	36
Стали думки невагомими	37
Не тривожте мене серед ночі	38
У кожного в душі своє насущне.....	39
– Не зраджуй – молиш день при дні.....	40
Той лист не віднайду серед листів.....	41
Хотілося, як краще – сталося навпаки	42
До знемоги читав фантастику.....	43
Пахли ночі любистком і м'ятою	44
Хто не літав ніколи в снах.....	45
Казав мій тато, що не квапся, сину.....	46
Я не астролог і не хіромант.....	47
Давно я не бував в Карпатах	48
Про «валентинки» ми тоді не знали	49
Не знимкуйте мене із близька.....	50
Він п'яним був не від твого кохання	51
А циферблат хронометра життя.....	52
Мене здоров'ям Бог не обділив	53
Наче ти із мого ребра.....	54
Живу у просторі розвою і стихій.....	55
Таїна жінки	56
Люблю, як кажуть: «Ще не вечір».....	57
Знову стою і дихаю весною.....	58
Ще коли місяць був, як гудзик	59
Болить мене, як зневажають віру	60
Хтось набрехав, що Агасфер помер	61
Сам не знаю чим заслужив.....	62

Щось перемелиться, щось перевіється	63
З літами, кажуть, черствіють серця.....	64
Як меду полизати через скло	65
На тій фотографії, що пожовтіла	66
Коли ми постаріємо з тобою	67
Хіба тобі симфонія дощів.....	68
Душі моєї безголовий рупор	69
Тобі я оду присвятив колись.....	70
А, може, я тебе і не кохав	71
Вона була скупобою на слова	72
Хотілося, як краще – сталося навпаки	73
Вже збайдужів до зібрань і розваг.....	74
Не квап мене, доле, – почекай	75
Пахла пивниця руками мами	76
Наснився Тарас якийсь інший	77
Сприймаю душу... Що поза душею.....	78
Треба спішити жити.....	79
Наснилася фірсія-жінка	80
Пробач, що відболів тобою	81
Хтось зауважив що я на світліні	82
Лину до Тараса	83
Все було – і муки, і кохання.....	84
Було легітно і до щему літньо.....	85
Не містик я, не метафізик.....	86
І слова вицвілий покіс	87
Важко пробачити – нелегко теж.....	88
Коли комусь фіолетово	89
Теплим дощем, леготом вітру	90
Його прозивали «підкаблучником»	91
Як часто на життєвих перехрестях.....	92
У моєї мами очі сумні	93
На перехрестях молодих вітрів.....	94

Щось сталося із голосом у мене	95
Прости мене, о пам'яте, прости.....	96
Я дерево, що проросло корінням.....	97
У тому світі, де ще був Телесиком	98
Я одержимий, але не проклятий	99
Мовчання золото – і я мовчав.....	100
В безодні ночі тихий часу плин	101
Багато тих, хто лиш на ніч і пріч	102
Інших доріг собі не вибирав	103
Не відкладайте на потім, на завтра.....	104
Мені не треба кришталевих чаш	105
Ми просто йшли до сонця і зірок	106
Коли у снах літав я на хмарині	107
А він хотів обняти неосяжне.....	108
Пишеться легко – думається важко	109
Не шукайте раю там, де пекло.....	110
Навіщо стільки непотрібних слів	111
Хтось в душі розцвітає вишнею	112
Мій біль вас, звісно, не болить	113
Не відрікаюся від тих, що відреклись	114
Сей світ уже не той, що вчора.....	115
Свідомість не сприймає біль небес	116
Я не засуджую отих, що не дійшли	117
Була весна і весняніли й ми.....	118
Я ніколи таких не стрічав.....	119
Як полюбити без любові	120
Якщо мене і проклянуть.....	121
Зросту до зірниць, до сонця і вітру	122
Забудьмо на мить про болі	123
Нелегко серця вгамувати спрагу.....	124
Вже скільки літ, як мама на прощання.....	125
Її читав, немов цікаву книгу.....	126

Я ніколи не був атеїстом.....	127
Принесу самоцвіти з доріг	128
Я моцним був, неначе дуб.....	129
Я сонцем мічений.....	130
Налийте краплинку вина	131
Я прагну до волі, до неба святого.....	132
Самотній в сонмищі людському	133
Нелегко серця вгамувати спрагу.....	134
У один з вечорів я зустрів	135
Кожен в житті спокутує гріхи	136
Чом не розвіяв ув очах печаль	137
Ніхто не знає, як сей світ сприймаю	138
Через призму свого світобачення	139
Балада про вірного пса	140
Безодня ночі зазирає в очі	141
Я залишаюся по сей бік барикад	142
Ще крок, ще два, а там вершина.....	143
Тесали хрест із тиса вікового.....	144
На вістрі ночі розчахнулись зорі	145
Галунку сонця гріє у долоньці	146
Словами бавлюся, як м'ячиком дитина.....	147
Мертвонароджені слова.....	148
Коли гойдали сонячні орелі	149
Читаю небо у твоїх зіницях.....	150
Оцифрували сонце і зорі	151
І несуттєве стане враз вагомим	152
Звикаєм до людей, як до речей	153
У манускрипті – долі письменна.....	154
Збирав я сонячні ключі.....	155
А нам би любові і рясту, і цвіту	156
Чомусь не прилетіли ластівки.....	157
На відстані розлук й побачень	158

Ще сльозину не випила ніч	159
Як човен із одним веслом	160
Спаси мене від суєти	161
Я не сучасний, знаю, не модерний	162
Із ока в око сум не забереш	163
Жінка, як скрипка.....	164
Як легко похитнути моноліт	165
Не лишай на розпутті вітрів.....	166
В скелю байдужості розбилось слово	167
Я собі не прощу, що залишив тебе	168
Невагомістю снів журавлиних	169
Пробач йому, що не прийшов	170
Її очі, як плеса в озерах.....	171
Аріадни обірвалась ниточка.....	172
Вириваюсь з Едему надій.....	173
Несказані слова, невикохані ночі.....	174
Не проклиняйте проклятих давно	175
До місяченька не зігрієш руки	176
І знову виряджає по руно	177
Вже Єви притупилася вина	178
Як си постелю – так і ляжу.....	179
Доторкнулася, як ластівка крилом.....	180
Розцвіте край хати черемшина.....	181
Не наливай шампанського по вінця	182
Він їй дорогу до мети	183
Я з нею міг би і сто літ прожити.....	184
Я вдячний долі за синів і доню	185
Мене нелегко чимось здивувати	186
А може і не треба зайвих слів.....	187
У часоплині спалаху зірниць	188
Наснилося... Танцюю босоніж.....	190
У світі, що дзвінкий, мов порцеляна.....	191

Доміную над долею. Радий	192
Сивий дід, худий, як тичка	193
Читали псалтир – свічка на столі	194
Прийшла Муза уночі	195
Подарую тобі свято	196
Усе газда ховав на під	197
Знову про Кузю	198
У книжці, що зачитана до дір	199
Одягнула земля чорно-білу краватку	200
Насамкінець потряс він бородою	201
Десь на межі поміж весною й літом	202
Я нині всіх котів в окрузі	203
Одапро старого kota... ..	204
Холодний дощ зимовий бруд змиває	205
На охриплих вітрах я, мов птах	206
Знову весна прийшла в мої краї	207
Десь на порозі ранньої весни	208
Рушники синам вишивала	209
Там, де ми з тобою розминулись	210
Квітує квітець небесним цвітом	211
Легітний травень в травах заблукав	212
Молоде жито вітер причесав	213
А небо тужиться, як породілля	214
Дрімає травень у колісці снів	215
Усе в житті минається і в'яне	216
Травневого дощу студені стріли	217
Чому ллють сльози небеса весняні	218
Я живу за порогом дощів	219
Вечір в чорнім плащі, крізь дощі	220
Вже віддзвеніла косовиця	221
Не спішу до літа, не спішу	222
Земля ущерть напосна дощами	223

Холодний дощ змиває пил доріг	224
Нелегко серця вгамувати спрагу.....	225
Медами духмяніє надвечір'я.....	226
Йду до літа із стихії цвіту	227
А осінь вже нагадує про себе.....	228
Я прийду із шалу громовиці	229
Дозрівають мої сади.....	230
На вощині літа половіє жито	231
Відлинув дощ за небокрай	232
Десь вдалині тумани по стерні	233
А дощ, мов надокучливий сусід	234
Гойдаються тумани, наче п'яні	235
Живу в тенетах бабиного літа.....	236
Вже осінь кличе на забави	237
Я це побачив, я не спав.....	238
У щастя вірила в своїм нещасті	239
Чомусь той потяг запізнився в часі	240
Моїх пісень осінній падолист	241
На тім городі не дзвенить колосся.....	242
Про те, що тобі вчора вповідав.....	243
О скільки ще навіжених вітрів.....	244
Без болю, без зітхання й нарікань	245
Такий крихкий і варівкий	246
Із падолисту в снігопад.....	247
Небо опустилося на клени	248
Ти не боліла моїм болем.....	249
Вже не цвітуть рожеві хризантеми.....	250
І знову наступ, знов кривавий бій	251
Уже всього допіру й не згадаю	252
Зимовий дощ у ринві жебонить.....	253
У пам'яті минулого світлина.....	254
Кесарю – кесарове. Богові – боже	255

Наснився снігопад – рясний, лапатий.....	256
Якось так насторожено і обережно	257
А небо квилить мрякою й дощем	258
А доля випробує на злам	259
Вчора місяць зазірав крізь шибки	260
Пливуть мої думки через роки.....	261
А дні прискорюють свій біг	262
Не хвилюйте мене намарно.....	263
Білим по білому, біло.....	264
На очі навертається сльоза.....	265
Я сьогодні святковий такий.....	266
Колись, як вже закінчиться війна	267
Невже тобі замало свого горя.....	268
На перехрестях долі.....	269
Коли ще вечір вечором не став	270
Мені ще так ніколи не боліло.....	271
Запраглося і літа, і тепла	272
Коли в душі бентега й колотнеча.....	273
Ти в світах, де немає мереж	274
То не моя вина – мій біль.....	275
Чому тебе не взяв на дужі руки	276
Пробач мені, як лише ти уміла	277
Загусла кров у втомленому тілі	278

Літературно-художнє видання
Війтенко Іван Дмитрович
Строфи з-під крила Фенікса

Лірика

«Писаний Камінь»

Косів

В41 Війтенко І. Д.

Строфи з-під крила Фенікса: лірика. – 2023. – 288 с.

Автор висловлює подяку за сприяння у виданні книжки
синові Василеві Війтенку

Набір тексту і редагування автора

Коректор
Оксана Зварич

Верстка, дизайн
Ігоря Зварича

Видруковано в ПП «Писаний Камінь»
Свідоцтво Держ. реєстру: серія ІФ, № 5083
Івано-Франківська обл., м. Косів,
вул. Незалежності, 28
Тел.-факс: 2-24-91
E-mail: Evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 25.08.2023. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 16,5.
Тираж 200 прим. Зам. 602.